

બિહારની મતદાર યાદીમાં મોટી સંખ્યામાં ઘૂસણખોરો

બાંગ્લાદેશ, નેપાળ, મ્યાનમારના ગેરકાયદે વસાહતીઓ પાસે આધાર કાર્ડ, રેશન કાર્ડ, ડોમિસાઈલ સર્ટિફિકેટ

પટણા : બિહારની મતદાર યાદી સુધારણાની કાર્યવાહીમાં માલૂમ પડ્યું હતું કે બાંગ્લાદેશ, નેપાળ, મ્યાનમારના લોકો મોટી સંખ્યામાં બિહારમાં ગેરકાયદે રહે છે. તેઓની પાસે આધાર કાર્ડ, રેશન કાર્ડ, અને ડોમિસાઈલ સર્ટિફિકેટ છે તેમ જ તેઓના નામ બિહારની મતદાર યાદીમાં પણ છે.

ચૂંટણી પંચના ફિલ્ડ પર કામ કરતાં કર્મચારીઓએ બિહારમાં મતદારયાદીની સઘન સમીક્ષા માટે લીધેલી ઘર-ઘરની મુલાકાતમાં નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમારના ‘મોટી સંખ્યાના લોકો’ને શોધી કાઢ્યા હતા. તેઓએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ગેરકાયદે વસાહતીનાં નામો ૩૦ સપ્ટેમ્બરમાં પ્રસિદ્ધ થનારી અંતિમ મતદારયાદીમાં ઉમેરવામાં

નહીં આવે.

તપાસના અહેવાલને ટાંકીને ચૂંટણી પંચના અધિકારીઓએ કહ્યું હતું કે બૂથ સ્તરના અધિકારીઓએ ઘર-ઘરની મુલાકાત દરમિયાન નેપાળ, બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમારના લોકોને મોટી સંખ્યામાં શોધી કાઢ્યા હતા.

ચૂંટણી પંચ જન્મસ્થળ તપાસીને વિદેશી ગેરકાયદે વસાહતીનાં નામ ખાસ સઘન સમીક્ષામાં મતદાર યાદીમાંથી કાઢી નાખશે. બિહારમાં આ વર્ષે ચૂંટણી છે, જ્યારે બીજા પાંચ રાજ્યો આસામ, કેરળ, પૂડુચેરી, તમિળનાડુ અને પશ્ચિમ બંગાળમાં વિધાનસભાની ચૂંટણી ૨૦૨૬માં છે. વિવિધ રાજ્યોમાં બાંગ્લાદેશ અને મ્યાનમાર સહિતના ગેરકાયદે વિદેશી વસાહતી પર તપાઈના સંદર્ભમાં મતદાર યાદીની સમીક્ષા મહત્વની છે.

(એજન્સી) ■

દેશભરમાં મતદાર યાદીની સુધારણા શરૂ કરવા હિલચાલ

નવી દિલ્હી : ચૂંટણી પંચે બિહારની જેમ આખા દેશમાં આવતા મહિનાથી મતદાર યાદીમાં ખાસ સઘન સમીક્ષા કરવા માટે ચૂંટણી યંત્રણાને સક્રિય કરી છે. સુપ્રીમ કોર્ટે આવી સમીક્ષાને બંધારણીય મંજૂરીવાળી ગણાવીને ચૂંટણી પંચને આ કવાયત ચાલુ રાખવાની મંજૂરી આપી હતી. અનેક વિરોધ પક્ષો અને બીજાઓએ સઘન સમીક્ષાને રોકવા સર્વોચ્ચ અદાલતમાં અરજી કરી હતી,

તેમનું કહેવું હતું કે આ સુધારણાને લીધે પાત્રતા ધરાવતા નાગરિકો તેમના મતાધિકારથી વંચિત રહી જશે. અમુક રાજ્યોના ચીફ ઈલેક્ટરલ ઓફિસરોએ છેલ્લી આવી સઘન સમીક્ષા કરી હતી એની મતદારયાદી મૂકવાનું શરૂ કર્યું છે, દિલ્હીના સીઈઓએની વેબસાઈટમાં ૨૦૦૮ની મતદાર યાદી મૂકવામાં આવી છે દિલ્હીમાં છેલ્લે ૨૦૦૮માં સઘન સમીક્ષા કરવામાં (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઉજ્જવલ નિકમ સહિત ચાર જણ રાજ્યસભાના સભ્ય બન્યા

નવી દિલ્હી: રાજ્યસભાનો કાર્યકાળ છ વર્ષનો હોય છે. દર બે વર્ષે ત્રીજા ભાગના સભ્યો નિવૃત્ત થાય છે. ભારતના રાષ્ટ્રપતિ પાસે રાજ્યસભાના ૧૨ સભ્યોનું નામાંકન કરવાની સત્તા રહેલી છે. ૨૦૨૪માં આ ૧૨ સભ્યો પૈકી ૪ સભ્યો નિવૃત્ત થઈ ગયા છે. જેથી આજે રાષ્ટ્રપતિએ વિવિધ ક્ષેત્રો સાથે જોડાયેલા નવા ચાર સભ્યોના નામની જાહેરાત કરી છે. જેમાં વરિષ્ઠ સમાજસેવક અને શિક્ષણવિદ્ સી. સદાનંદન મારસ્ટર, પૂર્વ વિદેશ સચિવ હર્ષવર્ધન શ્રંગલા, ઇતિહાસકાર અને શિક્ષણવિદ્ મીનાક્ષી જૈન તથા ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમનો સમાવેશ થાય છે. રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નામાંકિત આ ૪ સભ્યો કોઈપણ (જુઓ પાનું ૨) ►►

“મી મોદી બોલત આહે. રાજ્યસભેચે સદસ્ય ઝાલ્યાબદ્દલ અભિનંદન”

મુંબઈ: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ઉજ્જવલ નિકમની સાથે ફોન પર મરાઠીમાં વાત કરી હતી અને તેમને રાજ્યસભાના સભ્ય બનવા બદલ મરાઠીમાં અભિનંદન આપ્યા હતા. રાજ્યસભામાં રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા નામાંકિત થતા ૧૨ સભ્ય પૈકી આજે ચાર નવા સભ્યના નામની જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, જેમાં ૨૬/૧૧ મુંબઈ પર આતંકવાદી હુમલા, ૧૯૯૩ બોમ્બે બ્લાસ્ટ, ગુલશન કુમાર, પ્રમોદ મહાજનના મર્ડર જેવા અનેક કેસ લડનાર ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમનો પણ સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. ઉજ્જવલ નિકમને રાજ્યસભામાં નામાંકિત થયાની જાણ સ્વયં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ કરી હતી.

દેશના જાણીતા ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ ઉજ્જવલ નિકમને રાષ્ટ્રપતિ દ્રૌપદી મુર્મૂએ રાજ્યસભાના સભ્ય બનાવ્યા છે. આ અંગેની જાણકારી સ્વયં વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ ઉજ્જવલ નિકમને આપી હતી. શનિવારે વડા પ્રધાન (જુઓ પાનું ૨) ►►

ઈઝરાયલનો ગાઝા પર હુમલો: પલ્લનાં મોત

દોર અલ-બલા (ગાઝા પટ્ટી) : ઈઝરાયલે ગાઝામાં ફરી એક વાર તખાલી મચાવી હતી. પેલેસ્ટિનિયન હોસ્પિટલના અધિકારીઓ અને પ્રત્યક્ષદર્શીઓએ જણાવ્યું હતું કે શનિવારે ગાઝા પટ્ટીમાં રાહત કેન્દ્ર તરફ જતા ઓછામાં ઓછા ૩૧ પેલેસ્ટિનિયનોની ગોળી મારીને હત્યા કરવામાં આવી હતી, જ્યારે ઈઝરાયલી હવાઈ હુમલામાં ચાર બાળકો સહિત ઓછામાં ઓછા ૨૮ પેલેસ્ટિનિયનોના મોત થયા હતા.

અમેરિકાના રાષ્ટ્રપતિ ડોનલ્ડ ટ્રમ્પ અને ઈઝરાયલી વડા પ્રધાન નેતન્યાહુ વચ્ચે બે દિવસની બેઠક પછી યુદ્ધવિરામ વાટાઘાટોમાં કોઈ નોંધપાત્ર પ્રગતિના કોઈ સંકેતો મળ્યા (જુઓ પાનું ૨) ►►

ગુજરાતમાં અષાઢી મહેર: ૧૦૪ તાલુકાઓમાં વરસાદ, દાંતામાં ૩.૧૯ ઇંચ ખાબક્યો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: રાજ્યમાં ફરી મેઘરાજાની પધરામણી થઇ છે. સાંજે ૬ વાગ્યા સુધીમાં રાજ્યના ૧૦૪ તાલુકાઓમાં વરસાદ પડ્યો હતો. આ રાઉન્ડમાં મેઘરાજાએ બનાસકાંઠાને ધમરોળ્યું હતું અને સૌથી વધુ વરસાદ દાંતામાં ૩.૧૯ ઇંચ, ડીસામાં ૦.૯૮ ઇંચ તેમજ વડગામમાં ૦.૭૧ ઇંચ વરસાદ ખાબક્યો હતો. તે ઉપરાંત વલસાડ, ભાવનગર, દાહોદ, મહેસાણા, બોટાદ સહિતના જિલ્લાઓમાં વરસાદ ખાબક્યો હતો.

સ્ટેટ ઈમરન્સી ઓપરેશન સેન્ટર ગાંધીનગર દ્વારા આપવામાં આવેલા આંકડાઓ અનુસાર, સાંજે ૬ વાગ્યા સુધીમાં રાજ્યના ૧૦૪ તાલુકાઓમાં વરસાદ પડ્યો હતો. જેમાં સૌથી વધુ વરસાદ બનાસકાંઠા જિલ્લાના દાંતામાં ૩.૧૯ ઇંચ, ધરમપુરમાં ૧.૫ ઇંચ, ભાવનગરમાં ૧.૪૨ ઇંચ, કપરાડામાં ૧.૩ ઇંચ,

ઘોઘામાં ૧.૨૨ ઇંચ, સિદ્ધપુરમાં ૧.૧૪ ઇંચ, ગરબાડામાં ૧.૧ ઇંચ જેટલો વરસાદ ખાબક્યો હતો.

હાલ રાજ્યની જીવાદોરી સમાન સરદાર સરોવર ડેમમાં હાલ ૧,૬૯,૭૪૫ એમસીએફટી એટલે કુલ સંગ્રહ ક્ષમતાના ૫૦.૮૧ ટકા જેટલો ભરાયેલો છે. જ્યારે રાજ્યનાં અન્ય ૨૦૬ જળાશયોમાં કુલ સંગ્રહ ક્ષમતાના ૫૭.૯૩ ટકા જેટલો જળસંગ્રહ છે.

રાજ્યમાં ૪૦ ડેમ હાઈએલર્ટ પર છે. જ્યારે ૨૩ ડેમ એલર્ટ અને ૧૫ ડેમ વોર્નિંગ પર છે. આ ઉપરાંત સમગ્ર રાજ્યમાં અત્યાર સુધીમાં પડેલા સાર્વત્રિક વરસાદના પગલે ૨૫ ડેમ સંપૂર્ણ ભરાઈ ચુક્યા છે. જ્યારે રાજ્યનાં ૫૩ ડેમ ૭૦ થી ૧૦૦ ટકા, ૪૫ ડેમ ૫૦ થી ૭૦ ટકા, ૪૧ ડેમ ૨૫ થી ૫૦ ટકા અને ૪૨ ડેમ ૨૫ ટકાથી ઓછા ભરાયેલા છે. સૌથી વધુ સૌરાષ્ટ્ર-કચ્છના મળીને કુલ ૩૨ ડેમ હાઈએલર્ટ પર છે. ■

રાજકોટના નામી બિલ્ડર બીશુ વાળાની આત્મહત્યા

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ : રાજકોટ ના ફાઇનાન્સ અને બિલ્ડિંગ ક્ષેત્રે જાણીતું નામ એવા ૬૨ વર્ષીય બીશુ વાળાએ ૧૩ જુલાઈ રવિવારે વહેલી સવારે સરધાર નજીક આવેલા તેમના મૂળ ગામ ભંગડા ખાતે પોતાના ઘરે માતાજીના મઠમાં રિવોલ્વરથી ગોળી મારી આત્મહત્યા કરી લેતા સમગ્ર રાજકોટમાં શોક અને આઘાતનું મોજું ફરી વળ્યું હતું. આ બનાવના પગલે (જુઓ પાનું ૨) ►►

ચકાસણીમાં અત્યંત નબળી શ્રેણીનો હોવાનું ખુલતા ડાંગનો નંદિઉતારા બ્રિજ એક વર્ષ બંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: વડોદરા જિલ્લાના ગંભીરા બ્રિજ દુર્ઘટના બાદ રાજ્યમાં અનેક બ્રિજની ચકાસણી કરવામાં આવી હતી અને આ દરમિયાન અમુક બ્રિજની વર્તમાન સ્થિતિ નબળી જણાતા તંત્ર દ્વારા ભારે વાહનો માટે બંધ કરવાનો નિર્ણય લેવામાં આવ્યો છે. ડાંગ જિલ્લાના વઘઈ-સાપુતારા રોડ પર આવેલો અંબિકા નદી પરનો નંદિઉતારા બ્રિજ ભારે કોમર્શિયલ વાહનોની અવરજવર માટે આગામી એક વર્ષ માટે બંધ કરવાનું જાહેરનામું જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.

મળતી વિગતો અનુસાર કાર્યપાલક ઈજનેર દ્વારા તા. ૧૧ જુલાઈના રોજ સરકારી કન્સલ્ટન્ટના તાંત્રિક નિષ્ણાતો દ્વારા આ બ્રિજનું

નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું. તેમના અહેવાલ મુજબ, નંદિઉતારા બ્રિજને ક્રિટિકલ પુઅર એટલે કે અત્યંત નબળી કેટેગરીમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો. આથી, કોઈ અનિચ્છનીય બનાવ ન બને તે માટે નાના વાહનો માટે બ્રિજ ચાલુ રાખવા અને ભારે કોમર્શિયલ વાહનો માટે પ્રતિબંધ મૂકવાની ભલામણ કરવામાં આવી હતી. આ ભલામણને પગલે, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે બ્રિજ પરથી ભારે કોમર્શિયલ વાહનોની અવરજવર પર એક વર્ષ માટે પ્રતિબંધ ફરમાવ્યો હતો. વાહનચાલકોને વૈકલ્પિક માર્ગનો ઉપયોગ કરવા માટે પણ સૂચનાઓ આપવામાં આવી છે. જો કે જિલ્લા વહીવટીતંત્ર દ્વારા વૈકલ્પિક માર્ગ અંગેની માહિતી ટૂંક સમયમાં જાહેર કરવામાં આવશે તેમ જણાવવામાં આવ્યું હતું. ■

અંકલેશ્વર નજીક નેશનલ હાઇવે પર ટ્રાફિકજામને કારણે વાહનોની ૫ કિમી. લાંબી કતાર લાગી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: વાહનોની અવરજવરથી વ્યસ્ત રહેતા મુંબઈ નેશનલ હાઇવે પર ટ્રાફિકજામની પરિસ્થિતિ સામાન્ય બની રહી છે. ફરી એકવાર સર્જાયેલા લાંબા ટ્રાફિકજામને કારણે વાહનચાલકોને ભારે હાલાકીનો સામનો કરવાનો વારો આવ્યો હતો. વડોદરાથી સુરત તરફ જતી લેનમાં લગભગ ૫ કિ.મી. સુધી વાહનોની લાઇન લાગી ગઈ હતી. નેશનલ હાઇવે ૪૮ પર ટ્રાફિકજામની સમસ્યાથી હજારો વાહનચાલકો અને મુસાફરોને પરેશાની થાય છે. ઉલ્લેખનીય છે કે ટ્રાફિકજામ સર્જવા માટેના બે કારણો જવાબદાર છે, એક કારણ છે ચોમાસા બાદ રસ્તામાં પડેલા ખાડાઓ અને બીજું કારણ છે આમલાખાડી પર આવેલો સાંકડો બ્રિજ. ■

ગંભીરા દુર્ઘટના બાદ હિંમતનગર-મહેસાણાનો ૬૦ વર્ષ જૂનો દેરોલ બ્રિજ ભારે વાહનો માટે બંધ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: વડોદરામાં ગંભીરા બ્રિજ દુર્ઘટના બાદ હિંમતનગર-મહેસાણા હાઇવે પરનો દેરોલ બ્રિજ ભારે વાહનો માટે બંધ કરવામાં આવ્યો છે. ૬૦ વર્ષ જૂના પુલ પર કોઈ અનિચ્છનીય ઘટના ન બને તે માટે જિલ્લા કલેક્ટરે જાહેરનામું બહાર પાડીને વાહનોની ભારે અવરજવર પર પ્રતિબંધ ફરમાવ્યો હતો. જ્યારે આ બ્રિજ પર રાહદારીઓ માટે કોઈ મનાઈ ફરમાવવામાં આવી નથી.

મળતી વિગતો અનુસાર મહેસાણા-વિજાપુર-હિંમતનગર રાજ્ય ધોરીમાર્ગ ૫૫ પર સાબરમતી નદી પર વર્ષ ૧૯૬૬ માં બનાવવામાં આવેલા દેરોલ બ્રિજને લઈને જિલ્લા કલેક્ટર દ્વારા જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. ૬૦ વર્ષ જૂના પુલ પર કોઈ અનિચ્છનીય

ઘટના ન બને તે માટે જિલ્લા કલેક્ટરે જાહેરનામું બહાર પાડીને વાહનોની ભારે અવરજવર પર પ્રતિબંધ ફરમાવ્યો હતો. તેમજ વૈકલ્પિકલ રસ્તા પર ડાયવર્ઝન આપવામાં આવ્યું છે. જે અંતર્ગત વિજાપુર-દેરોલ-હિંમતનગર આવવા જવા માટે વિજાપુર, મહુડી ચોકડી, અનોડિયા, પ્રાંતિજ-હિંમતનગર રોડનો ઉપયોગ કરવાનો રહેશે. જિલ્લા કલેક્ટરના આ જાહેરનામાનો બ્રિજનું કામ પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી અમલ કરવાનો રહેશે અને ત્યાં સુધી પુલ ભારે વાહનોની અવરજવર માટે બંધ રહેશે. જાહેરનામાના ઉલ્લંઘન કરવા બદલ કાર્યવાહી કરવામાં આવશે. ઉલ્લેખનીય છે કે હિંમતનગરથી વિજાપુર અને મહેસાણા માટેની એસટી બસ હવેથી પ્રાંતિજ, સાદોલીયા અને મહુડીના વૈકલ્પિક રૂટ પર દોડશે. જેના કારણે મુસાફરોનો એક કલાક જેટલો સમય વધારે ખર્ચ થશે. ■

વરસાદથી ક્ષતિગ્રસ્ત રસ્તાઓનું સમારકામ યુદ્ધના ધોરણે: ‘ગુજમાર્ગ’ એપ દ્વારા ૯૯ ટકા ફરિયાદોનો નિકાલ કર્યાનો સરકારનો દાવો

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

અમદાવાદ: રાજ્યમાં પડેલા ભારે વરસાદને કારણે જે માર્ગોને નુકસાન થયું છે, તેને પુનઃમોટેરેબલ કરવા માટે રાજ્ય સરકારે પ્રો-એક્ટિવ અભિગમ દાખવ્યો છે. રાજ્ય સરકારે તમામ ક્ષતિગ્રસ્ત રસ્તાઓ ઝડપથી પૂર્વવત થાય એ માટે માર્ગ અને મકાન વિભાગને સત્ત્વરે કામો પૂર્ણ કરવા કડક સૂચના આપી છે. જે અનુસંધાને

હાલમાં આ કામો રાજ્યભરમાં યુદ્ધના ધોરણે ચાલી રહ્યા છે. રાજ્ય સરકારે દાવો કર્યો છે કે માર્ગ અને મકાન વિભાગ અંતર્ગત કાર્યરત ‘ગુજમાર્ગ’ એપ્લિકેશન પર અત્યાર સુધીમાં રાજ્યભરમાંથી કુલ ૧૦ હજાર કરતાં વધુ નાગરિકોએ પોતાનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું છે. આ એપ્લિકેશન થકી નાગરિકો દ્વારા કુલ ૩,૬૩૨ જેટલી

ફરિયાદો કરવામાં આવી છે, જેમાંથી ૯૯.૬૬ ટકા સાથે ૩,૬૨૦ ફરિયાદોનું સકારાત્મક નિરાકરણ લાવવામાં આવ્યું છે. જ્યારે બાકીની ૭ જેટલી ફરિયાદો પર કામગીરી પ્રગતિમાં છે. માર્ગ અને મકાન વિભાગ દ્વારા મળેલ માહિતી અનુસાર રાજ્યમાં રસ્તાઓ પરના ખાડા, ક્ષતિગ્રસ્ત પુલ અને અન્ય માળખાગત સુવિધાઓ અંગેની

સમસ્યાઓના ઝડપી અને અસરકારક નિરાકરણ માટે વિભાગ દ્વારા ‘ગુજમાર્ગ’ એપ્લિકેશન કાર્યરત કરવામાં આવી છે, જેના પર નાગરિકોને પોતાના વિસ્તારમાં પડતી સમસ્યાઓની જાણ કરવા અનુરોધ કરવામાં આવ્યો છે.

ગુજમાર્ગ એપ્લિકેશનમાં નાગરિકો પોતાના વિસ્તારના રસ્તાઓની ખરાબ સ્થિતિ, ખાડા, પુલોને નુકસાન કે

અન્ય માળખાકીય સમસ્યાઓ વિશે ફરિયાદ નોંધાવી શકે છે. આ એપ્લિકેશનમાં ફરિયાદની સાથે ફોટોગ્રાફ્સ પણ અપલોડ કરવાની સુવિધા ઉપલબ્ધ છે. જેના સમાધારે સંબંધિત અધિકારીઓ દ્વારા ફરિયાદો પર સત્ત્વરે કાર્યવાહી કરવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત નોંધાવેલ ફરિયાદની સ્થિતિ-સ્ટેટસ શું છે તે પણ નાગરિકો આ એપ થકી તપાસી શકે છે. ■

ભિવંડીમાં ૧૪ વર્ષનો કિશોર નટીમાં ડૂબી ગયો

થાણે:ભિવંડી જિલ્લાના શેલાર ગામમાં આવેલી કામવારી નદીમાં મિત્રો સાથે તરવા ગયેલા ૧૪ વર્ષના કિશોરનું ડૂબી જવાથી મૃત્યુ થયું હોવાનો બનાવ નોંધાયો હતો.

ભિવંડી-નિઝામુર ફાયરબ્રિગેડના અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ ભિવંડીમાં રહેતો સુરજ તિવારી બે દિવસથી તેના ઘરેથી ગાયબ હતો. તેના પરિવારે ભિવંડી તાલુકા પોલીસ સ્ટેશનમાં તેના મિત્રોિની ફરિયાદ નોંધાવી હતી. પોલીસે તપાસ દરમ્યાન તેના મિત્રોની પૂછપરછ કરી હતી.

મિત્રોએ તપાસ દરમ્યાન પોલીસને જણાવ્યું હતું કે તેઓઓ શેલાર ગામમાં આવેલી કામવારી નદીમાં તરવા ગયા હતા એ દરમ્યાન સુરજ પાણીમાં ડૂબી ગયો હતો. એ બાદ ફાયરબ્રિગેડ અને પોલીસે સર્ચ ઓપરેશન હાથ ધર્યું હતું. ■

છેલ્લા પાનાનું ચાલુ

મળે છે. કાર્યક્રમમાં મહિલાઓનો પણ સમાવેશ હતો.

બાદમાં તેને એક પુરુષ તેને તેની બહેનની જાહેરમાં માફી માગવા માટે કહેવામાં આવે છે, જેમની સાથે તેણે અગાઉ દુર્વ્યવ્હાર કર્યો હતો. ઉપરાંત રાજ્ય, તેના ભાષાકીય તથા સંસ્કૃતિ વારસાનું ‘અપમાન’ કરવા બદલ પણ માફી માગવાનું કહેવામાં આવે છે. શિવસેના (યુબીટી)ના વિરાર શહેર પ્રમુખ ઉદય જાધવે (જે ઘટનાસ્થળે હાજર હતા) પાછળથી આ કાર્યવાહીની યોગ્ય ઠેરવી હતી.

‘જો કોઇ મરાઠી ભાષા, મહારાષ્ટ્ર અથવા મરાઠી લોકોનું અપમાન કરવાની હિંમત કરશે તો તેને સાચી શિવસેના સ્ટાઇલમાં જાબા આપવામાં આવશે. અમે ચૂપ નહીં બેસીશું, એમ પણ જાધવે જણાવ્યું હતું.

’ઢાલવર મહારાષ્ટ્ર અને મરાઠી માણસ માટે ખરાબ બોલી રહ્યો હતો અને તેને

‘ચીઅર્સ’

આબકારી વિભાગના દરેક વહીવટી વિભાગમાં વિદેશી દારૂના ઉત્પાદન માટે લાઇસન્સ જારી કરશે. વિદેશી દારૂ ઉત્પાદન (એક્સેલટુ) લાઇસન્સ માટે અજિત પવારની અધ્યક્ષપદે સમિતિ નીમવામાં આવતા આશ્રય વ્યક્ત કરવામાં આવી રહ્યું છે. તેનું કારણ એ છે કે અજિત પવારના નિકટના સંબંધીઓ આ જ વ્યવસાયમાં સંકળાયેલા છે. બારામતીમાં એક મોટી દારૂની ફેક્ટરી છે. ત્યાંથી દારૂ ઉઘોગ સાથે સંકળાયેલા લોકોના મતે તેમની અધ્યક્ષતામાં સમિતિની નિમણૂક કરવાનો અર્થ વ્યવસાયિક હિતો જાળવવાનું જોખમ નિષ્ણાતો વ્યક્ત કરી રહ્યા છે.

રાજ્યને એક્સાઇઝ વિભાગ તરફથી ચોથી સોથી વધુ મહેસૂલ (લગભગ રૂ. ૪૩,૦૦૦ કરોડ) મળે છે. ‘મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહિણ’ યોજનાના મોટા ખર્ચને કારણે આવક વધારવા માટે સરકાર નવા વિકલ્પો શોધી રહી છે. સરકારે એક્સાઇઝ આવક વધારવા માટે એક સમિતિની નિમણૂક કરી હતી. જો આ સમિતિ દ્વારા કરવામાં આવેલી ભલામણોનો અમલ કરવામાં આવે તો વિભાગની વાર્ષિક આવકમાં ૧.૪,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાનો વધારો થશે. સમિતિની ભલામણોના ભાગ રૂપે દારૂના વેચાણ માટે લાઇસન્સ જારી કરવામાં આવશે. રાજ્યમાં ૧૭૧૭ દારૂની દુકાનો છે. ૧૮૭૪ પછી આ પ્રકારના નવા લાઇસન્સ આપવાનું બંધ કરી દેવામાં આવ્યું હતું. ■

અધિવેશનમાં હું તેમને

આ અંગે પ્રતિક્રિયા આપી છે. અજિત પવાર રવિવારે પુણે જિલ્લામાં વિવિધ વિકાસ કાર્યો અને સમસ્યાઓની સમીક્ષા કરવા આવ્યા હતા. આ સમયે તેમને જયંત પાટીલના રાજીનામા વિશે પૂછવામાં આવ્યું ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, તેમના પક્ષમાં તેમણે શું કરવું જોઈએ, એ તેમનો અંગત વિષય છે.

શું જયંત પાટીલ તમારી સાથે આવશે? એવો સવાલ કરવામાં આવતાં અજિત પવારે કહ્યું હતું કે, જયંત પાટિલ એક વરિષ્ઠ નેતા છે. અમે ઘણા વર્ષો સાથે કામ કર્યું છે. જયંત પાટિલ, દિલીપ વળસે-પાટિલ, આર. આર. પાટીલ, અમે બધા ૯૦ના દાયકાના બેચના છીએ. અમે હવે વિધાનસભ્ય તરીકે અમારા આઠમા કાર્યકાળમાં છીએ. અમે ઘણા વર્ષો સાથે કામ કર્યું હોવાથી અમારો સંબંધ છે, પરંતુ એ વાત જાણીતી છે કે તેમની અને મારી રાજકીય ભૂમિકાઓ અલગ છે.

અજીત પવારે વધુમાં કહ્યું હતું કે, અમને તેમના રાજીનામાનું કારણ ખબર નથી અને અમને પૂછવાનો અધિકાર પણ નથી. જો અમે આવતા અઠવાડિયે સત્રમાં તેમને મળીશ, તો હું તેમને પૂછીશ. તેઓ છથી સાત વર્ષથી પ્રદેશ પ્રમુખ છે. તેથી, તેઓ અન્ય લોકોને તક આપીને રાષ્ટ્રીય સ્તરે જવાની ઈચ્છા ધરાવતા હોય એવું કાઢય છે.

શનિવારે દેવેન્દ્ર ફાઇવીસને પણ જયંત પાટિલના રાજીનામા અંગે એક સવાલ કરવામાં આવ્યો ત્યારે તેમણે કહ્યું હતું કે, આ તેમની પાર્ટીનો આંતરિક મુદ્દો છે. રાજીનામું આપનારાઓને શુભેચ્છાઓ અને નવા પ્રદેશ પ્રમુખ બનાનારાઓને શુભેચ્છાઓ. સારા કાર્ય માટે બધાને શુભેચ્છાઓ. ■

દાતાને દાન માટે અપીલ		
		
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ ટાટા હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
દર્દીઓના નામ	ઉંમર	ખર્ચ (રૂ.)
૧) કિશાનેદનું અધિકારી	૨૯	૭૦,૦૦૦
૨) કાંચેલા બીબી	૪૩	૩૦,૦૦૦
૩) કાખિતા કુમાર દાસ	૨૫	૮,૦૦,૦૦૦
૪) કમલ ચોષ	૫૧	૧,૫૦,૦૦૦
૫) કવિતા પ્રજાપતિ	૨૦	૩૦,૦૦૦
૬) કાખિતા પંડિત દાસ	૪૩	૧,૦૦,૦૦૦
૭) લવલી સુકુલ સહા	૩૩	૫૦,૦૦૦
૮) લાલચંદ હળદર	૬૬	૧,૭૫,૦૦૦
૯) લક્ષ્મી માદર	૪૩	૯૦,૦૦૦
૧૦) લક્ષ્મણ યાદવ	૩૨	૨,૦૦,૦૦૦
૧૧) લક્ષ્મી રોય	૩૮	૬૦,૦૦૦
૧૨) લક્ષ્મી હળદર સિંહ	૪૭	૧,૫૦,૦૦૦
૧૩) લક્ષ્મી પોલ	૩૪	૬૦,૦૦૦
૧૪) લાખન ડાહુઈ	૪૯	૨,૦૦,૦૦૦
૧૫) લલિત યાદવ	૬૮	૨,૫૦,૦૦૦
૧૬) લક્ષ્મી કુમારી	૩૬	૨,૫૦,૦૦૦
૧૭) લાખનયા પ્રભુ બર્મન	૫૯	૪૦,૦૦૦
૧૮) મોમતાજ બેગમ મોન્ડલ	૪૩	૨૦,૦૦૦
નીચે જણાવેલ કેન્સરના દર્દીઓ સાધન હોસ્પિટલમાં સારવાર લઈ રહ્યા છે.		
૧૯) કુવારબેને મેવાડા	૫૭	૨૨,૦૦૦
૨૦) લક્ષ્મી દેવી શર્મા	૫૪	૯૦,૦૦૦

ઉપરોક્ત દર્દીઓને વધુમાં વધુ મદદ કરવાની ‘જીવન પ્રકાશ’ વિનંતી કરે છે. દાતાઓએ દાનની રકમ નીચેના સરનામે મોકલવી.

સરનામું:- ભાખન શ્રી ભરત પાઠક, જીવન પ્રકાશ, ૧૧/૫ અવંતિ એપાર્ટમેન્ટ, લી-વિંગ, ફ્લેન્ક રોડ, સાયન ઇસ્ટ, મુંબઈ-૪૦૦૦૨૨.

દાનમાં આપવામાં આવતી રકમ ૮૦જી હેંકજ કર્મમાં રાહતપાત્ર છે.

શું લાડકી બહિણ યોજના મહાયુતિ સરકાર માટે માથાનો દુખાવો: કેબિનેટ પ્રધાનનું નિવેદન ચર્ચામાં

મુંબઈ: મુખ્ય પ્રધાનની લાડકી બહિણ યોજના મહાયુતિ માટે સત્તામાં પાછા ફરવા માટે ગેમ-ચેન્જર બની હતી. જોકે, વારંવાર એવા આરોપો લગાવવામાં આવી રહ્યા છે કે ઘણા વિકાસ કાર્યો અને વિવિધ વિભાગોના ભંડોળ આ યોજના માટે વાળવામાં આવ્યા છે. હવે એનસીપીના અજિત પવાર જૂથના એક વિધાનસભ્યએ કહ્યું કે લાડકી બહિણ યોજના વિકાસ ભંડોળમાં વિલંબનું કારણ બની રહી છે. આ કારણે આ યોજનાને લઈને રાજકીય વર્તુળોમાં ફરી એકવાર આક્ષેપો અને પ્રતિઆક્ષેપો શરૂ થયા છે.

કેબિનેટ પ્રધાન દત્તાત્રેય ભરણેએ તાજેતરમાં ઇન્દાપુરમાં ચેક વિતરણ કાર્યક્રમમાં ઇન્દાપુર તાલુકાના વિકાસ કાર્યો અને તેના માટે મળેલા વિકાસ ભંડોળ અંગે વિગતવાર ટિપ્પણી કરતા કહ્યું હતું કે વિકાસ

ભંડોળ મળવામાં વિલંબ પાછળ લાડકી બહિણ યોજના કારણભૂત છે. તેમના આ નિવેદનને કારણે રાજકીય વર્તુળોમાં ખળભળાટ મચી ગયો છે.

ભરણેએ કહ્યું કે, હું મુંબઈ, પુણે કે કચાંચ પણ હોઉં, હું એ જાણવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યો છું કે ઇન્દાપુર તાલુકાને તેમાંથી મહત્તમ ભંડોળ કેવી રીતે મળી શકે. આજે, લાડકી બહિણ યોજનાને કારણે, ભંડોળ આવાવામાં થોડો વિલંબ થઈ રહ્યો છે, પરંતુ બધું ધીમે ધીમે પાટા પર આવી રહ્યું છે.

થોડા મહિના પહેલા શરૂ થયેલી આ યોજના સરકારી તિજોરી પર દબાણ લાવી રહી હોવાની ચર્ચા હતી. ઉપરાંત, રાજકીય વર્તુળોમાં એવી પણ ચર્ચા હતી કે આનાથી અન્ય વિકાસ કાર્યો માટે ભંડોળ ફાળવવામાં વિલંબ થઈ રહ્યો છે. ■

મરાઠી વિરોધી ટિપ્પણી

યોગ્ય પાઠ ભણાવવામાં આવ્યો હતો. અમે તેને રાજ્યના લોકો અને જેમને તેણે

નારાજ કર્યા હતા તેમની માફી માગવા કહ્યું હતું,’ એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

પોલીસ અધિકારીએ પુષ્ટિ આપી હતી કે શનિવારે આ ઘટના બની હતી, પણ અત્યાર સુધી કોઇ ઔપચારિક ફરિયાદી નોંધાવા ન હોવાનું કહ્યું હતું.

‘અમે વીડીયો જોયો હતો અને સચ્ચાઇની તપાસ કરી રહ્યા છીએ. બંને પક્ષ તરફથી અમને કોઇ ફરિયાદ મળી નથી,’ એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

અત્રે ઉલ્લેખનીય છે કે મરાઠી ન બોલાવા બદલ મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે)ના કાર્યકરોએ ભાયંદરમાં ૧ જુલાઇએ ફૂડ સ્ટોલના માલિકની મારપીટ કરી હતી. બાદમાં એ વિસ્તારના વેપારીઓ દ્વારા વિરોધ પ્રદર્શન કરવામાં આવ્યું હતું.

(પીટીઆઇ)■

મહારાષ્ટ્ર સુરક્ષા બિલ

બંધારણીય શાસનનો અંત લાવવા અને આ શહેરી કાર્યકરો દ્વારા અરાજકતા ફેલાવવાનું નક્કી કર્યું હતું,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું. ‘બંદૂકો સાથે લડતા લોકોને જોઈ શકીએ છીએ, પરંતુ આ શહેરી (નક્સલ) કાર્યકરો અદ્રશ્ય છે અને ધીમે ધીમે સિસ્ટમને ભ્રષ્ટ કરી રહ્યા છે. તેથી, આ નવો કાયદો શહેરી નક્સલવાદ સામે મોટી કાર્યવાહી કરવામાં અમને મદદ કરશે,’ એમ મુખ્ય મંથ્રાને કહ્યું હતું.

ફાઇવીસને કહ્યું હતું કે ૧૨,૦૦૦થી વધુ સૂચનો પ્રાપ્ત થયા હતા જેને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યા હતા અને જરૂરી ફેરફારો કરવામાં આવ્યા હતા, અને બંને ગુહોમાં ચર્ચા પછી બિલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. ‘જે લોકો બિલની વિરુદ્ધ બોલે છે તેઓ એક રીતે ડાબેરી ઉગ્રવાદની વિચારધારાને આગળ વધારવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે. આ બિલે સરકાર સામે વિરોધ કરવાનો, બોલવાનો કે લખવાનો કોઈનો અધિકાર છીનવી લીધો નથી,’ એમ મુખ્ય મંથ્રાને ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

દેશની કાનૂની વ્યવસ્થા અનન્ય પડકારોનો સામનો કરી રહી છે અને તેને સુધારવાની ખૂબ જ જરૂર છે એવા ભારતના મુખ્ય ન્યાયાધીશ ભૂષણ ગવર્ઠના તાજેતરના નિવેદન વિશે પૂછવામાં આવતા ફાઇવીસે રહ્યું હતું કે સીજેઆઈની ટિપ્પણીઓ એકદમ સાચી છે. ‘આપણી ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થાને ઝડપી બનાવવાની જરૂર છે,’ એમ તેમણે કહ્યું હતું.

‘મને લાગે છે કે એક તરફ કાયદો છે, બીજી તરફ સિસ્ટમ છે, અને ત્રીજી બાજુ કોર્ટ છે. જ્યારે કોર્ટ ધીમે ધીમે તેને સ્વીકારશે ત્યારે ફોજદારી ન્યાય વ્યવસ્થા ઝડપી બનશે,’ એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું. ■

મુંબઈ-પુણે મુસાફરીનું

૧.૭૫ કિમી લાંબી છે અને બીજી ૮.૯૨ કિમી લાંબી છે. ૮.૯૨ કિમી લાંબી ટનલ એશિયામાં પર્વત અને તળાવની નીચેથી પસાર થતી સૌથી પહોળી ટનલ છે.

આ ટનલ લોનાવાલા તળાવની લગભગ ૫૦૦થી ૬૦૦ ફૂટ નીચેથી જશે. ટનલની પહોળાઈ ૨૩.૭૫ મીટર છે. આ ટનલ પર કામ વિશ્વની સૌથી અઘતન ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરીને કરવામાં આવી રહ્યું છે. મુસાફરો અને વાહનોની સલામતી માટે કાળજીપૂર્વક વિચારણા કરીને આ ટનલ બનાવવામાં આવી રહી છે. કલેકટીની સ્થિતિમાં, દર ૩૦૦ મીટરે બહાર નીકળવાના માર્ગો તૈયાર કરવામાં આવ્યા છે. ટનલની દિવાલને પાંચ-મીટર કવરથી ઢાંકવામાં આવશે અને તેના પર આગ-પ્રતિરોધક કોટિંગ લગાવવામાં આવશે.

આગ બુઝાવવા માટે એક અત્યાધુનિક સિસ્ટમ છે. આ ટનલ, નવો કોરિડોર, ઘણા કારણોસર અનોખાં હશે. આ પ્રોજેક્ટ એન્જિનિયરિંગ કૌશલ્યનું ઉત્તમ ઉદાહરણ હોવાનું કહીને, મુખ્ય મંથ્રાને પ્રોજેક્ટની પ્રશંસા કરી હતી. કેમ કે, પ્રોજેક્ટનું કામ ખૂબ જ મુશ્કેલ અને પડકારજનક છે.

આ કોરિડોર ખીણોમાંથી પસાર થાય છે અને જ્યારે પવન ખૂબ જ ઝડપથી ફૂંકાઈ રહ્યો હોય ત્યારે કામ કરવું ખૂબ જ મુશ્કેલ છે, પરંતુ આવી સ્થિતિમાં પ્રોજેક્ટનું કામ યોગ્ય રીતે ચાલી રહ્યું છે. ■

સમૃદ્ધિ મહામાર્ગ માટે

અસમર્થતા દર્શાવી હોવાથી, તે હુઝૂર મદટી પ્રોજેક્ટ નામની કંપનીને આપવામાં આવ્યું હતું. તેને રૂ. ૨,૭૦૦ કરોડમાં ૮૦૦ કરોડ રૂપિયાના વધારા સાથે આપવામાં આવ્યું હતું,’ એમ તેમાં જણાવાયું છે. પવારના પત્રમાં આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે હુઝૂર મદટી પ્રોજેક્ટ પાસે કુલ ૧.૫૨ કરોડ શેર છે, જેમાંથી ૨૩ લાખ શેર અંમએસઆરડીસી સાથે જોડાયેલા અધિકારીના સંબંધી પાસે છે. ‘તેથી જ કંપનીને ઊંચા દરે ટેન્ડર આપવામાં આવ્યું હતું,’ એમ તેમાં જણાવાયું છે.પવારે પોતાની ફરિયાદમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે સમૃદ્ધિ હાઇવેના ૧૭૯ કિમી લાંબા જાલના-નાંદેડા કામ માટે ટેન્ડરના આંકડા વધારીને આપવામાં આવ્યા હતા. ‘શક્ષ્માતમાં, આ ટેન્ડરમાં રકમ ૧૧,૪૪૨ કરોડ રૂપિયા નક્કી કરવામાં આવી હતી, પરંતુ એવો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે તે ખરેખર ૧૫,૫૫૪ કરોડ રૂપિયામાં આપવામાં આવ્યું હતું. ટેન્ડર પ્રક્રિયા દરમિયાન કિંમત ઘટવાની અપેક્ષા હતી, પરંતુ તેમાં ૪,૪૪૨ કરોડ રૂપિયાની વધારે કિંમતે આપવામાં આવ્યું હતું. કેન્દ્રીય ટેકેદારી ટીમે પણ ઉપરોક્ત વધેલા દરે આપવામાં આવેલા ટેન્ડરની નોંધ લીધી હતી અને હાલ પૂરતું પ્રક્રિયા સ્થગિત કરી દીધી હતી,’ એમ ફરિયાદમાં જણાવાયું છે.

ગાંધી માર્કેટ નજીક એન.જી.રોયલ પાર્ક નામની ગ્રાન્ડ પ્લસ ૨૦ માળની બિલ્ડિંગ આવેલી છે. રવિવારે સવારના ૧૧.૪૦ વાગ્યાની આસપાસ ૧૬થી ૧૮માં માળ વચ્ચેના ઈલેક્ટ્રિક ડક્ટમાં અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી. આગની જાણ થતા ઘટનાસ્થળે ફાયરબ્રિગેડના ત્રણ ફાયર એન્જિન, એક ફાયર ટેન્ડર, બે જંબો વોટર ટેન્કર, એક હાઈ રાઈઝ ફાયરફાઈટિંગ વ્હિકલ્સ, એક ંટ્ચિંગલ લેડર, ક્વિક રિસ્પન્સ હોસ્પિટલ્સ અને ત્રણ એમ્બ્યુલન્સ સાથે પહોંચી ગઈ હતી.

ફાયરબ્રિગેડના ઉચ્ચ અધિકારીના જણાવ્યા મુજબ રવિવારનો રજાનો દિવસ હોવાથી મોટાભાગના લોકો ઘરે હતા. ઈલેક્ટ્રિક ડક્ટમાં આગ લાગી હોવાનું જણાયા બાદ અનેક રહેવાસીઓ નીચે ઉતરી આવ્યા હતા. ૧૬થી ૧૮મા માળની વચ્ચે ડક્ટમાં લાગેલી આગ બાદમાં પહેલાથી ઉપરના ૧૯ માળ સુધી ફેલાઈ ગઈ હતી.

પારસી મરણ

જીમી ફરામજ જેસીયા તે મીઠું છે. જેસીયાના ખાવિંદ. તે મરહુમો શેહરૂઝ તથા ફરામજ જેસીયાના દીકરા. તેડેલખાળ પી. ઝઘવાલા, અન્હાળ આર. ઇરાની ને નીના. અનં. દુમસીયાના પપ્પા. તેડેસ્તમ એસ. ઇરાની, નેવીલ એમ. દુમસીયા તથા મરહુમો પરવેઝ આર. ઝઘવાલાના સસરા. તે મરહુમો ખોરશેદ, હોમી ને રેશનના ભાઠ. તે ઝીઆન, નૈશાદ, જેનાઝ, ઉડ્ડઆન, જેશાદ ને દાનુશના મમાવા. તે મરહુમો ખોરશેદ તથા જાલ પારડીવાલાના જમાઝ. (ઉં. વ. ૯૨) રે. રે. ૭૯૭, જેસીયા બિલ્ડિંગ, રજે માળે, જામે-જમશેદ રોડ, પારસી કોલોની, દાદર-પૂર્વ, મુંબઇ-૪૦૦૦૧૪. ઉઠમણોની કિંચા : તા. ૧૪-૭-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ કલાકે દાદર મધ્યે રસ્તમ ફરામ અભિયારીમાં.

બોમી જીમી દેબારા તે જેસ્મીન દેબારાના ખાવિંદ. તે મરહુમો જેસ્મીન તથા જીમી દેબારાના દીકરા. તે સીમરોજ દેબારાના પપ્પા. તે એલબીન અરુનના સસરા. તે મીનાઝ જોમી તથા સાયરસ દેબારાના ભાઠ. તે ટવીંકલ જોમી તથા કિરોઝ જોમીના મમાતે મરહુમો દેના તથા પરવેઝ રાંદેરીયાના જમાઝ. (ઉં. વ. ૭૨) રે. રે. ૪૩, ૬૬-કે, સુમઝજ મેન્સન, ગોવાલીયા ટેન્ડ રોડ, મુંબઇ-૪૦૦૦૨૬.ઉઠમણોની કિચા : તા. ૧૪-૭-૨૫ને બપોરે ૩.૪૫ કલાકે મુંબઇ ડુંગરવાડી પર બેનેટ બંગલી નં.૬માં.

સંતોના રાજયને વાઈન-હિસ્ટરી

બોજને પહોંચી વળવા માટે રાજ્યભરમાં ૩૨૮ નવી દારૂની દુકાનો માટે લાઇસન્સ આપવાની યોજના બનાવી રહી છે.’

‘ખાલી તિજોરી ભરવા માટે દારૂ આધારિત આ નીતિ પરિવારો સાથે વિચાસઘાત છે. લાડકી બહેનને પૈસા ચૂકવવા માટે, મહાયુતિ સરકાર ભાઈઓ, પતિઓ અને પિતાઓને છેતરશે. દેવેન્દ્ર ફાઇવીસની સરકાર જાહેર આરોગ્યને બચાવવાને બદલે દારૂના લાઇસન્સ વેચવા બદલ ઇતિહાસમાં નામ નોંધાવશે,’ એમ તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

શરદ પવારની આગેવાની હેઠળના એનસીપી (એસપી)ના વિધાનસભ્યે દાવો કર્યો હતો કે જ્ઞાનેશ્વર, તુકારામ, તુકડોજી મહારાજ અને ગાડગે બાબા જેવા સંતોનું રાજ્ય વાઇન અને વ્હિસ્કીના બજારમાં ફેરવાઈ રહ્યું છે.

‘આજે, ૫૦ વર્ષ પહેલાં રફ કરાયેલા લાઇસન્સ પેટ્રોલ રૂપિયામાં વેચાઈ રહ્યા છે, જ્યારે તે લાઇસન્સ ૧૫ કરોડ રૂપિયાના છે. મારી પાસે ૪૭ કંપનીઓના ડિરેક્ટરોની યાદી છે જે મંત્રાલયના ચક્કર લગાવી રહ્યા છે (આ લાઇસન્સ માટે). આ લોકો આ ભ્રષ્ટ વ્યવસ્થાથી લાભ મેળવી રહ્યા છે,’ એમ તેમણે જણાવ્યું હતું.

સકારને દરેક ધરમાં પાણી ઉપલબ્ધ છે કે નહીં તેની પરવા નથી, પરંતુ દારૂનો સંપૂર્ણ પુરવઠો હોવો જોઈએ, એમ તેમણે કહ્યું હતું.

‘જો આ તેમનું વિઝન અને શાસનનું મોડેલ છે, તો પૈસા માટે ગેટવે ઓફ ઈન્ડિયાને પણ વેચી દો. જ્યારે ૧૯૭૪માં રાજ્ય સરકારે આવું જ કંઈક કરવાનો પ્રયાસ કર્યો, ત્યારે મુશ્કેલાઈ ગોરે, અહિલ્યાબાઈ રાંગણેકર અને મધુ દેડવટે જેવા કિચ્છજીએ વિરોધ કર્યો હતો જેના કારણે તે પાછો ખેંચાઈ ગયો. પચાસ વર્ષ પછી, આ સરકાર ફરીથી એ જ અર્થિ પરીક્ષણ કરી રહી છે,’ એમ આવ્હોડે કહ્યું હતું.

તેમણે રાજ્યના નાગરિકો, ખાસ કરીને મહિલાઓને રાજ્ય સરકારની દારૂ નીતિનો વિરોધ કરવા માટે રસ્તાઓ પર ઉતરવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે સંજય ગાંધી રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાનના થેઉર વિસ્તારમાં પ્રતિબંધિત વિસ્તારોમાં દારૂના કથિત વેચાણનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો અને ઉમેર્યું હતું કે આખકારી અધિકારીઓ આ કૌભાંડમાં હાથ ધરાવે છે. આકસ્મિક રીતે, આઠમી જુલાઈના રોજ, મહારાષ્ટ્રના નાય્બ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવાર, જેઓ નાણા અને રાજ્ય આંખકારી મંત્રાલય ધરાવે છે, તેમણે વિધાનસભાને એવી માહિતી આપી હતી કે ૧૯૭૨ પછી રાજ્યમાં કોઈ નવા દારૂના લાઇસન્સ આપવામાં આવ્યા નથી, જોકે હાલના લાઇસન્સનું એક સ્થાનથી બીજા સ્થાને ટ્રાન્સફર કરવાની યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરીને અપાઈને મંજૂરી છે. હાલના નિયમો હેઠળ એવી કોઈ કાનૂની જોગવાઈ નથી કે તેમના અધિકારક્ષેત્રમાં દારૂના લાઇસન્સ રદ કરવાના ઠરાવો પસાર કરવાની મંજૂરી આપે. ■

કાંજુરમાર્ગમાં બહુમાળીય

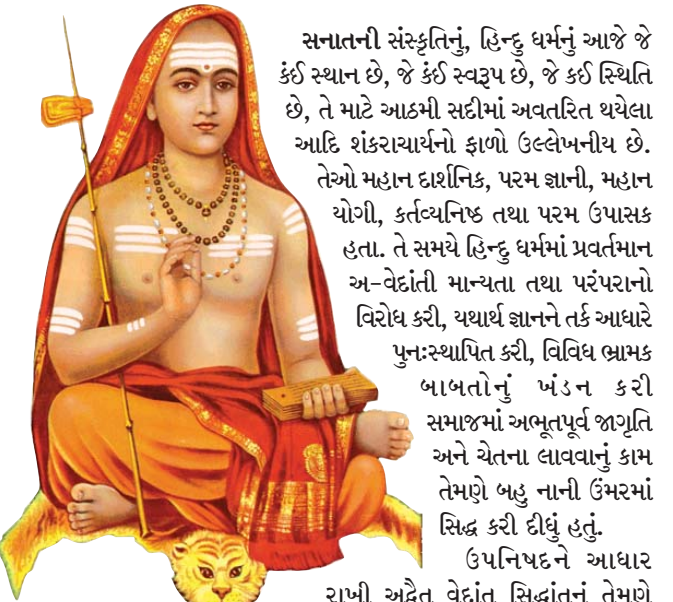
આગથી બચવા માટે બિલ્ડિંગના રહેવાસીઓ નીચે ઉતરવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો પણ ધુમાડો ફેલાઈ જવાથી માળા પર અંધારું થઈ ગયું હોવાને કારણે તમામ રહેવાસીઓ નીચે ઉતરી શક્યા નહોતા. તેથી અનેક રહેવાસીઓ બિલ્ડિંગના ચોથા, ૧૩, ૧૪ અને ૧૬ તથા ૧૮મા માળા સહિત ટેરેસ પર મઠકની રાહત જોતા ઊભા હતા, તેમને ફાયરબ્રિગેડે સુરક્ષિત રીતે બચાવી લીધા હતા. આગમાં સહનસીબે કોઈ જખમી થયું નહોતું. ભારે જહેમત બાદ આગ લગભગ ૧.૪૦ વાગે નિયંત્રણમાં આવી હતી પણ માડે સુધી કુલિંગ ઓપરેશન ચાલ્યું હતું. આગનું ચોક્કસ કારણ જાણી શકાયું નહોતું પણ પ્રાથમિક તપાસમાં શોર્ટ સર્કિટને કારણે આગ લાગી હોવાનું માનવા

ધર્મદેજ

મંનન

હેમંત વાળા
feedback@bombay
samachar.com

સાધના પંચકમ

સનાતની સંસ્કૃતિનું, હિન્દુ ધર્મનું આજે જે કંઈ સ્થાન છે, જે કંઈ સ્વરૂપ છે, જે કંઈ સ્થિતિ છે, તે માટે આક્રમી સદીમાં અવતરિત થયેલા આદિ શંકરાચાર્યનો ફાળો ઉલ્લેખનીય છે. તેઓ મહાન દાર્શનિક, પરમ જ્ઞાની, મહાન યોગી, કર્તવ્યનિષ્ઠ તથા પરમ ઉપાસક હતા. તે સમયે હિન્દુ ધર્મમાં પ્રવર્તમાન અ-વેદાંતી માન્યતા તથા પરંપરાનો વિરોધ કરી, યથાર્થ જ્ઞાનને તર્ક આધારે પુનઃસ્થાપિત કરી, વિવિધ બ્રામ્હ બાબતોનું ખંડન કરી સમાજમાં અભૂતપૂર્વ જાગૃતિ અને ચેતના લાવવાનું કામ તેમણે બહુ નાની ઉંમરમાં સિદ્ધ કરી દીધું હતું. ઉપનિષદને આધાર રાખી અદ્વૈત વેદાંત સિદ્ધાંતનું તેમણે અનુમોદન પણ કર્યું અને તેનો પ્રચાર-પ્રસાર પણ કર્યો. બ્રહ્મ એક માત્ર તત્ત્વ છે, આત્મા અને બ્રહ્મ વચ્ચે કોઈપણ પ્રકારની ભિન્નતા - દ્વૈત નથી તેમ તેમણે વ્યવસ્થિત રીતે પુનઃ સ્થાપિત કર્યું. વેદથી વિપરીત જ્ઞાન આપતી વિવિધ વિચારધારા સાથે સંકળાયેલ વિદ્વાનો સાથે શાસ્ત્રાર્થ યોજી, તેમનાં ભૂલ ભરેલાં વિચારોનું ખંડન કરી સનાતનની ધર્મના મૂળને વધુ મજબૂત બનાવ્યા. સાથે સાથે જ્ઞાન અર્થાત વેદાંત અને ભક્તિ બંનેનું સંતુલન જળવાઈ શકે તે માટે તેમણે મૂર્તિ પૂજા અને ઉપાસનાને વ્યવસ્થિત રીતે નિર્ધારિત કર્યા. અદ્વૈતના સિદ્ધાંતની સ્પષ્ટતા માટે તેમણે આત્મષ્ટકની રચના કરી તો ઈશ્વરની ઉપાસના માટે ‘સ્તુતિ-સ્તોત્ર’ પણ રચ્યાં. તેમણે અનેક શાસ્ત્રોની ટીકા લખી. કદિન જાણતાં શાસ્ત્રોને, સનાતનની આધ્યાત્મના ગુહ સંદેશને, આ સંસ્કૃતિના તત્ત્વજ્ઞાનના ઊંડાણને તેમણે સરળતાથી વ્યક્ત કર્યું. તેમણે એ પણ નિર્ધારિત કર્યું કે શંકરાચાર્યની પદવી માટે ઉપનિષદો, ભગવત ગીતા અને બ્રહ્મસૂત્ર પર ટીકા કરેલી હોવી જોઈએ. ઉત્તરમાં જ્યોતિર્મઠ - બદ્રીનાથ, પૂર્વમાં પૂરી, દક્ષિણમાં શૃંગેરી તથા પશ્ચિમમાં દ્વારકા, એમ ચાર પીઠની સ્થાપના કરી સનાતની સંસ્કૃતિ તેમજ હિન્દુ ધર્મની શુદ્ધિ, પવિત્રતા તથા આધ્યાત્મિકતા જાળવી રાખવા વ્યવસ્થા ગોઠવી. સંન્યાસ પરંપરાને વધુ દ્રઢ કરવાં તેમણે દશનામી સંપ્રદાયની સ્થાપના કરી અને સાધુઓ માટે નિયમો નિર્ધારિત કર્યા. આ સાથે ધર્મ તેમજ ધર્મસ્થાનની રક્ષા માટે નાગાબાવાનો સંપ્રદાય પણ સ્થાપિત કર્યો.

આ સાથે તેમણે ‘સાધના પંચકમ’ની રચના કરી માનવ જાત પર એક વધુ મહાન ઉપકાર કરેલો છે. આ એક પાંચ શ્લોકોનો સમુહ છે જેમાં સાધનાના મુખ્ય સિદ્ધાંતો, મુખ્ય નિયમો સ્પષ્ટ કરાયા છે. જે વ્યક્તિને આધ્યાત્મના માર્ગે આગળ વધવું હોય, જે વ્યક્તિને શાસ્ત્રીય પદ્ધતિની સાધના માટેનો અભિગમ હોય, જે વ્યક્તિને સ્થાપિત માર્ગ માટે વિશ્વાસ હોય, જે વ્યક્તિને સુગમતાથી પરમ સ્થિતિ તરફ પ્રયાણ કરવું હોય તે વ્યક્તિ માટે આ એક આશીર્વાદ સમાન ઘટના છે.

અહીં પ્રથમ શ્લોકમાં વિદ્યા અને જ્ઞાનનું મહત્ત્વ સમજવાની વાત છે. આ માટે ઉપનિષદ જેવા વેદાંત ગ્રંથોના અભ્યાસ - મનન - ચિંતન માટે સૂચન તેમજ આગ્રહ કરાયો છે. પરમ સત્યને જાણવાં માટે આ એક અગત્યની વાત છે. શરૂઆત શાસ્ત્રોના અભ્યાસથી થવી જોઈએ તેમ જાદિ શંકરાચાર્યએ અહીં સ્પષ્ટ રીતે સ્થાપિત કર્યું છે. શ્રુતિ અને સ્મૃતિમાં જણાવેલ બાબતોને આધાર ગણવાની અહીં વાત છે. જ્ઞાન પછી બીજા શ્લોકમાં કર્મની વાત આવે છે. સત્કર્મ, ભક્તિ, નિષ્કામ કર્મ, પવિત્રતા તથા શુદ્ધિ તેમજ વિવિધ સાત્ત્વિકતા તેમજ નૈતિકતા આધારિત કર્મની વાત થઈ છે. રોજિંદુ કાર્ય હોય કે આધ્યાત્મિકતા લક્ષી પુરુષાર્થ; શિષ્ટાચાર, સદાચાર, શુદ્ધતા, સાક્ષીભાવ, નિર્લેપતા અને નિરવાર્થપણાને અહીં મહત્ત્વ અપાયું છે. પછીના શ્લોકમાં જ્ઞાની પુરુષ, ગુરુજન, સંતજન, પરમ ભક્ત તથા પરમ યોગી જેવા મહાત્મા સાથે સત્સંગ કરવાની વાત થઈ છે. આ મહાત્માઓના સાંનિધ્યથી શંકાનું નિવારણ થઈ શકે, માર્ગદર્શન મળી શકે અને રક્ષણ પણ પ્રાપ્ત થાય. તે પછી મનને શાંત રાખવાં, ઇન્દ્રિયોને સંયમિત કરવા, ભૌતિક વિશ્વ પ્રત્યેનો રાગદ્વેષ દૂર કરવા, તથા સ્વર્વના સ્વરૂપમાં સ્થિત થવા ધ્યાન અને વૈરાગ્યની વાત કરવામાં આવી છે. જ્યારે સંપૂર્ણતામાં અહંકારના ત્યાગ કરવામાં આવે ત્યારે જ આત્મ સાક્ષાત્કારની સંભાવના ઊભી થાય. તેથી તે પછીના પાંચમા શ્લોકમાં અહીં ‘અહં બ્રહ્માસ્મિ’ સિવાયના તમામ શ્રેણીના અહંકારના પરિત્યાગની વાત કરવામાં આવી છે.

આ એક અદ્ભુત ક્રમ છે. જ્ઞાનથી શરૂ કરીને આત્મસાક્ષાત્કાર સુધીની શૃંખલા અહીં બહુ સ્પષ્ટતાથી પ્રસ્તુત કરાઈ છે. જ્ઞાન એ પ્રારંભિક ભૂમિકામાં આવે અને જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ બાદ જ રુચિ પ્રમાણે આગળની દિશા નક્કી થઈ શકે. જ્ઞાન પ્રાપ્તિ બાદ કર્મમાં કુશળતા પ્રાપ્ત થઈ શકે. ગીતા પ્રમાણે કર્મમાં કુશળતા એટલે જ યોગ એમ કહેવાયું છે, અને તે કુશળતા ત્યારે પ્રાપ્ત થઈ શકે કે જ્યારે પરિસ્થિતિ યથાર્થ રીતે એ સમજમાં આવી હોય. પછીના તબક્કામાં કર્મ માટેનું કેન્દ્ર નિર્ધારિત થાય છે. આ નિર્ધારણમાં જ્ઞાનની સ્થિતિ પણ વધુ સ્પષ્ટ થઈ શકે અને આગળનાં કાર્યો આધ્યાત્મિકતા તરફ વળે. જ્ઞાન અને કર્મથી જે વાતો સ્થાપિત થઈ હોય તેના દ્રઢીકરણ માટે કે તેમાં વધારાની સ્પષ્ટતા માટે ધ્યાનની આવશ્યકતા રહે. અહીં ઇન્દ્રિયો, મન, બુદ્ધિ તથા ચિત્તને અનિત્ય બાબતોથી દૂર કરી પરમ નિત્ય તત્ત્વ સાથે અસ્તિત્વને જોડવાનું હોય છે. આત્મા અને પરમાત્માના એકયની અનુભૂતિ અહીં થાય. આ સ્થિતિ એટલે જ અહંકાર શૂન્યતા, એટલે જ આત્મસાક્ષાત્કાર.

સાધના પંચકમનું દરેક સોપાન લક્ષ્ય આધારિત છે. દરેક પગલે જે વાત સિદ્ધ કરવાની છે, તેને અનુલક્ષીને દરેક સોપાન સૂચિત કરાયું છે. અહીં દરેક તબક્કો મહત્ત્વનો છે. અહીં દરેક તબક્કાનું એક પ્રયોજન છે. અહીં દરેક તબક્કો સુ-નિર્ધારિત છે. અહીં દરેક સૂચન શાસ્ત્રીય તેમજ પરિપક્વ છે. અહીં દરેક ડગલું પરિણામલક્ષી છે. અહીં વિકલ્પ માટે કોઈ અવકાશ નથી. આધ્યાત્મિકતાના માર્ગ માટે આ એક મહાન શાસ્ત્રીય ક્રમ - શાસ્ત્રીય પદ્ધતિ છે. પૂર્ણ સ્થિતિની પ્રાપ્તિ માટે સંપૂર્ણતામાં સ્થાપિત કરવામાં આવેલ માનવ ઇતિહાસની આ એક અદ્ભુત ઘટના છે. ■

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ
feedback@
bombaysamachar.com

‘સત્ય’ શબ્દ કેટલો મોટો શબ્દ છે, પણ માણસ ઈચ્છે તો ખેલખેલમાં સત્ય જીવી શકે છે. થોડી મુશ્કેલી આવે તો આવશે, પણ જીવી શકે છે. કેટલાક લોકો કહે છે, પેલો માણસ અમારા પર જુઠો આરોપ લગાવે છે, તેથી અમને ચોટ લાગી. જુઠા આરોપથી દુનિયામાં કદી કોઈને ચોટ નથી લગતી, સાવધાન. ચોટ સત્ય જ કરે છે. જ્યારે કોઈએ તમને કંઈક કહ્યું ને તમે વિચલિત થઈ ગયા, તો સમજજો કે તમારા વિશે એમણે તમને કંઈક સાચું કહી દીધું, જે તમે જાણો છો, દુનિયા નથી જાણતી. કોઈ જુઠું કહે તો આપણે વિચલિત થવાનું શું કારણ છે? જે શક્તિ જ નથી, એ આપણો વધ શું કરવાનો? જે મૂલતઃ શક્તિ જ નથી. ઘણીવાર શું થાય છે કે સંસારમાં સદીઓ સુધી કોઈ ને કોઈ ઊલટું દર્શન આવી જાય છે. નાસ્તિક દર્શનોએ એવી બહુ ગરબ કરી નાખી છે. કોઈપણ ક્રિયા-સત્ય, બ્રહ્મચર્ય આદી હિંસક હોય તો પાપ થઈ જાય છે. તમારો અપરિગ્રહ પણ હિંસક હોય તો પાપ બની જાય છે, સત્ય પણ અહિંસક હોવું જોઈએ. સત્ય પણ પ્રિય બોલો. તમને અધિકાર નથી કે તમારા કઠોર કડવા સત્યથી બીજાનું દિલ દુભાય. ઘણા કહે છે ને કે સત્ય કડવું હોય છે. તમને સત્ય બોલવાનું આવે ને એ કટુ હોય તો ન બોલો તમારા બોલવાથી કામ

અલૌકિક દર્શન

ભાણદેવ
feedback@
bombaysamachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

હા, અવતાર પણ સાધના કરે છે. અવતાર પણ અધ્યાત્મપથના પથિક બની શકે છે. ભગવાન પોતે પણ ભગવાનની પ્રાપ્તિ માટે સાધનનું પરિશીલન કરે છે. પ્રથમ દષ્ટિએ વિસંગત લાગતી આ ઘટના પણ બની શકે છે. અવતાર સાધક હોય છે - આદર્શ સાધક હોય છે અને તીવ્ર સાધના પણ કરે છે.

અવતારમાં પ્રભુ માનવસ્વરૂપે આવે છે. મનુષ્યલીલામાં ભગવાન માનવની જેમ વર્તે છે. અવતાર માનવની જેમ યોદ્ધો, રાજપુરુષ, ગોવાળ, વિદ્યાર્થી કે ગુરુ બને છે, તો પછી અવતાર સાધક કેમ ન બને? અવતાર સાધના કરે, ગુરુનું માર્ગદર્શન મેળવે, ભગવદ્દર્શન પણ પામે અને અનેકવિધ આધ્યાત્મિક અનુભૂતિઓ પણ પામે છે. અવતારની અનેકવિધ લીલાની જેમ તેનો સાધક ભાવ અને સાધના પણ તેની માનવસ્વરૂપની લીલા છે. અવતારસ્વરૂપે આવેલા પ્રભુ માનવજાત સમક્ષ એક આદર્શ સાધક તરીકેનું દષ્ટાંત રજૂ કરે છે. ભગવાન પોતે જ સાધક બનીને ભગવાનને કેવી રીતે પામી શકાય તે આપણને સ્વદેષ્ટાંત દ્વારા શીખવે છે.

૯. સમાપન : હિન્દુ ધર્મના કેટલાક પાયાના સિદ્ધાંતો છે. કર્મનો નિયમ, પુનર્જન્મનો નિયમ, આત્માની અમરતાનો નિયમ આદિ સિદ્ધાંતો આ માટેનાં દષ્ટાંતો છે. તેવો જ એક સિદ્ધાંત અવતારનો નિયમ છે.

આ સિદ્ધાંતો માત્ર વિચારધારાઓ નથી, બુદ્ધિપૂર્વક ગોઠવીને નિશ્ચિત કરેલા નિયમો નથી. વસ્તુતઃ આ સિદ્ધાંતો અસ્તિત્વના ગહન સત્યો છે. ઋષિઓએ આર્ષદષ્ટિથી આ સત્યોનાં દર્શન કર્યાં છે અને તેમની જ કૃપા થકી આ રહસ્યો આપણા માટે હસ્તકમલવત્ સહજ ઉપલબ્ધ બન્યાં છે.

અવતારનો સિદ્ધાંત આર્ષદષ્ટિનું એક મહત્ત્વપૂર્ણ દર્શન છે. સત્યનો સ્વીકાર કે અસ્વીકાર કરવા માટે વ્યક્તિ સ્વતંત્ર છે, પરંતુ સત્યનો અસ્વીકાર મૂઢતા છે અને આત્મઘાતક છે. ભગવાન શ્રીકૃષ્ણે ચેતવણી આપી છે : ‘અવજાનન્તિ માં મહા માનુષીં તનુમાશ્રિતમ્ ।’ ‘મનુષ્ય શરીર ધારણ કરનાર મારી મૂઢ લોકો અવગણના કરે છે.’

નથી બનવાનું, એના અંતઃકરણમાં પ્રભુ ભેઠેલા છે, તે એને પ્રેરણા કરશે. કટુ શબ્દ ન બોલો. શાસ્ત્ર મના કરે છે, હરિ પર છોડી દો. અશ્વત્થામાનું મૃત્યુ થયું નથી, હાથી મરાયો છે, એ સત્ય પણ હિંસક સાબિત થયું. ધર્મરાજનો રથ જે સદેવ (જમીનથી) ઉપર રહેતો હતો, તે જમીન પર આવી ગયો.

આખી પૃથ્વી પર કહે છે, ત્રણસો દર્શન છે. મુખ્ય મુખ્ય છે. ભરતના મનીષિઓએ તો ત્રણસો નહીં, કેવળ છ પચાસ છે. પરંતુ કદી કદી એક વાત પ્રતિપાદિત થઈ જાય છે, પછી બહુ સમય સુધી એ નુકસાન કરતી રહે છે. કેમ તમે ઉલઝી જાઓ છો ? કેમ તમે વિચલિત થઈ જાઓ છો ? આપણા પર એણે જુઠો આરોપ લગાવ્યો. જુઠો આરોપ લગાવ્યો, તો વિચલિત થવાનું કોઈ કારણ નથી. હું તો અનેકવાર કહ્યા કરું છું, ફરીથી કહું કે કોઈએ તમારા વિશે જો સહી વાત કરી છે, તમને કોઈ કરવાનો અધિકાર નથી. અને જો કોઈએ તમારા વિશે ખોટું કહ્યું છે, તો તમને કોઈ કરવાની જરૂરત નથી. બંને સત્ય છે. મારાં શ્રાવકો, કોઈ પાપનું મૂળ છે. ગીતામાં ભગવાન કૃષ્ણને અર્જુને પૂછ્યું છે કે ઈચ્છા ન હોય તો પણ આ જીવ કાની જોઈએ. સત્ય પણ પ્રિય બોલો. તમને અધિકાર નથી કે તમારા કઠોર કડવા સત્યથી બીજાનું દિલ દુભાય. ઘણા કહે છે ને કે સત્ય કડવું હોય છે. તમને સત્ય બોલવાનું આવે ને એ મહાપાપી આ તત્ત્વો છે. કામ અને કોઈ એ

જ પાપ કરાવે છે. કોઈની જન્મસ્થળી કઈ છે? કોઈ કઈ માનો દીકરો છે? દ્વૈતબુદ્ધિ કોઈને પેદા કરે છે. કોઈ કરવાથી ધર્મ રહેતો નથી. ધર્મની એક રજકણ પણ નહીં મળે જ્યારે માણસ કોઈ કરશે.

મારાં ભાઈ-બહેનો, મારે ને તમારે આ શીખવા જેવું છે. કોઈ આવે ત્યારે ધર્મ સચવાતો નથી અને બોધ પણ નથી રહેતો. માણસને કોઈ આવે ત્યારે ધર્મ ચૂકાઈ જાય છે. માણસ જ્યારે કોઈ કરે છે ત્યારે તેની પાસે ધર્મ નથી રહેતો. એટલો સમય ધર્મ ત્યાંથી ચાલી જાય છે. કોઈ આવે એટલે ધર્મ જાય અને ધર્મ જાય એટલે માણસ અપરાધ કરે.કોઈ જેનામાં નથી તે મુનિ થઈ શકે છે. ઘણાં મુનીઓએ કોઈ કર્યાં છે. પરશુરામ લ્યો, વિશ્વમાત્રિને લ્યો. બહુ કોઈમાં દેખાય. દીવાસળીની પેટીનો બાળક ઉપયોગ કરે અને દાદા ઉપયોગ કરે, એમાં વિવેકનો કેટલો ફેર છે. નાનું બાળક દીવાસળી સળગાવી રમતું હોય તો કંઈ પણ સળગાવી મૂકે અને એ જ દીવાસળીની પેટી દાદા પાસે હોય તો એના ઉપયોગમાં કેટલું અંતર છે? કોઈ સારી વસ્તુ નથી. તેને નરકનું દ્વાર, નરકનો પંથ કહ્યો છે. છતાં ક્યારેક મુનિઓએ, ક્યારેક અવતારોએ કોઈ કર્યો છે, રોષે ભરાયા છે. એ જરૂરી બન્યું હશે, એ નાશવંત વૃત્તિને એમણે નિર્મમ્ત્રી હશે, નુસિંહનો કોઈ ઓછો હતો? પણ એ કોઈ પ્રહલાદ માટે ન હતો, દુષ્યકૃત્યના નાશ માટે હતો, જે સાધુતા

મિટાવવા માગતા હતા. એ કોઈ આરોપિત હતો,સ્વાભાવિક નહોતો. ધ્યાન આપજો, કોઈ ક્યારે દોષ છે? જ્યારે સ્વાભાવિક હોય, આરોપિત હોય ત્યારે. સ્વાભાવિક કરવા અમુક ક્ષણો કોઈ માટે બને છે. શ્રાપ આપે એ વખતે આરોપિત કોઈ છે. કોઈ ઓછો કરો. એમાંથી જેટલા બચાય એટલા બચો. એ આપણો સ્વભાવ ન બને, એક સાધન માત્ર બને એવું હોવું જોઈએ. જરૂર હોય ત્યાં સુધી રહે.

આ વાતને ખાસ સમજી લ્યો. આપણે સાચા છીએ ફલાણાએ અમને ખોટું કહ્યું, તેથી અમને ચોટ લાગી છે. ગલત કહેવાથી કદી ચોટ લાગતી નથી. વંધ્યાનો સૂત કદી કોઈને મારી શકતો નથી. જે વાંઝ છે, વંધ્યા છે, કોઈ કહે કે આ વાંઝણીના દીકરાએ ફલાણાની હત્યા કરી નાખી, કદી સમભાવ નથી. વાંઝણી એને કહે છે, જેને કદી દીકરો છે જ નહીં. જે સાચું નથી, એ ચોટ કરી જ ન શકે. કોઈ પણ ચોટ હશે તો એ સત્યની જ હશે. હું તો દેખતો રહું છું. કોઈ કહે કે હું ઉલઝી ગયો, તો હું સમજી જાઉં છું કે કહેવાવાળામાં કોઈ બળ છે. એણે મર્મસ્થાનને સ્પર્શ કરી લીધો, કંઈક નસ પકડી લીધી એણે, જે સત્ય છે. તો આ શબ્દ બહુ ભારી લાગે છે. સમજ આવી જાય તો કરી શકાય, થોડી મુશ્કેલી આવી શકે, પણ આચરણ સ્વાભાવિક લાગે છે. એથી માણસ જો રહસ્ય સમજી લે, અનુભવ કરી લે તો આચરણ અધરું નથી.

(સંકલન : જયદેવ માંકડ)■

આપણું શરીર ચૈતન્ય પ્રાપ્તિનું સાધન છે

આપણી પરંપરામાં અવતારોની ગણના બે રીતે થાય છે : દશાવતાર અને ચોવીસ અવતાર. આમ છતાં આથી અધિક અવતારો હોય જ નહીં તેવું નથી. ‘શ્રીમદ્ભાગવત’માં આ સિવાય પણ અન્ય અવતારો હોઈ શકે તેમ કહ્યું છે. અતારા હ્રાસંચ્ચયા હ્ર: સત્ત્વિધેદ્વિજા: ।

યથાવિદાસિનઃ કુલ્યાઃ સસઃ સ્યુઃ સહસ્ત્રજઃ ।। ‘હે બ્રાહ્મણો! જેમ અગાધ સરોવરમાંથી હજારો ઝરણાંઓ નીકળે છે, તેમ સત્ત્વનિધિ ભગવાન શ્રીહરિના અસંખ્ય અવતારો થાય છે.’ આમ, દશ કે ચોવીસથી અતિરિક્ત અન્ય અવતારો પણ હોઈ શકે છે, દશ કે ચોવીસ તો ઉપલક્ષણથી ગણાવ્યા છે.

પ્રાણધામનું સ્વરૂપ ૧. યોગનું પ્રાણવિજ્ઞાન માનવ શરીરની રહસ્યમયતા અગાધ છે. માત્ર શરીર વિજ્ઞાનની દષ્ટિએ જોઈએ તો પણ વૈજ્ઞાનિકોનો પ્રયંઝ પુરુષાર્થ છતાં, સ્થૂળ શરીરની રહસ્યમયતાને પણ પૂરેપૂરી ઉકેલવાનું કાર્ય દુષ્કર છે, એમ હવે સૌને સમજાવા લાગ્યું છે. આ હકીકતથી એ સમજવું સહેલું છે કે જ્યારે આપણે સ્થૂળ શરીર, સૂક્ષ્મ શરીર, કારણ શરીર અને તેમનામાં વિલસી રહેલ ચૈતન્યને સાથે લઈએ ત્યારે આ રહસ્ય કેટલું અગાધ બને છે!

એક યોગીને મન શરીર માત્ર પંચભૌતિક પિંડ જ નથી, સપ્ત ધાતુમાં જ એની ઈતિશ્રી નથી; પરંતુ એથીયે આગળ, એથીયે સૂક્ષ્મ ઘણું છે. આપણે અહીં યોગિક દષ્ટિકોણથી પ્રાણમય શરીરના રહસ્યને કંઈક અંશે સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ. આપણું શરીર ચૈતન્યનું અધિષ્ઠાન છે. એટલે એ ચૈતન્ય પ્રાપ્તિનું સાધન છે. જ્ઞાનમાર્ગ, ભક્તિમાર્ગ વગેરેમાં પણ શરીરને સાધન તરીકે

સ્વીકારવામાં આવે છે પરંતુ યોગમાર્ગમાં શરીર, એક વિશિષ્ટ અને વધુ ઊંડા અર્થમાં સાધન ગણાય છે. જેમ ભક્તિમાર્ગમાં ચૈતન્યરૂપી સાગરનાં છલાંગ મારવા માટે ભાવ, એ સાધન છે. જ્ઞાનમાર્ગમાં વિશુદ્ધ બુદ્ધિ સાધન છે. તેમ યોગમાર્ગમાં, ખાસ કરીને હકયોગમાં શરીર અને પ્રાણની સાધના દ્વારા ચૈતન્ય લાભ કરવામાં આવે છે એટલે યોગીને મન શરીર એ અધ્યાત્મના રહસ્યોદ્ઘાટનનું મહાદ્વાર છે.

હકયોગમાં આ વિશિષ્ટ દષ્ટિકોણથી શરીરને સમજવાનો પ્રયત્ન થયો છે. અને પરિણામે આપણને યોગનું પ્રાણવિજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું છે.

તૈત્તીરીય ઉપનિષદમાં પંચકોશ વિદ્યા છે. એ મુજબ આત્માને પાંચકોશવરણ છે; અન્નમય કોશ, પ્રાણમય કોશ, મનોમય કોશ, વિજ્ઞાનમય કોશ અને આનંદમય કોશ. નરી આંખે આપણે માત્ર અન્નમય કોશ એટલે પંચ મહાભૂતના બનેલા સ્થૂળ શરીરને જ જોઈ શકીએ છીએ. પરંતુ એ તો આપણા સમગ્ર શરીરતંત્રનો માત્ર બહારનો છોડો છે. એની અંદર બીજા ચાર કોશ છે અને આ બધાને અતિક્રમીને તેમનામાં આત્મતત્ત્વ વિલસી રહ્યું છે.

આ પાંચે કોશમાંથી હકયોગમાં પ્રાણમય કોશનો વિશેષ વિચાર થયો જ છે. પ્રાણમય કોશની રચના, કાર્ય, પ્રાણની પ્રક્રિયાનો આધ્યાત્મિક વિકાસમાં ઉપયોગ વગેરે બાબતોના દર્શન, અનુભવ અને વિચારમાંથી યોગનું પ્રાણવિજ્ઞાન જન્મ્યું અને વિકસ્યું છે.

હકયોગમાં પ્રાણમય કોશનો વિશેષવિચાર કરવા પાછળ એનો એક વિશિષ્ટ દષ્ટિકોણ કારણભૂત છે. મન સૂક્ષ્મ છે મનની વૃત્તિઓ પર મનની જ ક્રિયા દ્વારા નિયંત્રણ મેળવવાનું

કાર્ય પ્રમાણમાં મુશ્કેલ છે. મનની ક્રિયાઓ પ્રાણની ક્રિયા વિના થઈ શકે નહિ તેથી જો પ્રાણ પર કાબૂ મેળવવામાં આવે તો મન પર કાબૂ મેળવવાનું સરળ પડે. તેથી હકયોગના આચાર્યોએ પ્રાણજય દ્વારા મનોજયનો અભિગમ અપનાવ્યો છે.

યોગના આચાર્યોએ આર્ષદષ્ટિથી જોયું કે માનવશરીરમાં સુષુપ્ત કુંડલિની શક્તિ છે જો એનું જાગરણ થાય અને તે સહસ્રાર સુધી પહોંચે તો વ્યક્તિના જીવનમાં આધ્યાત્મિક ક્રાંતિ ઘટી શકે. આ કુંડલિની અને તેનું જાગરણ, પ્રાણમય શરીરની ઘટના છે. હકયોગિક દષ્ટિથી કુંડલિની જાગરણ અને પ્રણોત્થાનની ક્રિયા છે. અલબત્ત, વ્યાપક આધ્યાત્મિક દષ્ટિથી કુંડલિની જાગરણ એ મહાયેતનાનું જાગરણ છે. કુંડલિનીના જાગરણ માટે જે વિજ્ઞાન વિકસ્યું તેજ હકયોગ. તેથી સ્વાભાવિક રીતે જ હકયોગમાં પ્રાણમય કોશનો વિશેષ વિચાર થયો છે.

આસન, પ્રાણાયામ અને મુદ્રા- આ હકયોગની મૂળભૂત સાધના છે આ ક્રિયાઓનો આરંભ શરીરથી કરવામાં આવે છે. પરંતુ પ્રથમ દષ્ટિએ શારીરિક લાગતી આ ક્રિયાઓ પ્રાણજય અને પ્રાણોત્થાન તરફ દોરી જાય છે.

૧. પ્રાણ પ્રાણ એટલે જીવનશક્તિ. પ્રાણ આપણા શરીરમનની સઘળી ક્રિયાઓને ગતિ આપનાર તત્ત્વ છે. પ્રાણ તત્ત્વતઃ એક જ હોવા છતાં ક્રિયાભેદે અને સ્થાનભેદે તેના પાંચ પ્રાણ અને પાંચ ઉપપ્રાણ એમ દશ ભેદ પાડવામાં આવે છે.

(૧) પ્રાણ: શરીરમાં શક્તિનો સતત વ્યય થયા કરે છે. આ વ્યયને ભરપાઈ કરવા માટે આપણે બહારથી શક્તિ ગ્રહણ કરીએ છીએ. આ સતત ચાલતી શક્તિ ગ્રહણની ક્રિયા પ્રાણ કરે છે. આ કાર્ય શ્વાસ લેવો ખોરાક લેવો, જળ ગ્રહણ કરવું વગેરે ક્રિયાઓ તથા તેમના શરીરમાં પાચન દ્વારા થાય છે. આપણે પાંચ જ્ઞાનેન્દ્રિયો દ્વારા જે સંવેદનાઓ ગ્રહણ કરીએ છીએ તે પ્રાણની ક્રિયા છે. પ્રાણનું સ્થાન છાતીથી નાસિકા સુધી છે. આમ છતાં પ્રાણનું મુખ્ય કાર્ય શ્વાસ ગ્રહણ અને મુખ્ય સ્થાન હૃદય ગણાય છે.

(૨) અપાન: પાચનક્રિયા, શ્વાસનક્રિયા, રુચિરાભિસરણ ક્રિયા વગેરે અનેકવિધ શારીરિક ક્રિયાઓને પરિણામે શરીરમાં જે મલદ્રવ્યો ઉત્પન્ન થાય છે તેમના ઉત્સર્ગનું કામ અપાન કરે છે. મલમૂત્ર વિસર્જન, અધોગામી વાયુનું વિસર્જન, પરસેવો થવો, ઉચ્છ્વાસની ક્રિયા વગેરે ક્રિયાઓ અપાન દ્વારા થાય છે. અપાનનું સ્થાન નાભિથી નીચે છે. (ક્રમશઃ)■

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ

feedback@bombaysamachar.com

ગુરુ ગમ પ્યાલા પિયા...

અધ્યાત્મમાર્ગના પ્રવાસી સંત, ભક્ત, જ્ઞાનીવેદાન્તી, યૌગિક ક્રિયાઓ દ્વારા સિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી હોય એવા સિદ્ધ સાધક-યોગીઓ અને તત્ત્વચિંતક ઉપદેશકો દ્વારા રચાયેલા સંતસાહિત્યમાં સમગ્ર માનવજાતને સંસાર-વ્યવહાર વિશે બોધ કે ચેતવણી પણ આપવામાં આવી હોય છે. સંતોની વૈરાગ્ય પ્રબોધક રચનાઓમાં વ્યસન નિષેધ એક મહત્ત્વનું અંગ છે.

ભક્તિ, જ્ઞાન, યોગ, ઉપદેશ અને કથા જેવાં તત્ત્વોથી ઘડાયેલી આપણી સંતવાણી વારંવાર ‘કૃડાં કરમ’ તજવાનો આદેશ આપે છે એમાં તમામ પ્રકારના વ્યસનોનો ત્યાગ કરવાની જ વાત છે. ખાસ કરીને જૈનમુનિઓની જુદી જુદી રચનાઓમાં ‘વ્યસનની સજજાય’, ‘અવગુણોની સજજાય’, ‘ઉપદેશની સજજાય’, ‘આજ્ઞાઓ’ વગેરે કૃતિઓ આ પ્રકારનાં અકીણ વગેરેનાં વ્યસનનો ત્યાગ કરવા વિશેની જ છે.

એ જ પ્રમાણે જૈનેતર આખ્યાન કવિઓએ પણ પોતાનાં આખ્યાનોમાં તક મળી ત્યાં શુભાખિતો કે સાખી-દુહાઓમાં ઉપદેશાવલી આપી છે. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના ‘વચનામૃત’થી માંડીને છેક દલપતરામ કવિની રચનાઓ સુધી અને ગોરખનાથ, કબીર, નાનક જેવા સમર્થ સંતકવિઓથી માંડીને અસાઈતના ભવાઈ વેશો સુધીના સાહિત્યમાંથી આપણને વ્યવહાર જ્ઞાન અને નશાકારક ચીજો તજવાનો ઉપદેશ મળી રહે છે.

કળિયુગનાં વ્યસનો-હોકો, ચલમ, ભાંગ, અકીણ, ગાંજો, શરાબ વગેરે નશાકારક ચીજોના રૂપો દ્વારા વ્યક્ત પણ કરતા રહ્યા છે. પછી એ ભાંગ હોય, ગાંજો હોય, અકીણ કે શરાબની પ્યાલીનો નશો હોય. મીરાંબાઈના નામાચરણ સાથે એક પદ ગુજરાતના ભજનિકોમાં ગવાય છે :

ગાંજા, ભંગ, અકીણ મદ, ઊતર જાત પર ભાત, નામ ખુમારી નાનકા, ચડી રહે દિન રાત.

પણ ભક્તિની- અધ્યાત્મ સાધનાની ખુમારીને- એના કેફને સંતો વિવિધ નશાકારક ચીજોના રૂપો દ્વારા વ્યક્ત પણ કરતા રહ્યા છે. પછી એ ભાંગ હોય, ગાંજો હોય, અકીણ કે શરાબની પ્યાલીનો નશો હોય. મીરાંબાઈના નામાચરણ સાથે એક પદ ગુજરાતના ભજનિકોમાં ગવાય છે :

મોહન ભાંગ પીલાઈ રે, કદંબ હડે મોહન ભાંગ પીલાઈ, જળ જમુનાકો શીતળ પાણી, ગાગર ભર કર લાઈ... સોનેકી કુંડી, રૂપેકા લોટા, દકુંડી રતન જડાઈ રે, કૃષ્ણએ વાટી ને બળદેવે ઘૂંટી, રાધાએ સાફી સાઈ રે... સોવરન પ્યાલા, પાચે મતવાલા, અખિયામેં લાલન છાઈ, મીરાં કહે પ્રભુ ગિરધર નાગર, ચરણ કમળ ચિત્ત લાઈ રે...

-મોહન ભાંગ પીલાઈ રે...

વડોદરા રાજ્યના રાજકુટુંબમાં, ગાયકવાડ પરિવારમાં જન્મેલા બાપુસાહેબના પિતા યશવંતરાવ ગાયકવાડને સાવલી તાલુકાના ગોઠડા ગામે પોતાની જાગીર હતી. વિક્રમ સંવત ૧૮૩૩ ઈ.સ. ૧૭૭૯માં વડોદરા મુકામે બાપુ સાહેબનો જન્મ થયો. જાગીરના વહીવટ માટે અવારનવાર ગોઠડા ગામે જવાનું થતું.

ગોઠડા ગામે સંત કવિ ધીરા ભગતનો સત્સંગ થયો. એટલે બાપુસાહેબ ભક્તિના રંગે રંગાયા, ધીરે ધીરે ધીરાભક્તની કાફીઓના ઢાળમાં ભજન રચનાઓ કરતા થયા પણ આત્માને પૂરો સંતોષ ન હતો. એવામાં સંત-કવિ નિરાંત મહારાજના સંપર્કમાં આવ્યા અને પોતાના મનની સમસ્યાઓનું સમાધાન થયું.

નિરાંતમહારાજ પાસે બાપુસાહેબે ભક્તિ-સાધનાની દીક્ષા લીધી અને આત્મસાક્ષાત્કાર થયો એમ નોંધાયું છે. બાપુસાહેબનું મહાનિર્વાણ વિ.સં. ૧૮૯૯ ઈ.સ. ૧૮૪૩માં થયું. આજે એમના ઘણા અનુયાયીઓમાં બાપુસાહેબની ભજન રચનાઓ ગવાય છે. એમાં એક રચના છે હુક્કાનું રૂપક લઈને -

હુક્કો પીધો ગુરુ દયા થકી જ્ઞાનનો જો, દમ બેચ્ચો ઘણી તારા ધ્યાનનો જો.. તન હુક્કો ઘટ ઘટ સ્વામી બોલતો જો, પ્રેમ જળમાં હુક્કાને ઝકોળતો જો પ્રથમ ચલમ ચતુરાઈ ખાસી કરી જો, ફૂડ કપટ તમાકુ તેના માંહી ભર્યાં જો,

મેળ મેર ગુરુની પ્રીતે કર્યાં જો, ચિત્ત ચિપિયે તો બ્રહ્મ અગનિ ધર્યાં જો નેહ નિરભે નારાયણ કેરા નામની જો, શોભે દામડી તે અચળ અખે ધામની જો

ગુરુ ધીરાએ હુક્કો ભરી આપિયો જો, દાસ બાપુને પોતાનો કરી થાપિયો જો...

રવિભાણ સંપ્રદાયના ત્રિકમસાહેબના શિષ્ય સીલદાસજીએ ગાયું છે:

રોમે રોમે રંગ છાયો,

ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી...

કરમ કોદાળી, થીર સે થાણો, ધીરજ ધરતીકું ખેડાયો, દયા ધરમના ઘોરી જોડયા, પ્રેમસે પાણી પાયો...

ગિયો ગાંજો, બે પાન લાગ્યાં, ઓહમ્ સોહમ્ કળી લાયો, પાકતાં ગાંજો પેટાવી બેઠો, ને પાંચો ચોર ભગાયો...

ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી...

કાપ ફૂટ ગાંજો નિજ ઘર લાયો, મનકો કામે લગાયો, ચેતન જલસે ધોવા સાર, જુગતિ કો જલ મંગવાયો...

પીતાં ગાંજો અલખ ધૂન લાગી, નિરભે નિશાન ઘુરાયો, સીલદાસ ગુરુ ત્રિકમ ચરણો, મેં તો જલમ મરણ કો મિટાયો...

ગુરુએ મુંને જ્ઞાન રો ગાંજો પાયો રે જી...

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત

feedback@bombaysamachar.com

ગત અંકમાં દયા ગુણની વાત કરીને હવે ભગવાન કૃષ્ણ સમગ્ર દૈવી ગુણોથી મોક્ષની પ્રાપ્તિરૂપ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે, તે સમજાવી રહ્યા છે.

સંસારમાં જયારે અવગુણો વધતા જાય તો આ સંસારનું ચિત્ર કાંઈક બને છે. અંધારૂંધી, અરાજકતા, ખૂન-ખરાબી, અવિશ્વાસ, છૂટાછેડા, વ્યસનો, ઝઘડા, કંકાસ... વગેરેને કારણે વાતાવરણ ગમગીન થઈ ગયું છે. રોજ બરોજના સમાચાર પત્ર હોય કે ટી.વી.માં આવતા ન્યૂઝ હોય, આવા કિસ્સાઓ સહજ બની ગયા છે.....‘શું થાય? આ તો હળાહળ કળિયુગ છે. તે આવું જ રહેવાનું ને’ બે પચાસ વડાવેલા વ્યક્તિઓ વચ્ચેની વાત - મને એમ લાગે છે કે હું કળિયુગમાં ખોટો જન્મ્યો... હું સત્યયુગમાં જન્મ્યો હતો તો સારું હોત...’

એવું કહેવાય છે કે, સત્યયુગમાં ભગવાન તથા અસુરો અલગ અલગ લોકમાં અસ્તિત્વ ધરાવતા હતા. ત્રેતાયુગમાં તેઓ સમાન લોકમાં નિવાસ કરતા હતા. દ્વાપરયુગમાં તેઓ સમાન પરિવારમાં વસતા હતા જ્યારે કળિયુગમાં દૈવી અને આસુરી પ્રકૃતિ એક જ મનુષ્યના અંતઃકરણમાં સહ-વાસ કરે છે. મનુષ્યના અસ્તિત્વનું આ ધર્મસંકટ છે, જ્યાં ઉચ્ચતર ‘સ્વ’ તેને ઊર્ધ્વ દિશામાં ભગવાન તરફ ખેંચે છે અને નિમ્નતર ‘સ્વ’ તેને અધો દિશામાં ખેંચે છે.

આજના આ જમાનામાં આંતરિક શુદ્ધિ

વિશેષ

રાજેશ યાજ્ઞિક

feedback@bombaysamachar.com

ભારત મંદિરોનો દેશ છે. હોય પણ કેમ નહીં? હજારો વર્ષ પુરાણી આસ્થા અને ભક્તિની પરંપરા આપણા દેશમાં છે. ઉત્તરથી દક્ષિણ અને પૂર્વથી પશ્ચિમ સુધી બધે જ શૈવ, વૈષ્ણવ અને શાકત પરંપરાનાં મંદિરો આપણને જોવા મળે છે, પરંતુ તેમાંથી કેટલાંક મંદિરો આપણને આશ્ચર્યચકિત કરી નાખે છે. આટઆટલાં મંદિરોમાં તમે એક એવું મંદિર જાણો છો, જ્યાં શ્વાનની પૂજા થાય છે?

આમ તો, દેવ-દેવીઓનાં વાહનો તરીકે પ્રાણીઓ હોય જ છે. તે નિમિત્તે મંદિરોમાં પણ તેમનું મહત્ત્વનું સ્થાન હોય છે. ક્યારેક કોઈ વિશિષ્ટ કારણોથી કોઈ પ્રાણીનું સ્મારક બને તેવું પણ જોવાય છે. પણ જો મંદિર જ શ્વાનનું હોય એ પચાવનું થોડું અઘરું પડે. પણ આ બિલકુલ સાચું છે. ચાલો તમને ચન્નાપટના શહેરમાં લઈ જઈએ અને ત્યાંના શ્વાન મંદિર વિશે વધુ જણાવીએ.

કર્ણાટકના રામનગર જિલ્લાના ચન્નાપટના ખાતે આવેલું, શ્વાન મંદિર, ઘણા સમયથી સ્થાનિકો અને પ્રવાસીઓમાં એક લોકપ્રિય સ્થળ બની ગયું છે. ચન્નાપટના શહેર રમકડાં નગર તરીકે જાણીતું છે. ત્યાંના પરંપરાગત લાકડાના રમકડાં દેશ-વિદેશમાં સુખ્યાત છે. પણ સાથે તે અહીં આવેલા શ્વાન મંદિર માટે પણ જાણીતું છે. ચન્નાપટના શહેરના

દિવ્ય ગુણોથી મોક્ષ!

કરતા બહારના દેખાવ પર ફોકસ વધી ગયું છે. દયા, કરુણા, ક્ષમા, ત્યાગ, સહનશીલતા, સરળતા, સંતોષ, સમતા, પ્રેમ વગેરે સદ્ગુણોથી યુક્ત વ્યક્તિ ભાગ્યે જ નજરે ચડશે. જયારે ક્રોધ, માન, ઈર્ષ્યા, દગો, હિંસા, દંભ, અહંકાર વગેરે વ્યક્તિમાં તેના ઘરેણાં સમાન નજરે ચડે છે.

મહંત સ્વામી મહારાજ કહે છે- ‘જો દિવ્ય ગુણો હશે તો જ વ્યક્તિને કળિયુગમાં પણ ભગવાનની સાથે જ છે.’

ઘણીવાર આપણા મનમાં ભ્રમણા હોય છે કે યુગ, વાતાવરણ અને પરિસ્થિતિના આધારે ભજન, ભક્તિ અને કલ્યાણ થતાં હોય છે, પણ હકીકતમાં ભગવાન અને સંતના સંબંધથી આવેલ ગુણોથી જ મોક્ષ થાય છે, તેથી ગમે તેવો કળિયુગ પણ આપણા માટે સત્યયુગથીય અધિક જ છે.

ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ કહે છે કે દૈવી ગુણો

મોક્ષ તરફ દોરી જાય છે, જયારે આસુરી સંપત્તિ બંધનનું કારણ છે. હે અર્જુન, તું શોક ન કર, કારણ કે તું દિવ્ય ગુણો સાથે જન્મ્યો છે. તેઓ કહે છે કે આસુરી સંપદા વ્યક્તિને જન્મ અને મૃત્યુની સાંકળમાં બાંધી રાખે છે, જયારે દિવ્ય ગુણોનું સંવર્ધન વ્યક્તિને માયાના બંધનને તોડવામાં સહાયક થાય છે.

આધ્યાત્મિક માર્ગ પર ચાલવા માટે તેમજ તેને અંત સુધી વળગી મોક્ષ પ્રાપ્તિ માટે સાધકે ઘણી બાબતોની સાવધાની રાખવાની આવશ્યકતા છે. અહંકાર, દંભ, ક્રોધ, માન, ઈર્ષ્યા, દગો, હિંસા વગેરેમાંથી એક પણ આસુરી ગુણ વ્યક્તિમાં હોય, તો તે નિષ્ફળતાનું કારણ બની શકે છે. સાથે-સાથે, દયા, કરુણા, ક્ષમા, ત્યાગ, સહનશીલતા, સરળતા, સંતોષ, સમતા વગેરે દિવ્ય ગુણોનો વિકાસ કરવો પણ આવશ્યક છે, કારણ કે દિવ્ય ગુણો વિના આપણી આધ્યાત્મિક પ્રગતિ પાંગળી થઈ શકે

શ્વાનનું પણ એક મંદિર છે, જાણો છો?

વાલગેરેહલ્લી ગામમાં આ મંદિર ૨૦૧૦માં રમેશ નામના એક ઉદ્યોગપતિ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યું હતું. આ વિસ્તારમાં દેવી કેમ્પમાને સ્થાનિક રક્ષક દેવી માનવામાં આવે છે. બન્યું એવું કે રમેશ ગ્રામ દેવતા, દેવી કેમ્પમાને સમર્પિત એક મંદિર બનાવી રહ્યા હતા. ગામમાં પ્રચલિત કિંવદંતી અનુસાર જ્યારે દેવીનું આ મંદિર નિર્માણધીન હતું, ત્યારે ત્યાં બે શ્વાન ક્યાંકથી આવી ચડ્યા અને મંદિર પરિસરમાં જ રહેવા લાગ્યા. કહે છે કે જ્યાં સુધી મંદિરનું નિર્માણ ચાલ્યું ત્યાં સુધી આ શ્વાનો ત્યાં જ રહ્યા. ગામના લોકો પણ તેમની દેખભાળ કરવા લાગ્યા હતા. પણ જેવું મંદિર નિર્માણ પૂર્ણ થયું કે આ શ્વાનો અચાનક અદ્રશ્ય થઇ ગયા, જાણે અહીંયા કયારેય હોય જ નહીં! ભારે શોધખોળ પછી પણ તેમનો કોઈ અત્યોપત્તો લાગ્યો નહીં.

ત્યારબાદ, અચાનક ગામના એક વ્યક્તિને સ્વપ્નમાં શ્વાન દેખાયા અને દેવીએ કહ્યું કે મંદિરની રક્ષા માટે તેમની સ્થાપના કરો. આ સ્વપ્ન બાદ મંદિર પરિસરમાં શ્વાન માટે મંદિર બનાવાયું અને બંને શ્વાનની પ્રતિમાની સ્થાપના કરવામાં આવી. મંદિરમાં શ્વાનોની પૂર્ણ કદની પ્રતિમા સ્થાપિત છે. હવે તેની વિધિવત પૂજા પણ કરવામાં આવે છે. આ સ્થળને નઈ દેવસ્થાન તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે. ચન્નાપટના અને આજુબાજુના પ્રદેશોમાં એવી માન્યતા છે કે જીવનમાં આવેલા અનિષ્ટોને દૂર કરવા હોય તો અહીં શ્વાનની પૂજા કરવી જોઈએ. ગામ લોકો માને છે કે શ્વાનો દેવી વીરમસ્તી કેમ્પમાના રક્ષક છે. આ મંદિરમાં દર ગુરુવાર અને રવિવારે ખાસ પૂજા થાય છે, જે દેવી વીરમસ્તી કેમ્પમાની પૂજા પછી કરવામાં

આયમન

અનપર વલિયાણી

feedback@bombay samachar.com

એક ખૂબ માલદાર માણસ હતો. એને રાત્રે નિરાંતની નિંદ્ર આવતી નહોતી. બહુ પ્રયત્નો કરી જોયા, પરંતુ ઊંઘ આવે નહીં.

- એવામાં ગામમાં એક સૂફી ઓલિયા આવ્યા. એ દરવેશ વિશે ચમત્કારી વાતો સંભળાતી હતી. એ સાંભળીને પેલા શ્રીમંતને પણ સંત પાસે જવાની ઈચ્છા જાગી.

- એક સાંજે એ ઈશ્વરના ઓલિયાને મળવા ગયો.

- સંત પાસે પોતપોતાની મુશ્કેલીઓ લઈને આવેલા બીજા બધા લોકો સંત પાસેથી નિરાકરણ મેળવીને ગયા ત્યાં સુધી એ બેસી રહ્યો.

-આખરે ત્યાં બેજ વ્યક્તિ રહી: સંત અને પેલી શ્રીમંત વ્યક્તિ.

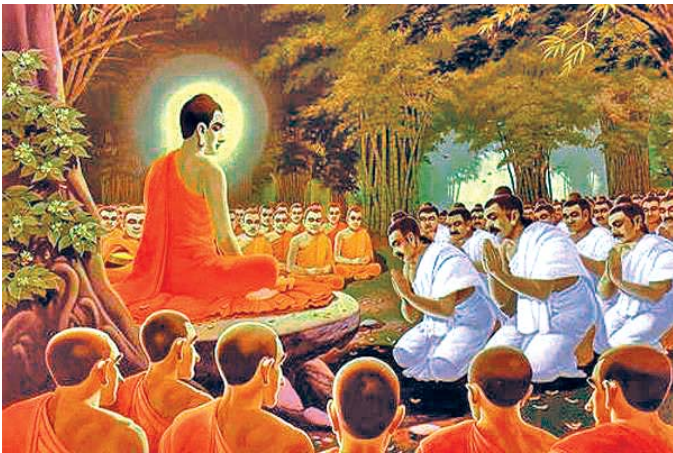
- સંતે પોતાની કરુણાસભર દષ્ટિ એના પર ફેરવી, પૂછ્યું.

- ‘ભાઈ! તમે હજુ કેમ બેઠા છો?’

- પેલાએ પોતાની મુશ્કેલી કહી સંભળાવી.

- સૂફી મહાત્માએ ધીમેધીમે એની

પૈસો ઊંઘ, આરોગ્ય, ભૂખ કે સાચું સુખ આપી શકતો નથી...

આખી જીવનકથા જાણી લીધી.

- એક સમયે જેને એક ટંક ખાવાના ચ સાંસા હતા તે માણસ કરોડપતિ શી રીતે બની ગયો એ સંત સમજી ગયા.

- સંતે પેલાને સમજાવટના સૂરે કહ્યું,

- ‘જો ભાઈ, તારો સવાલ અને એનો જવાબ બંને તું જ છે.’

- ‘જ્યારે તારી પાસે દોમ દોમ સાહેબી નહોતી ત્યારે તને ખુલ્લી જમીન પર પણ ઘસઘસાટ ઊંઘ આવી જતીને?’

- ‘પેલા શાહુકારે હા પાડી.’

- ‘તો આજે તારી પાસે દુનિયાની તમામ સુખસગવડ છે ત્યારે તને ઊંઘ કેમ નથી આવતી?’

- સૂફી ઓલિયાએ પ્રશ્ન પૂછ્યો, પછી પોતે જ જવાબ આપ્યો:

* ‘પૈસો માત્ર એક સાધન છે, એ સિદ્ધિ નથી.’

* ‘પૈસો માત્ર રસ્તો છે, મંઝિલ નથી.’

* ‘પૈસાથી તું દુનિયાભરની લગીઝ (શ્રેષ્ઠ અને સ્વાદિષ્ટ) વાનગીઓ મેળવી શકે છે ભૂખ નહીં.’

* ‘પૈસાથી તું સોનાનો પલંગ ખરીદી શકે છે, ઊંઘ નહીં.’

- પૈસો તને

* ‘ઊંઘ, આરોગ્ય, ભૂખ કે સાચું સુખ આપી શકતો નથી.’

- કારણ કે

* પૈસો સુખ નથી,

* પૈસો સંતોષ નથી,

* પરંતુ એનો એક માર્ગ છે.

- સંત શ્વાસ લેવા રોકાયા.

- શ્રીમંત શખસની જિજ્ઞાસા વધતી જતી હતી.

* ‘કહો, કહો,’ પેલો માલદાર માણસ અધીરાઈથી બોલી ઊઠ્યો.

- સંતે મીઠું મલકાતા કહ્યું,

* તું સંઘર્ષ કરીને ઉપર આવ્યો એ સાચું, પરંતુ ઝડપભેર ઉપર આવવાની લાલ્ચમાં તે અજાણતાંમાં ઘણાને અન્યાય કર્યો હશે,

* ઘણાની આંતરડી કંકળાવી હશે,

* તારા પોતાના ખાદીમો (સેવક-કર્મચારીઓ)નું શોષણ કર્યું હશે.

* હજાર રૂપિયા મળ્યા હશે ત્યારે તને લખપતિ થવાની અબળપા જાગી હશે અને લખપતિ થયા પછી કરોડપતિ અને અરબપતિ થવાની મહત્ત્વાકાંક્ષા જોર કરી ગઈ હશે...!’

- ‘હવે ધ્યાનથી સાંભળ!’

* ઈશ્વર, અલ્લાહ, પ્રભુના આ મહાન સૂફી, ઓલિયા, સંતે કહ્યું,

* ‘અહીં બેસીને કરવું હોય તો અહીં એ તારા ઘરે જઈને કરવું હોય તો ઘરે જઈને.’

* તું તારા જીવનનું સરવૈયું કાઢ.

* તે જાણ્યે-અજાણ્યે જેને દુભાવ્યા

હોય એ સૌની રૂબરૂમાં કે પત્ર દ્વારા અથવા અન્ય સાધન-ઉપકરણ દ્વારા માફી માગી લે.

- કમાવવાની હાંચવોચમાં

* માતા-પિતા,

* પત્ની-સંતાન,

* સગાસંબંધીઓને

- અન્યાય થઈ ગયો હોય,

- તેમના તરફ ધ્યાન અપાયું ન હોય તો તેમની માફી માગી લે.

- પછી વિચાર કે હવે તને વધુ માલ-દૌલત, ધન-જાથદાદની જરૂર છે?

- ન હોય તો કાળંધોળાં કરવાનું મૂકી દે.

- થાય તેટલો ધંધો કર,

- માણસને આખરે તો

* બે રોટલી,

* બે કપડાં

* બે ગજ જમીન અને

* ચારવાર કફનની જરૂર છે.

- એમાં તમામ સુખનો સરવાળો છે,

- બાકીની બધી વાત નકામી છે.

- આટલું કર્યા પછીય ઊંઘ ન આવે તો મારી પાસે આવજે...?

- સંત અને શ્રીમંત વચ્ચેના આ વાતંલાપમાંથી બોધ એ મળવા પામે છે કે, માનવી પોતાના જીવનનાં લેખાં-જોખાં કરે. સમયનો એ તકાજો છે બેયેન મનને શાંત કરવાનો, હોય તો વાચક બિરાદરો જરૂર જણાય. ■

ચિંતન

હેમુ ભીખુ

feedback@bombay
samachar.com

વિષયોના ચિંતનનું નિયંત્રણ...

એમ કહેવાય છે કે, મનની અંદર વિચારો તથા ઈચ્છા સમાયેલી હોય, બુદ્ધિ સાથે નિર્ણયાત્મક શક્તિ જોડાયેલી રહે જ્યારે ચિંતમાં સંસ્કાર અને મૂલ્યોને આધારિત ચિંતન તથા મનન માટેનાં આધાર સમાન કેટલીક છબીઓ અંકિત થયેલી હોય. મન એકવાર કાબૂમાં આવી શકે, વિવેક તથા સંયમ થકી બુદ્ધિ પર નિયંત્રણ લાદી શકાય, પરંતુ ચિંત એક જટિલ પરિસ્થિતિ છે, સમસ્યા છે. ચિંતને જો સમજાવી શકાય તો પ્રશ્નોનું નિરાકરણ આવી જાય. શાસ્ત્રમાં કહેવાયું છે કે વારંવાર વિષયોનું સેવન કરતાં રહેવાથી ચિંત વિષયોમાં ફસાઈ ગયું હોય છે અને વિષયો ચિંતમાં વસી ગયાં હોય છે. વિષયોએ ચિંતને પોતાનું આવાસ બનાવી દીધું હોય. તેવાં સંજોગોમાં ઈચ્છરમાં સ્થિત થઈ તે વિષય અને તેને આશ્રય આપનાર ચિંત બંનેનાં અસ્તિત્વને નકારવાં જોઈએ. વિષયો તો બહાર આકાર લેતી ઘટના છે જ પરંતુ ચિંત પણ તે ઘટનાને આશ્રય આપનાર પરાઈ પરિસ્થિતિ છે. કોઈપણ પરિસ્થિતિ પ્રત્યે આકર્ષણ ત્યારે જ થાય જ્યારે તે બાબત પસંદગીનો વિષય હોય. આકર્ષણ માટે જે તે ઘટના પસંદગીના ક્ષેત્રમાં આવવી જોઈએ. પસંદગીના ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ થાય તે પછી તે પ્રત્યે આકર્ષણ જાગે. આકર્ષણથી તેને પ્રાપ્ત કરવાની ઈચ્છા થાય, તેને મેળવવાની કામના થાય, તેના પર માલિકી સ્થાપવાની આકાંક્ષા થાય. પછી તે દિશાના પ્રયત્નો ચાલુ થાય.

વિષયનું વારંવાર ચિંતન કરવાથી તે માટેની કામના જાગ્રત થાય. વિષય આકર્ષક છે તેમ વારંવાર યાદ કરવામાં આવે તો તે પ્રત્યે મોહ જાગે. જે પણ વસ્તુ ઇન્દ્રિયો તથા મનને ભાવી ગઈ હોય તે તરફ ઇન્દ્રિયો તથા મન વારંવાર ગતિ કરે. તે માહોલમાં ફર્યા કરવું મનને પણ ગમે અને ઇન્દ્રિયોને પણ પસંદ પડે. વ્યવહારમાં જ્યારે મન અને ઇન્દ્રિયોનું પ્રભુત્વ હોય ત્યારે બુદ્ધિ પણ તેમને અનુકૂળ થઈ જાય. તે વખતે બુદ્ધિ વિવેક તથા સંયમને બાજુમાં કરી જે તે વિષયને કેવી રીતે વધુ ભોગવી શકાય તે વિચારવામાં મગ્ન થાય. બુદ્ધિ, ચિંતમાં અંકિત થયેલી છબીને સંદર્ભ તરીકે લઈ મન અને ઇન્દ્રિયોને પ્રોત્સાહન આપે. ઇન્દ્રિય તથા મન, બુદ્ધિ મારફતે, ચિંતમાં વિશેષ પ્રકારની છબી અંકિત કરે અને તે જ છબી ચિંત દ્વારા પાછી મન અને ઇન્દ્રિયોને પહોંચાડવામાં આવે. આ એક વિષયક સમાન ઘટના છે.

જે તે વિષય પ્રત્યેના આકર્ષણની ભાવના તીવ્ર હોય તો આ પ્રયત્ન વખતે બીજી દરેક પરિસ્થિતિ ગોણ બની રહે. અહીં ક્યારેક એમ પણ બને કે ઉત્તરદાયિત્વ સમાન, ધર્મના ભાગ સમાન રહેલી કેટલીક બાબત પણ ધ્યાન બહાર જતી રહે. સામાજિક પરિપ્રેક્ષમાં, વ્યવહારિક જીવનમાં, આધ્યાત્મિકતાના માર્ગ પર, ધાર્મિક વ્યવસ્થામાં આ એક જોખમકારક ઘટના ગણાય. સમય જતાં, આકર્ષિત કરનાર બાબતને પ્રાપ્ત કરવા અથાગ પુરુષાર્થ શરૂ થાય. ક્યારેક તો જાણે બધું જ દાવ પર લગાવી દેવાય. તે પછી પણ જો હેતુ સિદ્ધ ન થાય તો હતાશા ઉદભવે, નિરાશા મળે, આત્મવિશ્વાસ ડગી જાય, અને પરિસ્થિતિ પ્રત્યે અંતે ક્રોધ જન્મે. ગીતામાં પણ આ જ ક્રમ દર્શાવાયો છે.

આકર્ષણની બાબત પ્રાપ્ત થઈ જાય તો અહંકાર જાગે, કર્તાપણું પ્રગપ્ત બને, મમત્વની ભાવના વધુ દ્રઢ થાય, સામર્થ્ય પર અભિમાન થાય, રાજસી વૃત્તિ નવીન અને જોખમી રૂપ ધારણ કરે, પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિની કેટલીક બાબતો તુરંજ જણાવા લાગે, અને આ બધાંને કારણે અંતે પતન તરફ ગતિ શરૂ થાય. અને, જો આકર્ષણની બાબત પ્રાપ્ત ન થાય તો અગાઉ જણાવ્યા પ્રમાણે ક્રોધ જન્મે, આત્મવિશ્વાસ ડગી જાય અને ક્યારેક જીવન પણ વ્યર્થ લાગે. બંને પરિસ્થિતિ સમાન રીતે જોખમી છે. આકર્ષક બાબતને પત્તે નકારાત્મક પરિસ્થિતિનું જ કારણ બને. આકર્ષણ કરનારી બાબત માટેનું ચિંતન બંધ થાય તે જરૂરી છે.

વિચારની ક્ષમતા અપાર છે. એમ કહેવાય છે કે દ્રઢ વિચાર અને ઈચ્છા શક્તિ હોય તો ગમે તેવું મુશ્કેલ કામ પણ પાર પડી શકે. એમ પણ કહેવાય છે કે પ્રત્યેક કાર્યની શરૂઆત એક વિચારથી થાય છે. આ વિચાર એટલે જ એક પ્રકારનું ચિંતન. વિચાર કદાચ આકસ્મિક હોઈ શકે પરંતુ ચિંતન એ ગંભીર પ્રક્રિયા છે. વિચાર હેતુ ન હોઈ શકે પરંતુ ચિંતન એ સહેતુક ચેષ્ટા છે. વિચાર એક કુદરતી પ્રક્રિયા હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ સૂક્ષ્મ પ્રકારનો પુરુષાર્થ છે. વિચાર એ સાંજોગિક ઘટના હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ વ્યક્તિગત માનસિકતાનું ક્ષેત્ર છે. વિચાર પાછળ બહારની પરિસ્થિતિ કારણભૂત હોઈ શકે જ્યારે ચિંતન એ અંતઃકરણની પ્રક્રિયા છે. વ્યક્તિના આચરણમાં વ્યક્ત થતી દશા તથા દિશા ચિંતન પર આધાર રાખે. જો યોગ્ય દશા તથા દિશાની અપેક્ષા હોય તો ચિંતન પર નિયંત્રણ જરૂરી છે. અનિયંત્રિત ચિંતન સમગ્ર પરિસ્થિતિને કલુષિત અને મહિન કરવા સમર્થ છે.

સ્થૂળ વિશ્વનો આધાર સૂક્ષ્મ વિશ્વ છે અને સૂક્ષ્મ વિશ્વનો આધાર-કારણ વિશ્વ છે. સૂક્ષ્મ વિશ્વમાં, મન, બુદ્ધિ ચિંત અને અહંકાર જેવાં અંતઃકરણના વિવિધ સ્વરૂપનું પ્રભુત્વ હોય. આ પરિભળી વ્યવહાર, સમજ, તેમજ પ્રતિભાવ નિર્ધારિત કરે. આ બધામાં ચિંતનું સ્થાન વધુ મહત્ત્વનું છે. એમ કહેવાય છે કે વ્યક્તિ જ્યારે એક શરીરમાંથી બીજા શરીરમાં, પુનર્જન્મ સ્વરૂપે પ્રયાણ કરે ત્યારે ચિંત, સંગ્રહાયેલા સંસ્કાર તથા છબીઓને, પવન જેમ સુગંધને એક સ્થાનેથી બીજાં સ્થાને લઈ જાય, તેમ લઈ જાય છે. તેવાં સંજોગોમાં ચિંત રિક્ત હોય, સ્વચ્છ હોય, નિર્મળ હોય, વિષય પ્રત્યેની વાસનાથી અલિપ્ત હોય, નિર્લેપ હોય, અહંકારથી મુક્ત હોય, તે જરૂરી છે. જો તેમ હોય તો ચિંતન માટે ચિંત પાસે કોઈ આધાર ન હોય. ચિંત દ્વારા થતાં વિષયોના ચિંતનનું નિયંત્રણ આધ્યાત્મિક પ્રગતિ માટે એક અનિવાર્ય બાબત છે. ■

ભજનનો પ્રસાદ

ડૉ. બળવંત જાની

feedback@bombay
samachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

(૭) ‘વિવેકસાર’ (હિન્દી-વ્રજ) : મૂળભૂત રીતે અહીં કેન્દ્રમાં એકાંતિક ભક્તિની પ્રાપ્તિની પ્રાર્થના છે. ધર્મ, જ્ઞાન અને વૈરાગ્યથી ભાવસભર ભક્તિનું પ્રબોધન, શ્રીહરિનું મહાત્મ્ય પણ અહીં કેન્દ્રમાં છે. સંત-અસંતને વિવેકપૂર્વક ઓળખવાનો, ચિંતમાંના પારિપુઓને નાથવાની, લોભ, કામ, સ્વાદ, સ્નેહ અને માન આ પાંચને જીતવાનો આદેશ પણ અહીં કેન્દ્રમાં રહ્યો છે.

દેહ નાશવંત છે. આત્મા અવિનાશી છે. આથી દેહાધ્યાસ છોડીને આત્મનિષ્ઠામય બનવાનું કવિ સૂચવે છે અને આત્માની ઓળખ આપતા તેઓએ ગીતાસારને ગોપવી લીધાં છે એ કડી અવલોકીએ.

‘સરે નહીં સો જલકરી, વહિન કહી અવલોકીએ.
મરુત કરિ સોસે નહીં, અચલ નિર્લેપ કહાય.

જળથી ભીંજાતો-સડતો નથી. અન્નિથી બળતો નથી, પવનથી સુકાતો નથી એવા આ અમલ-નિર્લેપ આત્માને જાણવાનું સૂચવાણું છે. આવા હિન્દી-વ્રજ નિશ્ચિત ભાષાના કુલ ૪૩ દોહરામાં વિગતો વર્ણવેલ છે. છેલ્લા ત્રણમાં સમાપન ભાવ અભિવ્યક્ત થયો છે.

‘શ્રીમુખ સહજાનંદ પ્રભુ, કહે જો એકાંતિક ધર્મ;
સો સંસ્થે સો કરી કહે, જાનિ જયાવિધિ મર્મ...
ભક્તિ એકાંતિક’ જો ચહે, સો યાકો કરી પ્રાપ્ત;

પઠન-શ્રવણ સબ કિજીયો, પ્રેમાનંદ નીત-નીત...

આવા એકાંતિક ભક્તિના સ્વરૂપના, મહિમાના આ ગ્રંથનું શ્રવણ-પઠન કરવાનું તેમણે જ સૂચવ્યું છે. સંપ્રદાયનો મહત્ત્વનો આ ગ્રંથ પણ કુંડળધામના જ્ઞાનજીવનદાસ થકી સંપાદિત અને જ્ઞાનપ્રકાશજી દ્વારા અનુદિત રૂપે ‘પ્રેમાનંદ સ્વામીના ગ્રંથો’ (૨૦૧૦)માં પ્રકાશિત કરેલ છે.

(૮) ‘દીક્ષાવિધિ’ સ્વતંત્ર ગ્રંથ તરીકેની ઓળખ આપી શકાય એ સ્વરૂપના પ્રકારના ૨૩ પદના ગુચ્છને ‘દીક્ષાવિધિ’ તરીકે ઓળખાવવો ઉચિત છે.

શિવ રહસ્ય

ભરત પટેલ

feedback@bombay
samachar.com

(ગતાંકથી ચાલુ)

માતા પાર્વતીએ કહ્યું, ‘હે સ્વામિ મહાનંદાને તો પરમપદ પ્રાપ્ત થઈ ગયું છે, પણ પૃથ્વીવાસીઓ કઈ રીતે પોતાના પાપોનો નાશ કરી ધન, યશ અને મનોવાંછિત ફળ મેળવી શકે તેની વ્રત વિધિ બતાવો જેથી તેમનું કલ્યાણ થાય.’ માતા પાર્વતીની વિનંતી સાંભળી ભગવાન શિવે કહ્યું, ‘મિયે પૃથ્વીવાસીઓ મારા નવ આશુતોષ અવતારોનું શ્રવણ અથવા ૧૨ જ્યોતિર્લિંગની પૂજા અર્ચના કરશે તેમના પાપોનો નાશ થશે અને ધન, યશ અને મનોવાંછિત ફળ મેળવી શકશે.’ વધુ વિગત જાણવા માતા પાર્વતીએ કહ્યું, ‘પૃથ્વીવાસીઓના કલ્યાણ માટે પ્રથમ તમે તમારા નવ અવતાર અને ૧૨ જ્યોતિર્લિંગ વિશે જણાવો.’ ભગવાન શિવે કહ્યું, ‘પહેલા દ્રાપર યુગના સાતમા વરહ કલ્પમાં શ્વેત નામે પ્રગટ થઈશ. બીજા દ્રાપર યુગમાં સુતાર નામે પ્રગટ થઈશ. ત્રીજા દ્રાપર યુગમાં દમન નામે પ્રગટ થઈશ. ચોથા દ્રાપર યુગમાં જ્યારે સુહોત્ર નામે પ્રગટ થઈશ, પાંચમા દ્રાપર યુગમાં કંક નામે અવતાર લઈશ. છઠ્ઠા દ્રાપર યુગમાં લોકાશ્લિ નામે અવતાર લઈશ. સાતમા દ્રાપર યુગમાં જૈગીપલ્ય નામે અવતાર લઈશ. આઠમા દ્રાપર યુગમાં દધિવાહન નામે અવતાર લઈશ. નવમા દ્રાપર યુગમાં ઋષભ નામે અવતાર લઈશ. તેમ જ કળિયુગમાં હું પ્રથમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે સૌરાષ્ટ્ર ખાતે સાંભનાથ નામે, દ્વિતીય જ્યોતિર્લિંગ તરીકે શ્રીશેલ પર્વત ખાતે મલ્લિકાર્જુન નામે, તૃતીય જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ઉજ્જૈન ખાતે મહાકાલ નામે, ચતુર્થ

કોકસ

નિધિ ભટ્ટ

feedback@bombay
samachar.com

શ્રાવણ મહિનો શિવભક્તિનો પવિત્ર મહિનો માનવામાં આવે છે. આ મહિનામાં ભક્તો ખૂબ જ ભક્તિભાવથી ભોલેનાથની પૂજા કરે છે અને તેમના આશીર્વાદ મેળવવા માટે ઘણા ઉપાયો કરે છે.

શ્રાવણ મહિનો ભગવાન શિવની ભક્તિ માટે સૌથી ખાસ માનવામાં આવે છે, જેમાં ભોલેનાથ ફક્ત એક લોટા પાણીથી પ્રસન્ન થઈ જાય છે. એવું કહેવાય છે કે શિવજી એક એવા દેવ છે જે ખૂબ જ

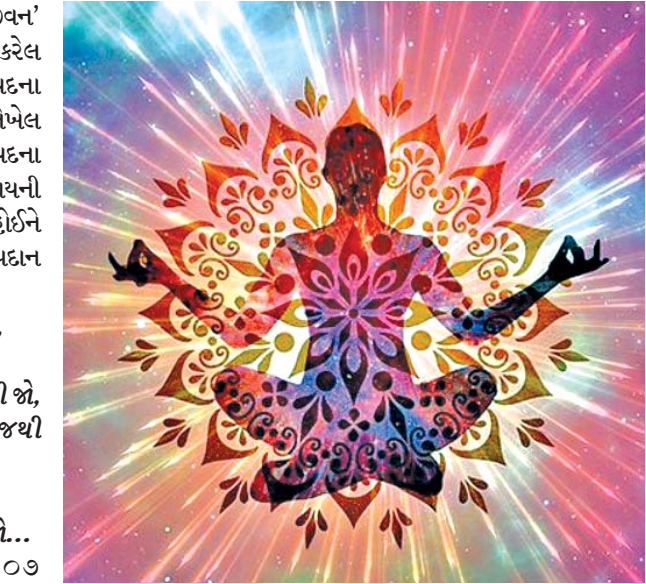
નાશવંત દેહનો આત્મા છે અવિનાશી...

મૂળ તો શતાનંદમુનિએ ‘સત્સંગીજીવન’ ગ્રંથમાં આ વિષયે વિગતે કથન કરેલ છે. એમાંના સારરૂપ તત્ત્વને પદના માયમથી પ્રેમસાખીએ અહીં આલેખેલ છે. સંપ્રદાયની સાધનાધારાનો પદના માધ્યમથી પરિચય કરાવતા સંપ્રદાયની સિદ્ધાન્તધારાને તેઓ વણી લેતા હોઈને મને આ ગ્રંથસર્જન તેમનું આગવું પ્રદાન જણાયું છે.

કળ માયાનો ભય મોટો ગયો જો,
જન્મ મૃત્યુથી નિર્ભે થયો જો...
થયો શ્રીકૃષ્ણનો ભક્ત હું આજથી જો,
આવ્યો આશરે ન કરું લોક લાજથી જો...

વર્ણિઆશ્રમ અવસ્થા જોઈને જો,
પ્રેમાનંદ કહે આવે તત્ત્વ દેહીને જો...

આ ઉપરાંત મને પદક્રમાંક ૬૦૭ ‘શિષ્ય સાંભળજે’, ૬૦૮, ‘સાંભળ શુદ્ધમતિ’, ૬૦૯ ‘નર જે સતસંગી, અને ‘સેવક સાંભળજે’ જેવા ઢાળવાળી (૬૧૦) પદશુંખલા પણ પ્રેમાનંદનો વિશેષ જણાઈ છે. ભાવબોધ, તત્ત્વબોધ અહીં લયાન્વિત પદાવલિમાં પ્રગટતો દષ્ટિગોચર થાય છે.

(૯) શિક્ષાપત્રી દોહરાવલિ’ (હિન્દી વ્રજ) સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના મહત્ત્વના ગ્રંથમાં ‘શિક્ષાપત્રી’ની મહત્તા ઘણી છે. મૂળ સંસ્કૃતના ૨૧૨ શ્લોકનો નિત્યાનંદસ્વામીનો ગદ્યાનુવાદ ખરો અધિકૃત ગણાય છે. પ્રેમસાખીએ શ્લોક અને આ ગદ્યાનુવાદને અનુસરીને હિન્દી અનુવાદ દોહરાબંધમાં કર્યો જણાય છે. સદ્ગુરુ સહજાનંદ સ્વામીની આજ્ઞાથી આ સર્જનાત્મક પ્રકારનો હિન્દી અનુવાદ આરંભ્યાનું તેઓ પ્રારંભે જણાવતા આવેખે છે.

‘સો ચંદ પત્રી સંસ્કૃત, કીની શ્રી મહારાજ;
સ્વામી માંયે આજ્ઞા દઈ, પ્રાફૂત કરને કાજ...

મૂળમાં તો શ્રીહરિએ ઇષ્ટદેવના ધ્યાનરૂપ એક શ્લોકમાં મંગળાચરણ આલેખ્યું છે. અહીં પ્રેમાનંદે તેને બે દોહરામાં વણી લીધેલ છે. શિક્ષાપત્રીના એ રીતે ૨૧૨ શ્લોકને તેમણે ૨૧૫ દોહરામાં વણી લીધા છે. આમાં પ્રારંભિક મંગળાચરણના ૯ અને અંતે શિક્ષાપત્રી પૂજન-મહિમાને કથતા બે ગણીએ તો કુલ ૨૨૬ દોહારબંધમાં શિક્ષાપત્રીના ગદ્યભાવને

.....

ચંદ્ર દેવના વર્તનથી ગુસ્સે થઈને દક્ષ પ્રજાપતિએ તેમને કદરૂપા થવાનો શાપ આપ્યો!

જ્યોતિર્લિંગ તરીકે નર્મદાના તટ પર ઓમકારેશ્વર-મમલેશ્વર નામે, પંચમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે પરળી ખાતે વૈજનાથ નામે, પષ્ટમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ભીમાશંકર નામે, સપ્તમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે રામેશ્વર નામે, અષ્ટમ જ્યોતિર્લિંગ દાદ્રકા વન ખાતે નાગેશ્વર નામે, નવમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે વારાણસી ખાતે વિશેશ્વર નામે, દસમ જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ગૌતમના તટ પર ત્રંબકેશ્વર નામે, અગિયારમાં જ્યોતિર્લિંગ તરીકે હિમાલય ખાતે કેદારેશ્વર અને ભારમા જ્યોતિર્લિંગ તરીકે ઘૃષ્ણેશ્વર નામે પ્રગટ થઈશ. જે માનવ આ જ્યોતિર્લિંગની પૂજા-અર્ચના કરશે તેના પાપોનો નાશ થશે અને ધન, યશ અને મનોવાંછિત

શતભિષા, પૂર્વભદ્રા, ઉત્તરાભદ્ર અને રેવતી સાથે પરંપરાગત રીતે લગ્ન કરે છે. ચંદ્ર દેવ દ્વારા રોહિણી પ્રત્યે વિશેષ પ્રેમ દર્શાવાતા તેની અન્ય પત્નીઓમાં રોહિણીની ઈર્ષ્યા થતી. ચંદ્ર દેવની અન્ય પત્નીઓને એવું લાગતું કે સમય જતા ચંદ્ર દેવ તેમની તરફ પણ આકર્ષાશે પણ ઘણા વરસો વીતી જવા છતાં ચંદ્રદેવ તરફથી અન્ય પત્નીઓને ન્યાય ન મળતાં તેઓએ પિતા દક્ષને ફરિયાદ કરી. દક્ષ પ્રજાપતિએ ચંદ્ર દેવને વારંવાર સમજણ આપી, પણ રોહિણી પ્રત્યેનો તેમનો પ્રેમ યથાવત્ રહ્યો અને અન્ય પત્નીઓને ન્યાય ન આપી શકવાના ચંદ્ર દેવના વર્તનથી ગુસ્સે થઈને દક્ષ પ્રજાપતિએ તેમને કદરૂપા થવાનો શાપ આપ્યો, દક્ષ પ્રજાપતિના શ્રાપનો ચંદ્ર દેવ પર પ્રભાવ પડવા માંડ્યો અને ચંદ્રદેવ શારીરિક રીતે અક્ષમ થવા લાગ્યા. પૃથ્વી પર રાત્રિના સમયે ચંદ્રદેવનો પ્રકાશ ઝાંખો થવા લાગ્યો. દિવસો અને મહિનાઓ વિતતાં ગયાં ચંદ્રદેવ પથારીવશ થઈ ગયા. ચંદ્રદેવની પત્નીઓ પિતા દક્ષ પ્રજાપિત પાસે જઈ વિલાપ કરવા લાગી. ચંદ્રદેવની સ્થિતી જોઈ દક્ષ પ્રજાપતિ પણ વ્યથિત થઈ ગયા કે મારા ક્રોધે આ શું કરી નાખ્યું. તેઓ તેમના આરાધ્યા ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ પાસે ક્ષીરસાગર પહોંચ્યા.

દક્ષ પ્રજાપતિ: ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુની જય હો, ભગવંત મારો ક્રોધ શું મારી દીકરીઓને વિધવા બનાવી દેશે. પ્રભુ તમે જ હવે મારા તારણહાર છો, તમારા સેવકની લાજ બચાવો.

ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ: તમે આપેલો શ્રાપ મિથ્યા નહીં જાય, તમારો શ્રાપ ચંદ્રદેવ ભોગવવો જ પડશે, પણ એ શ્રાપથી ભગવાન શિવ જ રક્ષણ કરી શકશે. ચંદ્રદેવ

અને તેમની પત્નીઓ જો ભગવાન શિવના શરણે જશે તો ચંદ્રદેવની રક્ષા થઇ શકશે. નિરાશ દક્ષ પ્રજાપતિ ચંદ્રદેવ પાસે પહોંચે છે અને ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુએ આપેલી સલાહ તેમને કરે છે. ચંદ્રદેવ અને તેમની ૨૭ પત્નીઓ ભગવાન શિવની આરાધના કરે છે. તેમનો સ્વર કેલાસ સુધી પહોંચતાં ભગવાન શિવ પ્રભાસ ખાતે જ્યાં ચંદ્રદેવ અને તેની પત્નીઓને સાક્ષાત્ દર્શન આપે છે

ભગવાન શિવ: ચંદ્રદેવ તમારી અને તમારી પત્નીઓની આરાધનાથી હું પ્રસન્ન છું. વરદાન માંગો.

ચંદ્રદેવ: પિતા સમાન મારા શ્રવસુર દ્વારા મને અપાયેલા શ્રાપથી મુક્ત કરો.

ભગવાન શિવ: હે ચંદ્રદેવ, તમારું પૂર્ણપણે શ્રાપ મુક્ત થવું શક્ય નથી. પરંતુ સમસ્ત સંસારના સમતુલન માટે હું તમારા શ્રાપને હળવો કરી શકું છું. આજથી તમારી કલા એક પક્ષમાં પ્રતિદિન નિરંતર વધતી રહેશે અને બીજા પક્ષમાં તમારી કલા પ્રતિદિન ધીણ થતી રહેશે. આમ નિરંતર તમારી કલા એક પક્ષમાં વધશે અને એક પક્ષમાં ઘટશે.

એજ સમયે ભગવાન શ્રીહરિ વિષ્ણુ અને બ્રહ્મદેવ ત્યાં પધારે છે.

બ્રહ્મદેવ: હે દેવાધિદેવ, તમારા આશીર્વાદથી ચંદ્રદેવ અને તેમની પત્નીઓનું કલ્યાણ થયું મારી વિનંતી છે કે સમસ્ત સંસારના માનવીઓના કલ્યાણ માટે તમે અહીં પ્રભાસતીર્થ ખાતે જ્યોતિર્લિંગ તરીકે સ્થાપિત થાઓ.

બ્રહ્મદેવની વિનંતી સાંભળતા જ ભગવાન શિવના હૃદયમાંથી એક જ્યોત નીકળી અને એક જ્યોતિર્લિંગ તરીકે સ્થાપિત થઈ. (ક્રમશઃ)■

.....

ભગવાન શિવની પ્રિય વસ્તુઓ...

ઝડપથી પ્રસન્ન થઈ જાય છે. જો તેમને સાચા હૃદયથી બીલીપત્ર પણ ચઢાવવામાં આવે તો તેઓ ખુશ થઈ જાય છે. આ સમય દરમિયાન શિવજીને તેમની પ્રિય વસ્તુઓ અર્પણ કરવાથી ઇચ્છાઓ પૂર્ણ થાય છે. ચાલો જાણીએ ભગવાન શિવની પ્રિય વસ્તુઓ કઈ છે?

શિવને કયો રંગ ગમે છે?

ધાર્મિક માન્યતાઓ અનુસાર ભગવાન શિવને લીલો રંગ ખૂબ ગમે છે. શાસ્ત્રો અનુસાર શિવજી પ્રકૃતિ પ્રેમી છે અને લીલો રંગ પ્રકૃતિનું પ્રતીક છે, તેથી તેમને લીલો રંગ ખૂબ ગમે છે.

ભોલેનાથનો સૌથી પ્રિય ખોરાક કયો છે?

ભોલેનાથને ભાંગ, ઘતૂરા, બીલીપત્ર

અને બરફી અને ખીર જેવી સફેદ મીઠાઈઓ ખૂબ ગમે છે. આ ઉપરાંત તેમને પંચામૃત, લસસી અને ઠંડાઈ પણ ચઢાવવામાં આવે છે. આ ભગવાન શિવનું પ્રિય ભોજન છે. ભગવાન શિવની પ્રિય વસ્તુ શું છે?

ભગવાન શિવને ઘણી વસ્તુઓ ગમે છે, જેમાં ભિલ્વના પાન, ભાંગ, ઘતૂરા, દૂધ અને રાખ (વિભૂતિ) મુખ્ય છે. આ ઉપરાંત, ગંગાજળ, ચંદન, સફેદ ફૂલો અને શમીના પાન પણ ભગવાન શિવને ચઢાવવામાં આવે છે.

ભગવાન શિવનું પ્રિય ફૂલ કયું છે?

ભગવાન શિવને આલિએન્ડર, ઘતૂરા, આક (મદાર), શમી અને બીલીપત્ર જેવા ફૂલો ખૂબ ગમે છે. આ ઉપરાંત ભગવાન શિવને દરેક ફૂલોનું પોતાનું મહત્ત્વ છે અને તે

ભગવાન શિવની પૂજામાં ચઢાવવામાં આવે છે.

ભગવાન શિવનું પ્રિય ફળ કયું છે?

ધાર્મિક માન્યતા અનુસાર ભગવાન શિવને ખાસ કરીને ઘતૂરા અને ભિલ્વનાં ફળો ખૂબ ગમે છે. આ ઉપરાંત શિવની પૂજામાં આલુ, સફરજન, દાડમ અને કેળા પણ ચઢાવવામાં આવે છે.

ભગવાન શિવનો પ્રિય મંત્ર કયો છે?

ભગવાન શિવનો પ્રિય મંત્ર ‘ૐ નમઃ શિવાય’ છે. આ મંત્ર ભોલેનાથને સમર્પિત એક શકિતશાળી મંત્ર છે અને તેને પંચાક્ષર મંત્ર પણ કહેવામાં આવે છે, જેનો અર્થ ‘પાંચ અક્ષરનો મંત્ર’ થાય છે.

ભગવાન શિવનો પ્રિય છોડ કયો છે?

એવું માનવામાં આવે છે કે ભગવાન શિવને શમીનો છોડ અને બીલીપત્ર ખૂબ પ્રિય છે. આ ઉપરાંત ભગવાન શિવને ઘતૂરાનો છોડ પણ ખૂબ ગમે છે. ■

પવિત્ર સ્નાન: ઉત્તરાખંડના હરિદ્વારમાં પવિત્ર શ્રાવણ મહિના નિમિત્તે ગંગા નદીમાં પવિત્ર સ્નાન કરતા કાવડિયાઓ અને અન્ય શ્રદ્ધાળુઓ. ઉત્તર ભારતમાં શ્રાવણ મહિનો પશ્ચિમ ભારત કરતાં આશરે પંદર દિવસ પહેલો શરૂ થાય છે. (પીટીઆઈ)

રાજસ્થાનના અકસ્માતમાં સોની પરિવારના ચારનાં મોત

કોટા (રાજસ્થાન): રાજસ્થાનના કોટામાં એક ભયાનક માર્ગ અકસ્માત થયો છે. આ અકસ્માતમાં એક જ પરિવારના ચાર સભ્યોના મોત થયા છે. પોલીસે જણાવ્યું હતું કે રવિવારે (૧૩ જુલાઈ) વહેલી સવારે કોટામાં દિલ્હી-મુંબઈ એક્સપ્રેસ વે પર સામેથી આવતી ટ્રક સાથે મીની બસ અથડાતાં એક જ પરિવારના ચાર સભ્યોના મોત થયા છે. મુકાબોમાં એક મહિલા, તેના બે પુત્રો અને જમાઈનો સમાવેશ થાય છે. જ્યારે ૧૦ અન્ય ઘાયલ થયા છે. પોલીસની પ્રારંભિક તપાસમાં જાણવા મળ્યું હતું કે ડ્રાઇવર કદાચ ઊંઘમાં હતો જેના કારણે તેણે વાહન પરનો કાબૂ ગુમાવ્યો અને ટ્રક સાથે

અથડાયો હતો. ડીએસપી શિવમ જોશીએ માહિતી આપી હતી કે અકસ્માતમાં ત્રણ લોકોનાં ઘટનાસ્થળે જ મોત થયા છે અને એકનું હોસ્પિટલમાં મોત થયું છે.

રાજસ્થાનના કરોલીના સીતાબાડીના રહેવાસી ગીતા સોની (૬૩), તેના બે પુત્રો અનિલ સોની (૪૮), બ્રિજેશ સોની (૪૫) અને તેના જમાઈ સુરેશ સોની (૪૫) એ સવારે ૫ વાગ્યાની આસપાસ થયેલા અકસ્માતમાં જીવ ગુમાવ્યો હતો. પોલીસે જણાવ્યું કે ઘાયલોને કોટાની એમબીએસ હોસ્પિટલમાં લઈ જવામાં આવ્યા છે, જ્યાં તેમની સારવાર ચાલી રહી છે. ■

બર્નિંગ ટ્રેન: તમિળનાડુના તિરુવલ્લુર જિલ્લામાં હાઈ સ્પીડ ડીઝલ લઈ જતી માલગાડીમાં લાગેલી આગમાંથી નીકળતો ધુમાડા. (પીટીઆઈ)

હિન્દુઓ અને શીખોને વિભાજિત કરવાનો પ્રયાસ કરનારાઓથી સાવધ રહો: યોગી

લખનઉ: ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન યોગી આદિત્યનાથે શનિવારે દાવો કર્યો હતો કે હિન્દુઓ અને શીખો વચ્ચે ફૂટ પાડવાના પ્રયાસો થઈ રહ્યા છે, અને લોકોને આવી કાર્યવાહીથી સાવધ રહેવા વિનંતી કરી હતી. તેમણે એવો પણ દાવો કર્યો હતો કે બલરામપુરના છંગુર બાબાએ ધાર્મિક ધર્માત્મરણ માટે દર નક્કી કર્યા

હતા, જેના કારણે ૧૦૦ કરોડ રૂપિયાના વ્યવહારો થયા હતા. આદિત્યનાથે ગુરુ તેગ બહાદુરના ૩૫૦મા શહીદ દિવસ નિમિત્તે યોજાઈ રહેલી યુધી-દિલ્હી સંદેશ યાત્રાના ફ્લેગ-ઓફ પ્રસંગે આ ટિપ્પણી કરી હતી. તેમણે અહીં તેમના સત્તાવાર નિવાસસ્થાને યાત્રાળુઓની મેજબાની નું

આયોજન કર્યું હતું.

સંદેશ યાત્રા લખનઉથી શરૂ થશે અને દિલ્હીના યાંદની ચોક શીશગંજ ગુસ્ત્રાાર ખાતે સમાપ્ત થશે, એમ યુધી સરકારે એક નિવેદનમાં જણાવ્યું હતું. આદિત્યનાથે કહ્યું કે પીલીભીતમાં પણ ધર્માત્મરણના કેટલાક કિસ્સાઓ સામે આવ્યા છે, અને લોકોને ધાર્મિક

ધર્માત્મરણથી “થોડા સાવધ” રહેવા જણાવ્યું હતું.

“તમે જોયું હશે કે કેવા પ્રકારનું ખડયંત્ર ચાલી રહ્યું છે. અમે તાજેતરમાં બલરામપુરમાં એક મોટી કાર્યવાહી કરી છે. તમે જોયું હશે કે ધર્માત્મરણના કાર્યક્રમને કેવી રીતે આગળ ધપાવવો એ માટે તેમણે દર નક્કી કર્યા હતા. ■

જમ્મુ-કાશ્મીરમાં ત્રણ બસ અથડાતાં દસ અમરનાથ યાત્રી ઘાયલ

શ્રીનગર: જમ્મુ-કાશ્મીરના કુલગામ જિલ્લામાં રવિવારના રોજ બેઝ કેમ્પ પરત ફરતી વખતે અમરનાથ યાત્રાના કાફલાની ત્રણ બસો અરસપરસ અથડાતાં અકસ્માત સર્જાયો હતો. જેમાં ૧૦ જેટલા યાત્રાળુઓ ઘાયલ થયા હતા. આ જાણકારી અધિકારીઓએ આપી હતી.

અધિકારીઓના જણાવ્યા અનુસાર ઘાયલ યાત્રાળુઓને સારવાર માટે હોસ્પિટલ લઇ જવામાં

આવ્યા છે. અમરનાથ ગુફા મંદિરમાં દર્શન કર્યા પછી યાત્રાળુઓનો કાફલો પરત ફરી રહ્યો હતો ત્યારે અકસ્માત સર્જાયો હતો. તમામ ઘાયલોની હાલત સ્થિર હોવાનું અધિકારીઓએ જણાવ્યું હતું. આ અકસ્માતમાં ત્રણ બસોને નુકસાન થયું હતું. અધિકારીઓએ જણાવ્યું કે અસરગ્રસ્ત બસોના અન્ય યાત્રાળુઓને રિઝર્વ બસોમાં બેસાડવામાં આવ્યા હતા અને કાફલો આગળની યાત્રા માટે રવાના થયો હતો. ■

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ **funworld1822@gmail.com** પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...	
ગુજરાતી - અંગ્રેજી શબ્દોની જોડી જમાવો	
A	B
સિંદૂર	SCARF
ત્રિપુંડ	YELLOW DHOTI
પીતાંબર	WOODEN STOOL
ખેસ	VERMILION
બાજોઠ	FOREHEAD MARK

ગુજરાત મોરી મોરી રે	
શ્રીમદ ભાગવત કથા રસાળ શૈલીમાં પ્રસ્તુત કરી ધાર્મિક વિચારસરણીના લોકોને રસતરબોળ કરનારા ડોંગરેજી મહારાજનું મૂળ નામ જણાવો.	
અ) રમેશચંદ્ર બ) રાજચંદ્ર ક) રામચંદ્ર ડ) સુશીલચંદ્ર	

દર્શાદિ	
મર્યાદા મૂકે નહીં, સજ્જન લડતા કોઈ, જયમ કુલવંતી નારીનું હસવું હોંઠે હોય. --- લોક રચના	

માઈન્ટ ગેમ	યુદ્ધમાં ઈજાગ્રસ્ત થયેલા લશ્મણની સારવાર સંજીવની જડીબુટ્ટીથી કરી ઠીક કરી દેનારા રાજ વૈદ્યનું નામ ખબર છે?	અ) અગ્રપણ બ) પ્રભાકર ક) સુપ્રેણ ડ) જીવકાર્યાર્થ
------------	---	--

ગયા સોમવારના જવાબ		
ભાષા વૈભવ	ઓળખાણ પડી?	
A	B	કચ્છ
ઉર્વશી	પુરુવાની પત્ની	
ઉલૂપી	અર્જુનની પત્ની	માઈન્ટ ગેમ
ઉર્મિલા	લક્ષ્મણની પત્ની	ચંદ્રભાગા
ઉત્તરા	અભિમન્યુની પત્ની	
ઉમા	શિવજીના પત્ની	ચતુર આપો જવાબ
	ગુજરાત મોરી મોરી રે યુનીલાલ ભાવસાર	અર્થ જણાવો
		ચંદ્ર

ઓળખાણ પડી?	
સંસારનાં સર્વ રહસ્યોની ચાવી ગણાતા તેમજ ત્યાગ - પરિશ્રમનો વ્યાપક ઉપદેશ આપતા ચાર વેદમાં પ્રથમ વેદ કયો એ જણાવો.	
અ) સામવેદ બ) અથર્વવેદ ક) ઋગ્વેદ ડ) યજુર્વેદ	

માતૃભાષાની મહેક	
વધતી ઉંમર સાથે મનુષ્ય જીવનમાં કેટલાક મહત્વના ફેરફાર પર પ્રકાશ ફેંકતી કહેવત છે કે ‘સોળે સાન, વીસે વાન અને ન આવી તો ગદ્ધા સમાન.’ સોળ વર્ષની ઉંમરે સમજણનો બદલાવ અને વીસ વર્ષની ઉંમરે જો શરીરના રંગનો બદલાવ ન આવ્યો તો એ ગદ્ધડા સમાન ગણાય છે.	

ચતુર આપો જવાબ	અર્થ જણાવો
‘પારકી પૂંજી ઉપર તહેવાર’ કહેવતમાં પૂંજી શબ્દનો અર્થ શું થાય એ કહી શકશો?	
અ) પરસેવો બ) આસ્થા ક) આશા ડ) મૂડી	

ગયા વખતનો ઉકેલ									
૧ ૫	૨ રિ	૩ વ	૪ ર્ત	૫ ન	૬ 	૭ વિ	૮ સા	૯ સ	૧૦ ત
૧૧ ૭	૧૨ ર	૧૩ જ	૧૪ 	૧૫ સ	૧૬ વ્ય	૧૭ સા	૧૮ ચી	૧૯ 	૨૦ ટ
૨૧ ૫	૨૨ વ	૨૩ ન	૨૪ 	૨૫ સા	૨૬ વ્ય	૨૭ સા	૨૮ ચી	૨૯ 	૩૦ ટ
૩૧ ૨૧	૩૨ ૫	૩૩ વ	૩૪ 	૩૫ સા	૩૬ વ્ય	૩૭ સા	૩૮ ચી	૩૯ 	૪૦ ટ
૪૧ ૨૧	૪૨ ૫	૪૩ વ	૪૪ 	૪૫ સા	૪૬ વ્ય	૪૭ સા	૪૮ ચી	૪૯ 	૫૦ ટ
૫૧ ૨૧	૫૨ ૫	૫૩ વ	૫૪ 	૫૫ સા	૫૬ વ્ય	૫૭ સા	૫૮ ચી	૫૯ 	૬૦ ટ
૬૧ ૨૧	૬૨ ૫	૬૩ વ	૬૪ 	૬૫ સા	૬૬ વ્ય	૬૭ સા	૬૮ ચી	૬૯ 	૭૦ ટ
૭૧ ૨૧	૭૨ ૫	૭૩ વ	૭૪ 	૭૫ સા	૭૬ વ્ય	૭૭ સા	૭૮ ચી	૭૯ 	૮૦ ટ
૮૧ ૨૧	૮૨ ૫	૮૩ વ	૮૪ 	૮૫ સા	૮૬ વ્ય	૮૭ સા	૮૮ ચી	૮૯ 	૯૦ ટ
૯૧ ૨૧	૯૨ ૫	૯૩ વ	૯૪ 	૯૫ સા	૯૬ વ્ય	૯૭ સા	૯૮ ચી	૯૯ 	૧૦૦ ટ

સુઝોકુ-૯૦૩૯									
	૫	૩	૪	૭	૧	૮			
						૫		૨	
૪			૨	૫	૯	૧			
			૫	૧		૮			
	૭			૯		૬			
૩			૪	૮					
	૫	૯	૨	૬			૮		
૭	૮								
	૨	૭	૮	૪	૩	૫			

શબ્દલાલિત્ય	સતીશ વ્યાસ
૧	૨
૩	૪
૫	૬
૭	૮
૯	૧૦
૧૧	૧૨
૧૩	૧૪
૧૫	૧૬
૧૭	૧૮
૧૯	૨૦
૨૧	૨૨
૨૩	૨૪
૨૫	૨૬
૨૭	૨૮
૨૯	૩૦
૩૧	૩૨
૩૩	૩૪

અહીં એક ચોરસ આપ્યું છે જેમાં નવ બોક્સ છે અને દરેકમાં નવ ખાનાં છે. ૧) દરેક બોક્સમાં એકથી નવ સુધીનો આંક આવવો જોઈએ. ૨) દરેક આડી અને ઊભી હરોળમાં આંક આવવો જોઈએ. અહીં પણ કોઈ આંક રહી ન જવો જોઈએ.

સુઝોકુ-૯૦૩૯									
૫	૮	૭	૪	૧	૩	૯	૬	૨	
૬	૯	૧	૨	૮	૭	૩	૪	૫	
૨	૪	૩	૬	૯	૫	૮	૧	૭	
૪	૨	૮	૫	૩	૬	૧	૭	૯	
૭	૩	૯	૮	૨	૧	૬	૫	૪	
૧	૫	૬	૭	૪	૯	૨	૮	૩	
૮	૬	૪	૯	૫	૨	૭	૩	૧	
૩	૭	૨	૧	૬	૪	૫	૯	૮	
૯	૧	૫	૩	૭	૮	૪	૨	૬	

૧૫. સાચે જ (૨)
૧૭. લીટી, હદ (૨)
૧૯. ચત્રેટ (૩)
૨૦. ધારણ, અંદાજ (૪)
૨૩. સૂર્ય, એક અભિનૈતા (૪)
૨૪. અપામણિક (૪)
૨૬. મોંઘવારીમાં મધ્યમ વર્ગનો --- થાય (૨)
૨૭. ભલે પધાર્યો (૩)
૨૮. તાજી, બદલાયેલી (૨)
જો. છૂ. (૨)
૩૦. પુત્ર (૨)
૩૨. હવે શું પાકી --- ગયું? (૨) (જો. છૂ)

૩૦૦થી વધુ દારૂની દુકાનો વધશે, ૧૪,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાની થશે આવક

મુંબઈ: લોકોના વિરોધને કારણે છેલ્લા પચાસ વર્ષથી રાજ્યમાં દારૂની દુકાનોના લાઇસન્સ પર જે પ્રતિબંધ હતો, તે હવે આવકમાં વધારો કરવાના ઉદ્દેશ્યથી હટાવવામાં આવશે એવા અહેવાલો જણાયા છે. આ નિર્ણયના ભાગરૂપે નવી ૩૨૮ દારૂની દુકાનોને લાઇસન્સ આપવામાં આવશે. આ નીતિથી છૂટક દારૂની દુકાનોની સંખ્યામાં ૧૯ ટકાનો વધારો થશે. આવક વધારવાની નીતિના ભાગ રૂપે, નાયબ મુખ્ય પ્રધાન અજિત પવારની આગેવાની એક સમિતિની નિમણૂક કરવામાં આવી છે જે (જુઓ પાનું ૪) ►►

મરાઠી વિરોધી ટિપ્પણી બદલ ઉદ્ધવ ઠાકરે જૂથના કાર્યકરોએ રિક્ષાચાલકને ફટકાર્યો

પાલઘર: પાલઘર જિલ્લાના વિરામમાં મરાઠી વિરોધી ટિપ્પણી બદલ શિવસેના (યુબીટી)ના કાર્યકરો દ્વારા રિક્ષાચાલકને માર મારવામાં આવ્યો હતો. આ ઘટનાનો વીડિયો સોશ્વલ મીડિયા પર વાયરલ થયો હતો, જેનાથી રાજ્યમાં ભાષાના મુદ્દા પર વિવાદ વધુ વકર્યો છે.

પોલીસે કહ્યું હતું કે તેમણે એ વીડિયો જોયો છે, પણ અત્યાર સુધી આ મામલે કોઇ ઔપચારિક ફરિયાદ તેમને મળી નથી. આથી હજી કોઇ કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યો નથી.

ઉદ્ધવ ઠાકરેની આગેવાની હેઠળની શિવસેનાના સ્થાનિક પદાધિકારી દ્વારા દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે રિક્ષાચાલકને ચોચ પાઠ ભણાવવામાં આવ્યો છે. તેમણે

₹૬.૫૦ કરોડની ડ્રગ્સવાળી કેપ્સ્યૂલ્સ ગળીને આવેલી કેન્યાની મહિલા પકડાઇ

મુંબઈ: ૬.૫૦ કરોડ રૂપિયાનું કોકેન ભરેલી કેપ્સ્યૂલ્સ ગળી નૈરોબીથી આવેલી કેન્યાની ૪૩ વર્ષની મહિલાને ડિસ્કટેરેટ ઓફ રેવન્યુ ઇન્ટેલિજન્સ (ડીઆરઆઇ)ના અધિકારીઓએ મુંબઈ એરપોર્ટ પર પકડી પાડી હતી. ડીઆરઆઇના અધિકારીઓએ ઘરપકડ કરેલી મહિલાની ઓળખ ફ્લોરેન્સ એવિનો ઇન્ડનગાસી (૪૩) તરીકે થઇ હતી. ફ્લોરેન્સને સ્થાનિક કોર્ટમાં હાજર કરવામાં આવતાં તેને જુડિશિયલ કસ્ટડી ફટકારવામાં આવી હતી.

નૈરોબીથી ફ્લાઇટમાં શુક્રવારે મુંબઈના છત્રપતિ શિવાજી મહારાજ આંતરરાષ્ટ્રીય એરપોર્ટ પર આવી પહોંચેલી ફ્લોરેન્સને

વિલે પાર્લેમાં વેપારીના ફ્લેટમાંથી દાગીના સહિત ₹૧.૧૫ કરોડની મતાની ચોરી

મુંબઈ: વિલે પાર્લે વિસ્તારમાં વેપારીના ફ્લેટમાંથી હીરા, દાગીના અને ઘડિયાળ સહિત ૧.૧૫ કરોડ રૂપિયાની મતાની થયેલી ચોરીના કેસમાં જુહુ પોલીસે બે જણની ધરપકડ કરી હતી.

બંને આરોપીની ઓળખ રાહુલ સદાશિવ માને અને સની પવાર તરીકે થઇ હોઇ તેઓ હાલ પોલીસ કસ્ટડીમાં હોવાથી પોલીસ તેમની પૂછપરછ કરી રહી છે. વિલે પાર્લેમાં જેવીપીડી સ્કીમ ખાતે આવેલા અપાર્ટમેન્ટમાં રહેતા અને એક્સપોર્ટનો વ્યવસાય કરતા વેપારી ૨૩ જૂને પરિવારજનો સાથે વિદેશ ફરવા ગયા હતા. એ સમયે તેમના ફ્લેટમાં ચોરી થઇ હતી. ફ્લેટમાં ઘૂસેલા ચોર કબાટમાંથી હીરા, સોનાના દાગીના અને કીમતી ઘડિયાળ સહિત ૧.૧૫ કરોડની મતા

‘ચીઅર્સ’ રાજ્યમાં દારૂની દુકાનોના નવા ૩૨૮ લાઇસન્સ આપવાના અહેવાલો

માત્ર કંપનીઓને લાઇસન્સ

► દારૂ વેચાણના નવા લાઇસન્સને સાર્વજનિક ન કરતાં માત્ર આ ઉઘોગ સાથે સંકળાયેલી કંપનીઓને જ આપવાની નીતિ છે. હાલમાં રાજ્યમાં વિદેશી દારૂનું ઉત્પાદન કરતી ૪૧ કંપનીઓ કાર્યરત છે.

► કેટલીક ખાનગી ખાંડ ફેક્ટરીઓ પણ છે જે દારૂનું ઉત્પાદન કરે છે. આ કંપનીઓ પુણેમાં સૌથી વધુ છે. રાજ્યમાં આઠ ‘એક્સાઇઝ ઝ્યુટી’ વિભાગ છે.

► આ દરેક ઝોનમાં દારૂ કંપનીઓને એક લાઇસન્સ આપવામાં આવશે. આના પરિણામે ૩૨૮ નવી દુકાનોનો ઉમેરો થશે, જેમાં ૪૧ કંપનીઓ માટે આઠ લાઇસન્સનો સમાવેશ થશે.■

લાડકી બહિષા ચોજનાના નાણાકીય બોજને પહોંચી વળવાનો પ્રયાસ

સંતોના રાજ્યને વાઇન-વ્હિસ્કી માર્કેટમાં ફેરવવાનો પ્રયાસ: આપ્ઘાડ

થાણે: એનસીપી (એસપી)ના નેતા જિતેન્દ્ર આપ્ઘડે રવિવારે મહારાષ્ટ્ર સરકારની દારૂ નીતિની ટીકા કરતાં એવો આરોપ લગાવ્યો હતો કે સંતોની ભૂમિ સમાન રાજ્યને દારૂની ગતીમાં ધંકેલી દેશે અને લાખો પરિવારોને મુકેલીમાં મુકશે.

એક પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા આપ્ઘડે જણાવ્યું હતું કે ભાજપની આગેવાની હેઠળની મહાયુતિ સરકાર ‘મુખ્યમંત્રી માઝી લાડકી બહીણ ચોજના’ (જેમાં મહિલાઓને ૧૫૦૦ રૂપિયાની માસિક સહાય આપવામાં આવે છે) જેવી ચોજનાઓના નાણાકીય (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ-પુણે મુસાફરીનું અંતર ૩૦ મિનિટ ઘટશે

► મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસવેના મિર્સિંગ લિંકના કાર્યનું નિરીક્ષણ ►પ્રોજેક્ટનું ૯૪ ટકા કામ પૂર્ણ થઈ ગયું છે અને ડિસેમ્બર સુધીમાં ખુલ્લો મુકાશે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્ર સ્ટેટ રોડ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન (એમએસઆરડીસી) મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસવે પર બોપોલી-કુસગાંવ વચ્ચે ૧૯.૮૦ કિમી નવી લેન, એટલે કે મિર્સિંગ લિંક પર અત્યારે કામ કરી રહ્યું છે. મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસ અને નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ આ કાર્યનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું.

એમએસઆરડીસી દ્વારા એવી જાણ કરવામાં આવી હતી કે આ પ્રોજેક્ટનું ૯૪ ટકા કામ પૂર્ણ થઈ ગયું છે અને આ લેનને ડિસેમ્બર સુધીમાં સેવામાં મૂકવાની ચોજના

છે. ડિસેમ્બરથી મુંબઈ-પુણે મુસાફરીનો સમય ૩૦ મિનિટ ઓછો થઈ જશે.

મુંબઈ-પુણે એક્સપ્રેસવે પર વાહનોની સંખ્યા ખૂબ વધી ગઈ છે અને આ હાઇવે હવે અપૂરતો બની રહ્યો છે. અકસ્માતોનો ભય પણ છે. તેથી, હાઇવેમાં સુધારો કરવા માટે, એમએસઆરડીસીએ બોપોલીથી પ્રધાન એકનાથ શિંદેએ આ કાર્યનું નિરીક્ષણ કર્યું હતું. એટલે કે મિર્સિંગ લિંક. આ પ્રોજેક્ટ પર ૨૦૧૯થી બે તબક્કામાં કામ ચાલી રહ્યું છે. આ પ્રોજેક્ટમાં બે ટનલનો પણ સમાવેશ થાય છે. તેમાંથી એક (જુઓ પાનું ૪) ►►

મુંબઈ સેન્ટ્રલ જેલમાં ગેન્ગસ્ટર પ્રસાદ પૂજારી પર હુમલો: સાત વિરુદ્ધ ગુનો

મુંબઈ: વર્ષો સુધી ફરાર રહ્યા બાદ મુંબઈ પોલીસ જેને વિદેશથી મુંબઈ લાવવામાં સફળ રહી તે કુખ્યાત ગેન્ગસ્ટર પ્રસાદ પૂજારી પર હાઇ-સિક્યુરિટી ગેન્ગ વચ્ચે ગેન્ગવોર થયું હોવાના સંકેત મોડી રાતે હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો.

જેલ અધિકારી રવીન્દ્ર તોંગેએ આ પ્રકરણે નોંધાવેલી ફરિયાદને આધારે એન.એમ. જોશી માર્ગ પોલીસ સ્ટેશનમાં પૂજારી સહિત સાત કેદી વિરુદ્ધ ગુનો દાખલ કરાયો હતો. આરોપીઓની ઓળખ ઇરફાન રહીમ ખાન, શોએબ ખાન ઉર્ફે ભૂર્ચા, અયૂબ અનુમુદીન શેખ, મુકેશ સીતારામ નિશાદ, લોકેન્દ્ર ઉદયસિંહ

રાવત, સિદ્ધેશ સંતોષ ભોસલે અને પ્રસાદ પૂજારી તરીકે થઇ હતી. પૂજારીનું નામ

પણ એફઆઇઆરમાં દાખલ કરવામાં આવતાં હાઇ-સિક્યુરિટીવાળી જેલમાં બે ગેન્ગ વચ્ચે ગેન્ગવોર થયું હોવાના સંકેત મળે છે. પોલીસ હવે હુમલાનો ચોક્કસ હેતુ જાણવા માટે તપાસ કરી રહી છે. હુમલો ચોક્કસ ક્યા કારણસર થયો તે જાણી શકાયું નહોતું, પણ હુમલો થતાં જ જેલ પ્રશાસને તુરંત પગલાં લીધાં હતાં અને સ્થિતિ પર કાબૂ મેળવ્યો હતો.

હુમલામાં કોઇને ગંભીર ઇજા થઇ નહોતી. હુમલો પૂર્વનિયોજિત હતો કે કેમ તેની તપાસ કરવામાં આવી રહી છે. ■

રાજ-ઉદ્ધવ ગઠબંધન મહારાષ્ટ્રને નવી દિશા આપશે: સંજય રાઉત

મુંબઈ: શિવસેના (યુબીટી)ના સાંસદ સંજય રાઉતે રવિવારે કહ્યું હતું કે તેમના પક્ષના વડા ઉદ્ધવ ઠાકરે અને મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેનાના વડા રાજ ઠાકરે ગઠબંધન બનાવે તે જરૂરી છે અને દાવો કર્યો હતો કે તે ‘રાજ્યને નવી દિશા’ આપશે. સેના (યુબીટી)ના મુખપત્ર સામનામાં તેમના સમ્પાદક કોલમ રોષ કોકમાં, રાઉતે એવો પણ દાવો કર્યો હતો કે શાસક ભાજપને મહારાષ્ટ્રની એક તતા અને મરાઠી ‘અસ્મિતા’ની લડાઈ સાથે કોઈ લેવાદેવા નથી. ‘ભાજપની નીતિ પહેલા મુંબઈને લુંટવાની છે, પછી મુંબઈને કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશ બનાવવાની છે અને અલગ વિદર્ભ માટે રમત રમવાની છે અને મહારાષ્ટ્રના અસ્તિત્વને ખતમ કરવાની છે,’ એવો આરોપ તેમણે લગાવ્યો હતો.

સમૃદ્ધિ મહામાર્ગ માટે ‘વધેલા ટેન્ડરો’ની તપાસ હાથ ધરાઈ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રના પ્રિન્સિપલ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (પીએસી)એ એકાઉન્ટન્ટ જનરલ (ઓડિટ) ને સમૃદ્ધિ મહામાર્ગના બાંધકામમાં મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય માર્ગ વિકાસ નિગમ (એમએસઆરડીસી) દ્વારા ભંડોળના કથિત દુરુપયોગની ફરિયાદ પર ‘જરૂરી કાર્યવાહી’ શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે. એમએસઆરડીસીનું નેતૃત્વ નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે કરે છે.

૯ જૂને મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાની જાહેર હિસાબ સમિતિ (પીએસી)ના અધ્યક્ષ વિજય વેરેઝીવારના પત્ર અને વિપક્ષ એનસીપી (એસપી)ના વિધાનસભ્ય રોહિત પવારની ફરિયાદ પર કાર્યવાહી

કરતા એકાઉન્ટન્ટ જનરલને કાર્યવાહી શરૂ કરવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

પીએસીના કાર્યાલયને મહારાષ્ટ્ર સરકારના ૩૮ વિભાગોના ખર્ચ ઓડિટની જવાબદારી સોંપવામાં આવી છે, અને તે ભારતના કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ (સીએજી) ને રિપોર્ટ કરે છે.

જાહેર બાંધકામ વિભાગે પણ ૩૦ જૂને એમએસઆરડીસી પાસેથી આવા જ આરોપો પર જવાબ માગ્યો હતો.

૨૮ મેના પત્રમાં, પવારે રાજ્ય વિધાનસભામાં પીએસીને નાગપુર મુંબઈ સમૃદ્ધિ એક્સપ્રેસવેમાં કથિત રીતે પૈસાની ઉપાપતની ફરિયાદ કરી હતી. ફરિયાદમાં એવો આરોપ મૂકવામાં આવ્યો હતો કે

એક્સપ્રેસવેનું કામ ૧૬ તબક્કામાં કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં હજારો કરોડ રૂપિયાની ઉપાપત કરવામાં આવી હતી. તેમણે જણાવ્યું હતું કે ટેન્ડરમાં ઑકડા પણ વધારીને દર્શાવવામાં આવ્યા હતા.

ફરિયાદ મુજબ, સમૃદ્ધિ હાઇવેનો ફેઝ નંબર ૧૧ મોજે ઘોરેથી અહિલ્યાનગરના મોજે દલે સુધી છે. આ માટેનું ટેન્ડર ૨૦૧૮માં બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. ‘ડુલ ૨૯ કિમીના અંતર માટેનું આ ટેન્ડર ગાયત્રી પ્રોજેક્ટને ૧,૯૦૦ કરોડ રૂપિયામાં આપવામાં આવ્યું હતું. જોકે, ગાયત્રી પ્રોજેક્ટે ૨૦૨૧માં ફેઝ નંબર ૧૧ નું ઉપરોક્ત કામ પૂર્ણ કરવામાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

મહારાષ્ટ્ર સુરક્ષા બિલ ‘શહેરી નક્સલવાદ’ સામે કડક કાર્યવાહી કરવામાં મદદ કરશે: ફડણવીસ

નાગપુર: મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે રવિવારે કહ્યું હતું કે રાજ્ય વિધાનસભા દ્વારા તાજેતરમાં પસાર કરાયેલા મહારાષ્ટ્ર વિશેષ જાહેર સુરક્ષા બિલ, ૨૦૨૪, ‘શહેરી નક્સલવાદ’ સામે કડક કાર્યવાહી કરવામાં મદદ કરશે.

જે લોકો બિલનો વિરોધ કરે છે તેઓ ‘ડાબેરી ઉગ્રવાદની વિચારધારાને આગળ વધારવાનો પ્રયાસ કરી રહ્યા છે.’ એમ જણાવતાં ફડણવીસે અહીં પત્રકારોને કહ્યું હતું કે આ બિલમાં સરકાર સામે વિરોધ કરવાનો કે બોલવાનો કોઈનો અધિકાર હીનવાઈ ગયો નથી.

ડાબેરી ઉગ્રવાદી સંગઠનોની પ્રવૃત્તિઓને રોકવાના હેતુથી આ બિલની મુખ્ય વિશેષતાઓમાં સાત વર્ષ સુધીની કેદ, પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીનો દંડ અને તેના હેઠળ નોંધાયેલા ગુનાઓને દખલપાત્ર અને બિન-જામીનપાત્ર તરીકે વર્ગીકૃત

કરવાનો સમાવેશ થાય છે.

ગુરુવારે રાજ્ય વિધાનસભા અને શુક્રવારે કાઉન્સિલ દ્વારા આ બિલ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું. રાજ્યપાલની સંમતિ મળતાં જ તે અમલમાં આવશે. ‘શહેરી નક્સલવાદ’ વર્ધા જિલ્લામાં ગાંધીવાદી સંસ્થાઓમાં ઘૂસી રહ્યો છે, એવા ભાજપના વિધાનસભ્ય સુમિત વાનખેડેના દાવા

અંગે પૂછવામાં આવતાં ફડણવીસે કહ્યું હતું કે છેલ્લા કેટલાક વર્ષોમાં ‘શહેરી નક્સલવાદ’ને ખૂબ જ ચોજનાજ્વર રીતે પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું હતું.

‘જ્યારે તેમના ધ્યાનમાં આવ્યું કે જંગલોમાં તેમના કાર્યકરો ઓછા થઈ રહ્યા છે, ત્યારે તેમણે (માઓવાદીઓએ) એક વ્યૂહાત્મક પરિવર્તન કર્યું હતું. તેમણે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ, યુનિવર્સિટીઓ અથવા અન્ય વિવિધ સંગઠનોમાં પ્રવેશ કરીને ત્યાં (જુઓ પાનું ૪) ►►

હરિયાળી:

હાલમાં વરસાદનું જોર ઘટ્યું છે, પણ જંગલ વિસ્તારમાં હરિયાળી ખીલી ઊઠી છે. નેશનલ પાર્કમાં આવેલ કાન્હેરી ગુફા વિસ્તાર પણ સુંદર લીલોછમ જણાઈ રહ્યો છે. (અમય ખરાડે)

વિવિધ પ્રોજેક્ટ માટે સીઆરઝેડની મંજૂરી હવે ઝડપથી મળશે

મહારાષ્ટ્ર કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટીની પુનઃરચના

મુંબઈ: મહારાષ્ટ્રમાં વિવિધ વિકાસકામ અને પ્રોજેક્ટ માટે કોસ્ટલ રેઝ્યુલેશન ઝોન (સીઆરઝેડ) નિયમ અંતર્ગત સમયસર મંજૂરી મેળવવા માટે કેન્દ્ર સરકારે મહારાષ્ટ્ર કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટીની પુનઃ રચના કરી છે. તેથી રાજ્યના જુદા જુદા સરકારી અને ખાનગી પ્રોજેક્ટ માટે સીઆરઝેડની મંજૂરી આવશ્યક હોય છે. ઓથોરિટીની પુનઃરચનાને કારણે રાજ્યના અનેક પ્રોજેક્ટ જેના કામ અટવાઈ ગયા છે

મહારાષ્ટ્ર કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટી ૧૮૯૮ની સાલથી કાર્યરત હતી પણ આ ઓથોરિટીની મુદત ડિસેમ્બર ૨૦૨૪માં પૂરી થઈ ગઈ હતી. રાજ્ય સરકારે નવી ઓથોરિટીની સ્થાપના માટે કેન્દ્ર સરકાર પાસે પ્રસ્તાવ મોકલ્યો હતો. મહારાષ્ટ્ર કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટીની પુનઃ રચના માટે પર્યાવરણ અને વાતાવરણીય બદલ ખાતા

દ્વારા સતત કેન્દ્ર સરકાર સાથે સંપર્કમાં હતી.

આ બાબતનો આદેશ સાત જુલાઈના બહાર પાડવામાં આવ્યો હતો અને હવે આગામી ત્રણ વર્ષ માટે ઓથોરિટી ચાલુ રહેશે. રાજ્યના જુદા જુદા સરકારી અને ખાનગી પ્રોજેક્ટ માટે સીઆરઝેડની મંજૂરી આવશ્યક હોય છે. ઓથોરિટીની પુનઃરચનાને કારણે રાજ્યના અનેક પ્રોજેક્ટ જેના કામ અટવાઈ ગયા છે તે ફરી પાટે ચઢે એવી શક્યતા છે. સીમારેઝોનના આદેશ મુજબ પ્રોજેક્ટ પ્રસ્તાવના પરીક્ષણ અને ભલામણ, કોસ્ટલ ઝોનનું સંરક્ષણ, જૈવવિવિધતાનું સંરંધન તેમ જ દરિયાકિનારા પર થતા વિકાસકામ પર નિયંત્રણ રાખવું, નિયમનું ઉલ્લંઘન થાય તો તપાસ કરીને પગલાં લેવા જેવા કામની જવાબદારી મહારાષ્ટ્ર કોસ્ટલ ઝોન મેનેજમેન્ટ ઓથોરિટીની હોય છે. ■

શાળાના મિત્રે દુષ્કર્મ કરતાં સગીરા ગર્ભવતી બની: સગીર વિરુદ્ધ ગુનો

થાણે: ભિવંડીમાં ૧૪ વર્ષની કિશોરી સાથે તેના જ શાળાના મિત્રે દુષ્કર્મ કર્યું હોવાની ઘટના પ્રકાશમાં આવી હતી. કિશોરી ગર્ભવતી હોવાની જાણ થતાં પોલીસે ૧૪ વર્ષના સગીર વિરુદ્ધ ગુનો નોંધ્યો હતો. પોલીસ ફરિયાદ અનુસાર સગીર અને સગીરા એક જ પરિસરમાં રહે છે અને એક જ શળામાં ભણે છે. ફરિયાદમાં આક્ષેપ કરાયો હતો કે ઘટના મે મહિનામાં બની હતી. આરોપીએ સગીરાને પોતાના ઘરે બોલાવી હતી અને પછી તેની સાથે દુષ્કર્મ કર્યું હતું. તાજેતરમાં સગીરા ગર્ભવતી હોવાની જાણ થઈ હતી. આ પ્રકરણે ફરિયાદને આધારે પોલીસે ગુરુવારે ભારતીય ન્યાય સંહિતાની સુસંગત કલમો તેમ જ પેકેસ એક્ટ હેઠળ ગુનો નોંધ્યો હતો. પોલીસ વધુ તપાસ કરી રહી છે. (પીટીઆઈ)■

વિમ્બલ્ડનમાં સ્વૉન્ટેક પહેલી વાર ચેમ્પિયન

ફાઇનલમાં બેમાંથી એક ખેલાડી એક પણ ગેમ ન જીતી હોય એવો ૧૧૪ વર્ષમાં પહેલો બનાવ

લંડન: પોલેન્ડની ભૂતપૂર્વ વર્લ્ડ નંબર-૧ન ઇગ્ના સ્વૉન્ટેક અગાઉ પાંચ ગ્રેન્ડ સ્લેમ સિંગલ્સ ટાઇટલ જીતી હતી, પણ એમાં સર્વશ્રેષ્ઠ સ્પર્ધા વિમ્બલ્ડન ચેમ્પિયનશિપની એક પણ ટ્રોફી નહોતી જે તેણે શનિવારે અમેરિકાની અમેન્ડા એમ્પિનિસોવાને હરાવીને મેળવી લીધી હતી. સ્વૉન્ટેક પહેલી વાર વિમ્બલ્ડનનું ટાઇટલ જીતી તો બરી, પણ એવા રેકૉર્ડ સાથે જીતી જે રેકૉર્ડ ૧૧૪ વર્ષમાં ક્યારેય કોઈ મહિલા ખેલાડી નહોતી નોંધાવી શકી.

સ્વૉન્ટેક ૧૯૧૧ની સાલ પછીની એવી પહેલી મહિલા ખેલાડી છે જે વિમ્બલ્ડનની ફાઇનલ ૬-૦, ૬-૦થી જીતી છે. બીજી રીતે કહીએ તો વિમ્બલ્ડનની ફાઇનલમાં કોઈ એક ખેલાડી એકથ ગેમ ન જીતી શકી હોય એવું છેલ્લા ૧૧૪ વર્ષમાં પહેલી વાર બન્યું છે.

અમેન્ડાએ શનિવારે ૦-૬, ૦-૬થી હાર્યા બાદ પોતે જ કહ્યું હતું કે તે છેલ્લા બે અઠવાડિયાથી એકધારું રમીને ખૂબ થાકી ગઈ હતી. અમેન્ડાએ શુક્રવારે ફાઇનલ માટેની પ્રેક્ટિસ નહોતી કરી અને મેંચ પહેલાં હળવી પ્રેક્ટિસ કરી રહી હતી ત્યારે તેને જમણા ખભામાં ટ્રુખાવો શરૂ થયો હતો. તેની આ પહેલી જ ગ્રેન્ડ સ્લેમ ફાઇનલ હતી.

શનિવારની ફાઇનલમાં કુલ ૭૯માંથી પંચાવન પોઇન્ટ સ્વૉન્ટેક જીતી હતી અને એ તેના માટે ૬-૦, ૬-૦થી જીતવા માટે પૂરતા હતા.

આ એવી સતત આઠમી મહિલા વિમ્બલ્ડન ચેમ્પિયનશિપ

હતી જેમાં ખેલાડી પહેલી જ વાર આ ટૂર્નામેન્ટ જીતી હતી. સ્વૉન્ટેક અગાઉ ફ્રેન્ચ ઓપનમાં ચાર વખત અને યુએસ ઓપનમાં એક વખત ચેમ્પિયન બની હતી. તે હજી સુધી ઑસ્ટ્રેલિયન ઓપનનું ટાઇટલ નથી જીતી શકી.

પહેલી ઇનિંગ્સમાં બન્ને ટીમ એકસરખા સ્કોર પર ઑલઆઉટ, ક્રિકેટના ઇતિહાસમાં નવમી વખત બન્યું

લંડન: શનિવારે રાત્રે લૉર્ડ્સની ત્રીજી ટેસ્ટના ત્રીજા દિવસે ૧૧.૦૦ વાગ્યે ભારતનો પ્રથમ દાવ ૩૮૭ રનના સ્કોર પર પૂરો થયો અને એ સાથે પરિણામ એ આવ્યું કે ન તો ભારતીય ટીમને એક રનની સરસાઈ મળી અને ન ઇંગ્લેન્ડની ટીમ કોઈ લીડ લઈ શકી. કારણ એ હતું કે પહેલા દાવમાં ઇંગ્લેન્ડની ટીમ પણ ૩૮૭ રનના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ

હતી. નવાઈની વાત એ છે કે કોઈ ટેસ્ટમાં બન્ને હરીફ ટીમ પ્રથમ દાવમાં એકસરખા સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હોય કે એકસરખા સ્કોર પર કોઈ ટીમે દાવ ડિક્લેર કર્યો હોય એવું કુલ એક વાર કે બે વાર નહીં, પણ નવ વખત બન્યું હતું. આ પહેલાં ૧૦ વર્ષ પહેલાં ઇંગ્લેન્ડમાં જ આવું બન્યું હતું. ત્યારે લીડ્સમાં ન્યૂ ઝીલેન્ડના ૩૫૦ રનના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હતી.

બરાબર ૩૫૦ રનના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હતી. છેવટે ન્યૂ ઝીલેન્ડની ટીમ એ મેંચ ૧૯૯ રનથી જીતી ગઈ હતી.

પહેલી ઇનિંગ્સમાં એકસરખા સ્કોરનો પ્રથમ કિસ્સો ૧૯૧૦માં ૩૨બનમાં સાઉથ આફ્રિકા અને ઇંગ્લેન્ડ વચ્ચેની ટેસ્ટમાં બન્યો હતો. એમાં બેઉ ટીમ ૧૯૯-૧૯૯ના સ્કોર પર ઑલઆઉટ થઈ હતી.

ટેસ્ટના પ્રથમ દાવમાં બન્ને ટીમના એકસરખા સ્કોર					
ક્રમ	ટીમ-૧	ટીમ-૨	ક્યાં	ક્યારે	પરિણામ
૧	સાઉથ આફ્રિકા-૧૦/૧૯૯	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૧૯૯	ડરબન	૧૯૧૦	સાઉથ આફ્રિકાનો ૯૫ રનથી વિજય
૨	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૨૨૨	ભારત-૧૦/૨૨૨	કાનપુર	૧૯૫૮	વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ૨૦૩ રનથી વિજય
૩	પાકિસ્તાન-૧૦/૪૦૨	ન્યૂ ઝીલેન્ડ-૧૦/૪૦૨	ઓક્લેન્ડ	૧૯૭૩	ડ્રો (પાકિસ્તાન સિરીઝ ૧-૦થી જીત્યું)
૪	ઑસ્ટ્રેલિયા-૭/૪૨૮ ડિક્લેર	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૪૨૮	કિંગસ્ટન	૧૯૭૩	ડ્રો (સિરીઝ ૦-૦થી લેવલ થઈ)
૫	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૯૦	ભારત-૧૦/૩૯૦	ભરિંગમ	૧૯૮૬	ડ્રો (ભારત સિરીઝ ૨-૦થી જીત્યું)
૬	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૫/૫૯૩ ડિક્લેર	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૫૯૩	સેન્ટ જોન્સ	૧૯૮૪	ડ્રો (વિન્ડિઝ સિરીઝ ૩-૧થી જીત્યું)
૭	ઑસ્ટ્રેલિયા-૧૦/૨૪૦	વેસ્ટ ઇન્ડિઝ-૧૦/૨૪૦	સેન્ટ જોન્સ	૨૦૦૩	વેસ્ટ ઇન્ડિઝનો ત્રણ વિકેટે વિજય
૮	ન્યૂ ઝીલેન્ડ-૧૦/૩૫૦	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૫૦	લીડ્સ	૨૦૧૫	ન્યૂ ઝીલેન્ડનો ૧૯૯ રનથી વિજય
૯	ઇંગ્લેન્ડ-૧૦/૩૮૭	ભારત-૧૦/૩૮૭	લૉર્ડ્સ	૨૦૨૫	પરિણામ બાકી

ક્રિકેટના મક્કામાં બ્રિટિશરોએ ખાધી પછડાટ, પણ ભારત માટે જીતવું મુશ્કેલ

ક્રિકેટના મક્કા ગણાતા લૉર્ડ્સમાં ભારતીય બોલર્સે હેરી બ્રૂક, જો રૂટ સહિત ઇંગ્લેન્ડના બેટ્સમેનોને જોરદાર પછડાટ ખવડાવ્યા બાદ તેમને બીજા દાવમાં માત્ર ૧૯૨ રનમાં પેવિલિયન ભેગા કરી દીધા હતા. જોકે ભારતે ચોથા દિવસની રમતના અંત સુધીમાં ૫૮ રનમાં ચાર વિકેટ ગુમાવી હેતાં મોટી મુશ્કેલીનો સામનો કરવો પડી રહ્યો છે. કેએલ રાહુલ ૩૩ રને અડીખમ ઊભો છે. હવે બધો મદાર તેના પર તેમ જ પંત, નીતીશ, જાડેજા અને વોશિંગ્ટન પર છે. (પીટીઆઈ)

ગિલનો ગરમાટો: રાહુલ થોડો બ્રિટિશરોની તરફેણમાં, ગાવસકરે તો આઈપીએલનું નામ લઈને ત્યાં સુધી કહ્યું કે...

લંડન: ભારત અને ઇંગ્લેન્ડ વર્તમાન સિરીઝમાં ૧-૧ની બરાબરીમાં રહ્યા પછી લૉર્ડ્સની ટેસ્ટમાં બરાબરીનો ખેલ શરૂ થઈ ચૂક્યો છે અને એમાં શનિવારની રમતની છેલ્લી પળોમાં ગરમાગરમી થઈ ગઈ હતી જેમાં ઇંગ્લેન્ડના ઓપનર્સ બીજા દાવમાં રમતના અંત સુધીમાં એક જ ઓવર રમી શકે એ માટે જાણી જોઈને સમય બગાડતાં હતા અને એમાં ખાસ કરીને ઝેંક કૉવ્લીએ ઈજા થઈ હોવાનું ‘બહાનું’ કાઢીને ફિઝિયોથેરાપિસ્ટને મેદાન પર બોલાવીને સમય બગાડ્યો એટલે ગુરૂસે થયેલો કેપ્ટન શુભમન ગિલ ચર્ચાનું કેન્દ્ર બની ગયો હતો. તેના એ કોધિત વલણ બાબતમાં કેટલીક પ્રતિક્રિયાઓ આવી છે. ખાસ કરીને ટીમ ઇન્ડિયાના જ સેન્યુરિયન બેટ્સમેન કે. એલ. રાહુલ અને બેટિંગ-લેજન્ડ સુનીલ ગાવસકરે

રિએક્શન આપ્યું હતું. કૉવ્લીએ એ દિવસે બીજા દાવમાં જસપ્રીત બુમરાહની પ્રથમ ઓવરના બે બૉલ રમ્યા પછી ત્રીજા બૉલથી ડ્રામા શરૂ કરી દીધો હતો. તેણે બુમરાહને ત્રીજો બૉલ ફેંકતા રોક્યો હતો. બુમરાહે રન-અપ શરૂ કર્યો કે થોડી જ ક્ષણોમાં કૉવ્લી ક્રીઝમાંથી નીકળી ગયો હતો. કેપ્ટન ગિલ સહિતના ભારતીય ખેલાડીઓએ બ્રિટિશરોના આ વર્તન સામે વિરોધ નોંધાવ્યો હતો. ત્યાર બાદ ત્રીજો અને ચોથો બૉલ ફેંક્યા બાદ બુમરાહના પાંચમા બૉલમાં કૉવ્લી હાથમાં ઈજા થઈ હોવાનું કારણ બતાવીને ક્રીઝમાંથી નીકળી ગયો હતો. તેણે જમણા હાથનું ઝલવ કાઢીને નીચે ફેંકી દીધું હતું અને ફિઝિયોને બોલાવ્યા હતા. ગિલ તેમ જ રવીન્દ્ર જાડેજા અને ખુદ બુમરાહે કટાક્ષમાં તાળી

પાડીને બ્રિટિશરોને તેમની અસલિયત બતાવવાની કોશિશ કરી હતી. ગિલ તો કૉવ્લી પાસે દોડી ગયો હતો અને તેને (આઇપીએલની જેમ) ઇમ્પેક્ટ પ્લેયરને બોલાવવો છે કે શું? એવું કટાક્ષમાં (તેની હાસી ઉડાવવાના આશયથી) કહીને બે હાથ કોંસમાં રાખીને પેવિલિયન તરફ જોઈને ઇમ્પેક્ટ પ્લેયરનો સંકેત આપ્યો હતો. શુભમન ગિલની બેન રૂટે સાથે પણ દલીલ થઈ હતી અને અમ્પાયરોએ વચ્ચે પડીને મામલો શાંત પાડ્યો હતો. શુભમન ગિલને હરીફ ખેલાડી કૉવ્લી પાસે દોડીને ગુસ્સામાં ટિપ્પણીઓ કરવા બદલ તથા તેને ચેલેન્જ આપવા બદલ મેંચ રેફરીનો કપકો મળી શકે અથવા હળવો દંડ થઈ શકે એવી ક્રિકેટ વર્તુળોમાં ચર્ચા હતી.

રાહુલને લંચ પહેલાં ૧૦૦મો રન અપાવવાની ઉતાવળમાં પંતે વિકેટ ગુમાવી મેં જ પંતને કહેવું કે બને તો મારે લંચ પહેલાં જ સેન્યુરી પૂરી કરી લેવી છે: રાહુલ

લંડન: શનિવારે અહીં લૉર્ડ્સની ટેસ્ટના ત્રીજા દિવસે લંચના વિશ્રામની થોડી ક્ષણો પહેલાં ભારતનો સ્કોર ૩/૪૭ હતો અને ઓપનર કે. એલ. રાહુલ ૧૦મી સદી ફટકારવાની તૈયારીમાં જ હતો ત્યાં સ્પિનર શોએબ બશીરની ઓવરના ત્રીજા બૉલમાં રિપબ પંતે પોતાના ૭૪ રનના સ્કોર પર ઉતાવળ કરીને રન લેવા જતાં બેન સ્ટોકસના સીધા અફલાતૂન શ્રોમાં રનઆઉટમાં જે વિકેટ ગુમાવી એની જવાબદારી ખુદ રાહુલે સ્વીકારી છે. રાહુલે પોતે ૧૦૦ રન પૂરા કર્યા બાદ તરત જ આઉટ થઈ ગયો હતો. જોતજોતામાં ભારતનો સ્કોર ૩/૨૪૭ પરથી ૫/૨૫૪ થઈ ગયો હતો.

સાત રનમાં ભારતે બે મહત્વની વિકેટ ગુમાવી હતી અને મેંચ પરની પકડ ભારતે ગુમાવી દીધી હતી. ખુદ રાહુલે શનિવારની રમત પછી એક ઇન્ટરવ્યૂમાં કહ્યું હતું કે લંચ પહેલાં સેન્યુરી પૂરી કરવાની ઉતાવળમાં ટીમે પંતની વિકેટ ગુમાવવી પડી હતી. રાહુલે મુલાકાતમાં નિખાલસપણે કહ્યું, ‘ મેં લંચ અગાઉની બે ઓવર પહેલાં પંતને કહ્યું હતું કે બને તો મારે લંચમાં જતાં પહેલાં જ સદી પૂરી કરી લેવી છે. એક બૉલમાં મારે ફોર ફટકારી દેવી જોઈતી હતી, પણ હું ચૂક્યો અને બૉલ સીધો ફીલ્ડર પાસે મોકલી દીધો હતો. મેં કહેલી વાત યાદ રાખીને પંત મને સ્ટ્રાઇક આપવાની ઉતાવળમાં રન લેવા દોડ્યો અને નોન-સ્ટ્રાઇક એન્ડ પર રનઆઉટ થઈ ગયો હતો. એ નહોતું થવું જોઈતું. અમે બન્ને સેટ થઈ ગયા હતા અને સારા તાલમેલથી રમી રહ્યા હતા. આ રીતે વિકેટ જાય એ કોઈ પણ બેટ્સમેનને ન ગમે.’

મહિલા ક્રિકેટની ‘કવીન’ મિતાલીને લૉર્ડ્સમાં મળ્યું અનેરું ગૌરવ

મહિલાઓની વન-ડે ક્રિકેટમાં સૌથી વધુ ૭,૮૦૫ રન બનાવનાર મિતાલી રાજને રવિવારે લૉર્ડ્સમાં પ્રતિષ્ઠિત બેલ વગાડવાનું ગૌરવ પ્રાપ્ત થયું હતું. ભારત-ઇંગ્લેન્ડ વચ્ચેની ત્રીજી ટેસ્ટ પહેલાં મિતાલીને આ સન્માન મળ્યું હતું. મેંચના પ્રથમ દિવસે સચિનને બેલ વગાડવાનું આમંત્રણ મળ્યું હતું. બીજા દિવસે ઇંગ્લેન્ડના ભૂતપૂર્વ કેપ્ટન એન્ડ્ર્યુ સ્ટ્રાઉસના ચેરિટી ફાઉન્ડેશનની ઇવેન્ટ નિમિત્તે તેના બાળકોને આ બેલ વગાડવાનું ઇન્વિટેશન અપાયું હતું અને શનિવારના ત્રીજા દિવસે ચેતેશ્વર પુજારાને એ ગૌરવ મળ્યું હતું.

રન છતાં ભારતનો છેલ્લા બોલે પરાજય થયો હતો. સિરીઝમાં સૌથી વધુ ૧૦ વિકેટ લેનાર ૨૦ વર્ષની સ્પિનર શ્રી ચરનીને પ્લેયર ઓફ ધ સિરીઝનો પુરસ્કાર અપાયો હતો. આ તેની પહેલી જ ટી-૨૦ શ્રેણી હતી. સ્મૃતિ મંધાનાના ૨૨૧ રન બન્ને ટીમની તમામ બેટર્સમાં હાઈએસ્ટ હતા.

સર જાડેજાએ રચ્યો ઇતિહાસ, ડબ્લ્યૂટીસીમાં વિરલ સિદ્ધિ મેળવી

લંડન: લેફ્ટ-આર્મ સ્પિનર રવીન્દ્ર જાડેજાને રવિવારે ઇંગ્લેન્ડના બીજા દાવમાં એક પણ વિકેટ નહોતી મળી, પરંતુ એ પહેલાં તેણે વર્લ્ડ ટેસ્ટ ચેમ્પિયનશિપ (ડબ્લ્યૂટીસી)માં એક અનોખો વર્લ્ડ રેકૉર્ડ પોતાના નામે કરી લીધો હતો. ડબ્લ્યૂટીસીના ઇતિહાસમાં ૨,૦૦૦-પ્લસ રન કરવા ઉપરાંત ૧૫ હાફ સેન્યુરી ફટકારનાર તેમ જ ૧૩૦ વિકેટ લેનાર તે પહેલો જ ક્રિકેટર છે. સર જાડેજા ઇંગ્લેન્ડ સામેની વર્તમાન સિરીઝમાં બોલિંગમાં ખાસ કંઈ સાધું

પર્ફોર્મ નથી કરી શક્યો, પરંતુ તેણે એ ઊણપને સારી બેટિંગથી ભુલાવી દીધી છે. જાડેજા બાપુએ આ સિરીઝના પાંચ દાવમાં ૮૮.૦૦ની બેટિંગ સરેરાશે ૨૬૬ રન કર્યા છે જેમાં ત્રણ હાફ સેન્યુરી સામેલ છે. જાડેજાએ વર્તમાન શ્રેણીમાં પાંચ ઇનિંગ્સમાં આ મુજબ રન કર્યા છે: ૨૫ અણનમ, ૧૧ રન, ૬૯ અણનમ, ૮૯ રન અને ૭ રન.

૩૬ વર્ષના જાડેજાનું પૂરું નામ રવીન્દ્રસિંહ અનિરુદ્ધસિંહ જાડેજા છે. તેણે વર્તમાન ટેસ્ટ પહેલાં ૮૨ ટેસ્ટમાં ચાર સેન્યુરી અને ૨૪ હાફ સેન્યુરીની મદદથી કુલ ૩,૫૬૪ રન કર્યા છે. તેણે ટેસ્ટ ક્રિકેટમાં કુલ ૩૨૫ વિકેટ લીધી છે.

જેન સ્ટ્રીટ પર પ્રતિબંધ બાદ બીએસઈનો શેર ૧૬ ટકા, એનએસઈનો ૧૩ ટકા તૂટ્યો

મુંબઇ: ટ્રેડિંગ વોલ્યુમ ઘટવાના કારણે બીએસઈ અને એનએસઈના શેરમાં વિતેલા સપ્તાહમાં ઘટયા હતા. હાઇ ફિક્વન્સી ટ્રેડર્સ પર નિયમનકારી પગલાને કારણે શેરબજારના ટર્નઓવરમાં ઘટાડો થતા ચિંતા વ્યક્ત કરવામાં આવી છે. જેન સ્ટ્રીટ પર પ્રતિબંધ બાદ બીએસઈનો શેર ત્રીજી જુલાઈના સ્તરથી લગભગ ૧૬ ટકા ઘટ્યો છે.

યુએસ ટ્રેડિંગ ફર્મ જેન સ્ટ્રીટ પર ત્રીજી જુ લાઈના રોજ પ્રતિબંધ લાદવામાં આવ્યો, ત્યારથી ડેરિવેટિવ ટર્નઓવર લગભગ ૨૦ ટકા ઘટ્યું છે. બીએસઈનો શેર ત્રીજી જુલાઈના સ્તરથી લગભગ ૧૬ ટકા ઘટ્યો છે. આ દરમિયાન, અનલિસ્ટેડ શેર્સમાં ટ્રેડ કરતા પ્લેટફોર્મ અનુસાર, વિતેલા અઠવાડિયે અનલિસ્ટેડ નેશનલ સ્ટોક એક્સચેન્જ (એનએસઈ)ના શેરનો ભાવ ૧૩ ટકા ઘટ્યો હતો.

ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં

મુંબઈ: ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં બજારમાં છે. શેરબજારની ગાડી સહેજ પાટે ચડતી દેખાય ત્યાં યુદ્ધ અથવા તો ટેરિફને લગતા નવા દરો કે ફેરફારથી ટ્રમ્પ દ્વારા થતી જાહેરાતને પગલે શેરબજારમાં અફાટકફી મચી જાય છે અને રોકાણકારોને નુકસાન થાય છે. અમેરિકાના પ્રેસિડેન્ટ ટ્રમ્પે ટેરિફ યુદ્ધ છોડી દીધું છે અને રોજ નવા નવા દેશ પર નવી ટેરિફની જાહેરાત સાથે શેરબજારમાં વેચવાલીનું દબાણ વધી જતાં રોકાણકારોએ નાણાં ગુમાવવા પડે છે.

નિષ્ણાતો કહે છે કે ગમે તે પરિસ્થિતિમાં જો સારા ફંડામેન્ટલ અને મોમેન્ટમ ધરાવતા શેર પોર્ટફોલિયોમાં સામેલ કરવામાં આવે તો લાભ મળી શકે છે. આ વ્યૂહરચના અંતર્ગત, પોર્ટફોલિયોમાં મોમેન્ટમ થીમ અંતર્ગત સુપ્ર પ્રદર્શન કરતા શેરોનો ઉમેરો કરવામાં આવે છે અને નબળું પર્ફોન્સ ધરાવતા શેરોને પડતા મુકવામાં આવે છે.

બજારની ગમે તે પરિસ્થિતિમાં આગળ વધનારા શેરોને ટેકો આપવાની

એનએસઈના શેરનો ભાવ ઘટતા તેનું બજાર મૂલ્યાંકન ઘટીને રૂ. ૫.૪૩ લાખ કરોડ થયું છે. અગાઉ, જ્યારે એક્સચેન્જ તેની કો-લોકેશન સુવિધામાં ખામીઓ સંબંધિત લાંબા કાનૂની કેસમાં નિયમનકારો સાથે સમાધાનની નજીક હતું ત્યારે તેના આઈપીઓની આશા વચ્ચે તેનો શેર રૂ. ૨,૪૦૦ પર પહોંચી ગયો હતો. બજારના જાણકાર વર્તુળોએ જણાવ્યું હતું કે, બીએસઈ અને એનએસઈના શેરમાં તીવ્ર ઘટાડો ટૂંકા ગાળાની ઉથલપાથલ અને બદલાતી બજાર ગતિશીલતાનું મિશ્ર પરિણામ છે. ડેરિવેટિવ્ઝની સમાપ્તિમાં ફેરફારથી બેલાડીઓ થોડા નર્વસ થયા છે. આવતા અઠવાડિયે ડેરિવેટિવ વોલ્યુમ ટ્રેન્ડ્સ પર ખાસ કડીને મંગળવાર અને ગુરુવારે છન્ડેક્સ ડેરિવેટિવ એક્સપાયરીઓની આસપાસ નજર રાખવી મહત્વપૂર્ણ રહેશે.

ટેરિફની દરેક નવી જાહેરાત સાથે બજારમાં ઉથલપાથલ સર્જાતી હોવાથી રોકાણકારો મુશ્કેલીમાં

એન નબળા પ્રદર્શન કરનારાઓને છોડી દેવાની આ વ્યૂહરચના પોર્ટફોલિયોને બજારની ગતિ પર અંકુશ મેળવવા અને રોકાણ સામે લાભ મેળવવામાં મદદરૂપ બને છે એમ જણાવતાં પાથવે ફિનસર્વના પથિક શાહ કહે છે કે, બજારમાં કોઈપણ શેરમાં પ્રાઇસ મોમેન્ટમ વિવિધ સમયગાળા દરમિયાન અનુકૂળ પ્રાઇસ ટ્રેન્ડ અને રિસ્ક એડજસ્ટેડ રિટર્ન પર આધારિત હોય છે.

૨૦૨૩-૨૦૨૪માં ભારતીય જાહેર ક્ષેત્રના એકમના શેરોમાં બજારની ગતિશીલતાનું તાજેતરનું ઉદાહરણ જોવા મળ્યું હતું. ભારત સરકારે રસ્તા, રેલ્વે, સંરક્ષણ અને ઉર્જા પર મૂડી ખર્ચમાં વધારો કર્યો હોવાથી પીએસયુ ક્ષેત્રની કંપનીઓને સીધો લાભ મળ્યો હતો. મેક ઇન ઇન્ડિયા પહેલથી તેમનું વ્યહાત્મક આડર્ષણ પણ વધ્યું, રોકાણકારોના પ્રવાહને આકર્ષિત કર્યો. ઉપરાંત, આ શેરો વર્ષોથી અળખામણ રહ્યાં હોવાથી નીચા મૂલ્યાંકન પર ટ્રેડ થઈ રહ્યા હતા. ખાસ કરીને ૨૦૨૪ની સામાન્ય ચૂંટણીઓ પછી આ શેરોને વેગ મળ્યો હતો.

મુંબઇ: બજાર માટે બે નકારાત્મક પરિબળ ઊભી થયા હોવાથી આ સપ્તાહે આખલાની ચાલ ખોડંગાયેલી રહે એવી સંભાવના છે. એકતરફ ટ્રમ્પે તેના અળવીતરા સ્વભાવને ફરી અંડરલાઇન કરીને ટેરિફનો ટોપપીડો છોડ્યો હોવાથી વૈશ્વિક ઇકોવટી માર્કેટનું હવામાન ડહોળાઇ ગયું છે, ત્યારે બીજી તરફ સ્થાનિક ધોરણે ટીસીએલના અપેક્ષાથી ઊણાં પરિણામને કારણે રોકાણકારોમાં સાવચેતીનું વલણ જોવા મળે એવી પણ ધારણા છે. નોંધવું રહ્યું કે, અમેરિકા દ્વારા કેનેડા પર ૩૫ ટકા અને પહેલી ઓગસ્ટથી યુરોપ અને મેક્સિકો પર ૩૦ ટકા ટેરિફ લાદવાની જાહેરાત કરી છે અને એ જ સાથે ભારત પર પણ વીસ ટકાની ટેરિફ તોળાઇ રહી છે.

ગ્લોબલ ટ્રેડમાં સતત ટેન્શન સાથે સ્થાનિક સ્તરે કમાણીની મોસમની નબળી શરૂઆત વચ્ચે સ્થાનિક બેન્ચમાર્ક શેરઆંકમાં સતત બે અઠવાડિયા સુધી વેચવાલી જોવા મળી છે. ભારત-યુએસ વેપાર કરારને અંતિમ સ્વરૂપ આપવામાં વિલંબ અને યુએસ દ્વારા ટેરિફની સમયમર્યાદા લંબાવવાના નિર્ણયથી ટૂંકા ગાળાની અનિશ્ચિતતાઓમાં વધારો થયો છે. વધુમાં, કેનેડા, યુરોપ અને મેક્સિકો પર ટેરિફ લાદવાના યુએસના

આવકવેરા રિફંડમાં ૪૭૪ ટકાનો વધારો

નવી દિલ્હી: આવકવેરા રિફંડ પાછલા ૧૧ વર્ષમાં ૪૭૪ ટકા વધીને ૨૦૨૪-૨૫માં રૂ. ૪.૭૭ લાખ કરોડ થયા છે, જે કુલ કરવેરા વસૂલાતમાં ૨૭૪ ટકાના વધારા કરતાં નોંધપાત્ર રીતે વધુ છે, એમ સાધનોએ રવિવારે જણાવ્યું હતું. આ ઉપરાંત, આવકવેરા રિફંડ જારી કરવામાં લાગતા દિવસોમાં ૮૧ ટકાનો ઘટાડો થયો છે, જે ૨૦૧૩ માં ૯૩ દિવસથી ઘટીને ૨૦૨૪માં માત્ર ૧૭ દિવસ થયો છે.

યુપીએ શાસનના છેલ્લા વર્ષ ૨૦૧૩-૧૪ સુધીમાં, આવકવેરા વિભાગ દ્વારા જારી કરાયેલા રિફંડ રૂ. ૮૩,૦૦૮ કરોડ હતા. જ્યારે, ચાલુ એનડીએ શાસનના ૧૧મા વર્ષ, ૨૦૨૪-૨૫ ના અંતે, આવકવેરા રિફંડ રૂ. ૪.૭૭ લાખ કરોડ હતું, જે આ સમયગાળા દરમિયાન ૪૭૪ ટકાની વૃદ્ધિ દર્શાવે છે.

એફએમસીજી કંપનીઓના વોલ્યુમમાં વધારો

મુંબઇ: આગામી ત્રિમાસિક સમયગાળામાં હળવા કુગાવા, અનુકૂળ ચોમાસા અને સરકાર દ્વારા ખર્ચમાં વધારો થવાને કારણે અર્થતંત્રને અને ખાસ કરીને એફએમસીજી સેક્ટરને લાભ થવાની આશા છે. ગ્રામીણ માગમાં સુધારો થતાં એફએમસીજી કંપનીઓના વોલ્યુમમાં અત્યારથી વધારો જોવા મળ્યો છે. દૈનિક વપરાશી ચીજવસ્તુ (એફએમસીજી) બનાવતી કંપનીઓએ તેમના પરિણામો પહેલા ત્રિમાસિક અપ્રેટ્સમાં જણાવ્યું છે કે તેઓએ પાછલા ત્રિમાસિક ગાળાની તુલનામાં વોલ્યુમમાં વધારો અને ગ્રામીણ માંગમાં સતત સુધારો જોયો છે. ભારતીય એફએમસીજી ક્ષેત્રની માગમાં ક્વાર્ટર-દર-ક્વાર્ટર સુધારો થયો છે, ખાસ કરીને શહેરી બજારોમાં વોલ્યુમ વૃદ્ધિમાં વધારો થયો છે. આ ક્ષેત્રની આગેવાન કંપનીએ જણાવ્યું હતું કે, સ્ટેન્ડઅલોન ધોરણે તેનો વોલ્યુમ વૃદ્ધિ મજબૂત સ્પર્ધાત્મક રહી છે અને પાછલા ત્રિમાસિક ગાળાની તુલનામાં સુધારો થઈ રહ્યો છે. તેની એકીકૃત આવક વૃદ્ધિ બે આંકડામાં રહેવાની અપેક્ષા છે.

આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે પ્રત્યક્ષ વિદેશી મૂડીરોકાણમાં ૧૧ ટકાનો ઘટાડો: ભારતમાં જળવાયેલું સ્તર

નવી દિલ્હી: વિશ્વભરમાં વિદેશી સીધા રોકાણ (એફડીઆઈ)માં ઘટાડો થયો છે, પરંતુ ભારતમાં તે ૨૮ અબજ ડોલર રહ્યું છે. યુનાઇટેડ નેશન્સ કોન્ફરન્સ ઓન ટ્રેડ અને ડેવલપમેન્ટ (અંકડાઝ) દ્વારા જાહેર કરાયેલા એક્સચેન્જ વર્ષ, વૈશ્વિક એફડીઆઈમાં ૧૧ ટકાનો ઘટાડો થયો હતો, પરંતુ ભારતમાં આ આંકડામાં કોઈ ફેરફાર થયો નથી.

ભારત એફડીઆઈની યાદીમાં એક સ્થાન ઉપર આવીને ૧૫મા સ્થાને પહોંચી ગયું છે. આ સાથે, આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રોજેક્ટ્સના નવા પ્રોજેક્ટ્સ અને નાણાકીય સોદાઓમાં એફડીઆઈમાં તેનું નામ ટોચના પાંચ દેશોમાં રહ્યું છે.

યુનાઈટેડ નેશન્સ કોન્ફરન્સ ઓન ટ્રેડ એન્ડ ડેવલપમેન્ટે જણાવ્યું હતું કે, વિશ્વના ઘણા અર્થતંત્રો પાછળ છે કારણ કે તેમની પાસે ક્ષત્તાનો અભાવ નથી, પરંતુ મૂડી જ્યાં તેની જરૂર છે ત્યાં પહોંચી રહી નથી.

૨૦૨૩માં, ભારતમાં એફડીઆઈ પ્રવાહ ૪૩ ટકા ઘટીને ૨૮ બિલિયન ડોલર થયો છે. ૨૦૨૪માં, ચીન પણ એફડીઆઈના સંદર્ભમાં બીજા સ્થાનેથી ચોથા સ્થાને સરકી ગયું. આ સમયગાળા દરમિયાન, ચીનમાં એફડીઆઈ ૧૬૩ બિલિયન ડોલરથી ઘટીને ૧૧૬ બિલિયન ડોલર થયું હતું.

પગલાથી બજારનું સેન્ટિમેન્ટ ખમડી ગયું છે.

એફએમસીજી અને ડિસ્કેશનરી શેરો જેવા વપરાશલક્ષી ક્ષેત્રોમાં પસંદગીયુક્ત લેવાલી જોવા મળી હતી, જેને શહેરી માગ પુનરૂત્થાન અને માર્જિનમાં સુધારો થવાના સંકેતો દ્વારા ટેકો મળ્યો હતો. કુગાવામાં ઘટાડો, વ્યાજ દરમાં ઘટાડો અને અનુકૂળ ચોમાસાએ એફદર હકારાત્મક વલણમાં ફાળો આપ્યો હતો. જોકે, ટેરિફ વોરના ભણકારા વચ્ચે તમામ આશા પર પાણી ફરી વળ્યા છે.

ટોચના ટેક્નિકલ એનાલિસ્ટે જણાવ્યું હતું કે, ટીસીએસની કમાણી જાહેર થયા પછી આઇટી શેરોમાં નબળાઈ અને ટ્રમ્પની ટેરિફ ટિપ્પણી બાદ ગ્લોબલ ટ્રેડમાં સંભવિત વિશેષો અંગે ચિંતાઓને કારણે ૧૧ જુલાઈના રોજ બેન્ચમાર્ક શેરઆંકોએ સતત ત્રીજા સત્રમાં તેમનો ઘટાડો દર્શાવ્યો હતો. નિક્કી બેન્ચમાર્ક સપ્તાહમાં ૨૦૫ પોઈન્ટ અથવા ૦.૮૧ ટકા ઘટીને ૨૫,૧૪૯.૮૫ પોઇન્ટની સપાટી પર બંધ થયો, જે ૨૫,૩૩૦ પોઇન્ટની નજીકના મહત્વપૂર્ણ સપોર્ટ ઝોનને પાર કરે છે.

ટેકનિકલી, નિક્કી ટૈનિક ચાર્ટ પર તેના અગાઉના સ્વિંગ લોથી નીચે તૂટી ગયો છે, જે દર્શાવે છે કે ઇન્ડેક્સ ઊંચા

ફો રકાર્ટ

નિલેશ વાઘેલા

સ્તરોથી ટૂંકા ગાળાના સુધારાત્મક તબક્કામાંથી પસાર થઈ રહ્યો છે. ભાવ હવે ૨૫,૦૦૦ની નજીકના મુખ્ય ફિબોનાકી સપોર્ટ ઝોનની નજીક પહોંચી રહ્યો છે, જ્યાં રિવર્સલ સિગ્નલ ઉભરી શકે છે, કારણ કે વ્યાપક વલણ તેજીનું રહે છે.

મોમેન્ટમ સૂચકાંકો નબળાઈ દર્શાવતા સેન્ટિમેન્ટ દર્શાવે છે. આરએસઆઇ ૪૮.૭૫ પર છે અને નીચે તરફ વલણ ધરાવે છે, જ્યારે એમએસીડીએ નકારાત્મક ક્રોસઓવર આપ્યું છે, જે બંને સાવચેતી સૂચવે છે. બેન્ચમાર્ક ૨૫,૩૩૦થી ઉપર બંધ આપી શકશે તો, તેજીનો વેગ ફરી શરૂ થઈ શકે છે, જે સંભવિત રીતે ૨૫,૬૭૦-૨૬,૦૦૦ને લક્ષ્ય બનાવી શકે છે. નકારાત્મક બાજુએ, જો બેન્ચમાર્ક ૨૫,૦૦૦ નિર્ણાયક રીતે તોડી નાંખે, તો આગામી સપોર્ટ લેવલ ૨૪,૭૫૦ પોઇન્ટની સપાટી પર રહેશે.

બજારના સાધનો માને છે કે. વર્તમાન પ્રીમિયમ મૂલ્યાંકનને ટકાવી રાખવા માટે ટ્રિગર્સના અભાવ અને

મુખ્ય આઇટી બેલવેધરના નિરાશાજનક પરિણામોને કારણે વ્યાપક શેરઆંક નકારાત્મક ક્ષેત્રમાં સરકી ગયા હતા. આઇટી સેક્ટરના નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના કમાણીના અંદાજો સંદર્ભે હવે ચિંતા ઉભી થઇ છે. રોકાણકારો નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ના પ્રથમ ત્રિમાસિક સમયગાળાના પરિણામના ેટામાં માર્જિન અને ગાઇડન્સનું ઝીણવટથી નિરીક્ષણ કરી રહ્યા છે. અમેરિકા અને ભારત તરફથી કુગાવાના આંકડા તેમજ ચીનના જીડીપીના આંકડા સહિત આગામી આર્થિક ુેટા રિલીઝ રોકાણકારોનું ધ્યાન ખેંચશે તેવી અપેક્ષા છે.

નજીકના ગાળામાં, વર્તમાન પ્રીમિયમ મૂલ્યાંકન અને ટેરિફ સંદર્ભની અનિશ્ચિતતા જેવા વૈશ્વિક અવરોધો વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણકારોના નવા આંતરપ્રવાહને અટકાવી શકે છે. નવા ઓર્ડર અને નવા રોકાણોમાં વિલંબ, નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૬ કમાણીના અંદાજોને નકારાત્મક અસર કરી શકે છે એવી અટકળો વચ્ચે આઇટી શેરોમાં વેચવાલીનું દબાણ ચાલુ રહેવાની શક્યતા છે.

આ ઓછું હોય તેમ કોર્પોરેટ સેક્ટરના પ્રથમ ક્વાર્ટરની કમાણીની મોસમની નબળી શરૂઆતથી બજારનું માનસ ખરડાયું છે. ટાટા કન્સ્ટ્રેન્સી

નિયામક તંત્ર તપાસ ઝડપી બનાવવા આતુર યે અને આગામી ત્રણથી છ મહિનામાં આદેશ બહાર પાડવાની તૈયારીમાં હોવાનું કહેવાય છે.

આ યોજના શેલ કંપનીઓના નેટવર્ક થકી રચાયેલું હોવાનું અને આ કેસમાં ઘણા આરોપીઓ એલએસ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડના પમ્પ એન્ડ ુમ્પ ઉલ્લંઘન સાથે પણ સહિત અને પમ્પ એન્ડ ુમ્પ સ્કિમોની તપાસ કરી રહ્યું છે. અહીં એ પણ નોંધવું રહ્યું કે, સેબી આ બાબતમાં બીએસઈની તપાસ કરી રહ્યું નથી કે એક્સચેન્જની દોષિતતા પર પણ પ્રશ્ન નથી. ધ્યાન ફક્ત એક્સચેન્જ પર લિસ્ટેડ જૂની નિષ્ક્રિય કંપનીઓ પર છે.

રેપો રેટની અસરે ધિરાણ વૃદ્ધિ વધી શકે અને થાપણની વૃદ્ધિ ધીમી પડી શકે!

મુંબઈ : દેશની બેન્કિંગ વ્યવસ્થામાં તાજેતરમાં જ પૂરા થયેલા જૂન ત્રિમાસિક સમયગાળામાં ધિરાણ કરતા થાપણમાં વધુ વૃદ્ધિ જોવા મળી હતી. ધિરાણમાં વાર્ષિક ધોરણે ૯.૫૦ ટકા જ્યારે થાપણમાં ૧૦.૧૦ ટકા વૃદ્ધિ જોવા મળી હોવાનું રિઝર્વ બેન્કના ુેટા જણાવે છે.

સમાપ્ત થયેલા નાણાં વર્ષમાં ધિરાણ વૃદ્ધિ મંદ રહી હતી, પરંતુ રેપો રેટમાં ઘટાડાને ધ્યાનમાં રાખતા વર્તમાન નાણાં વર્ષમાં ધિરાણમાં વધારો થવા અપેક્ષા છે. જોકે, અર્થનિરિક્ષકો એવી આશંકા વ્યક્ત કરી રહ્યા છે કે, વ્યાજદર ઓછા થયા હોવાથી હવે થાપણ વૃદ્ધિની ગતિ ધીમી પડી શકે.

નાણાં વર્ષના પ્રથમ છ મહિનામાં ધિરાણ વૃદ્ધિ સામાન્ય રીતે મંદ રહેતી હોય છે, કારણકે ઉનાળુ વાવેતર તથા ચોમાસાની ઋતુને પરિણામે ઉપભોગ તથા

ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પર અસર થતી હોય છે એમ બેન્કિંગ ક્ષેત્રના વર્તુળોએ જણાવ્યું હતું. ૨૭ જૂનના અંતે બેન્કિંગ વ્યવસ્થામાં એક્દર થાપણ આંક રૂપિયા ૨૩૪.૨૫ લાખ કરોડ રહ્યો હતો જ્યારે ધિરાણ આંક રૂપિયા ૧૮૪.૮૩ લાખ કરોડ રહ્યો હતો. સમાપ્ત થયેલા સંપૂર્ણ નાણાં વર્ષ ૨૦૨૫માં ધિરાણ વૃદ્ધિ ૧૧ ટકા રહી હતી જે નાણાં વર્ષ ૨૦૨૪માં ૨૦ ટકા જોવા મળી હતી.

વર્તમાન કેલેન્ડર વર્ષમાં રિઝર્વ બેન્કે રેપો રેટમાં એકદરે ૧૦૦ બેઝિસ પોઈન્ટનો ઘટાડો કરતા નાણાં વર્ષ ૨૦૨૬માં ધિરાણમાં વૃદ્ધિ જોવા મળવાની અપેક્ષા છે. રેપો રેટમાં ઘટાડાને પરિણામે લોન મેળવવાનું સસ્તુ થયું છે. વર્તમાન નાણાં વર્ષમાં લોન વૃદ્ધિ ૧૨થી ૧૩ ટકા જેવા મળવાની બેન્કિંગ ક્ષેત્રના આગેવાનો અપેક્ષા રાખી રહ્યા છે.

મુંબઇ: નાણાકીય વર્ષ ૨૦૨૫ની શરૂઆતમાં, કેન્દ્ર સરકારને ડાયરેક્ટ ટેક્સ કલેક્શન મોરચે મોટો ઝડકો લાગ્યો છે. ૧૦ જુલાઈ સુધીમાં, દેશનું નેટ ડાયરેક્ટ ટેક્સ કલેક્શન ૧.૩ ટકા ઘટીને રૂ.૫.૬ લાખ કરોડની આસપાસ થઈ ગયું છે. તેમાં કોર્પોરેટ ટેક્સ કલેક્શનમાં સૌથી મોટો ૩.૭ ટકાનો ઘટાડો થયો છે, જ્યારે નોન-કોર્પોરેટ ટેક્સ કલેક્શનમાં પણ ૦.૦૪ ટકાનો નજીવો ઘટાડો થયો છે. જોકે, સિઝ્યોરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેક્સ (એસટીટી) એકમાત્ર એવો વેરો હતો, જેમાં આ સમયગાળા દરમિયાન વધારો જોવા મળ્યો હતો. તે ૭.૪૬ ટકા વધીને રૂ. ૧૭,૮૭૪ કરોડ થયો છે, જે ગયા વર્ષના સમાન સમયગાળામાં રૂ. ૧૬,૬૩૨ કરોડ હતું. આ સમયગાળા દરમિયાન રિફંડના આંકડામાં પણ મોટો વધારો જોવા મળ્યો છે. ૧૦ જુલાઈ સુધીમાં, કર વિભાગે લગભગ રૂ.૧.૦૨ લાખ કરોડની રિફંડ રકમ જારી કરી છે, જે ગયા વર્ષ કરતા ૮૩ ટકા વધુ છે. રિફંડ પહેલાં જોઈએ, તો કુલ કર વસૂલાત ૩.૧૭ ટકા વધીને લગભગ રૂ.૬.૬૫ લાખ કરોડ થઈ ગઈ છે.

લગભગ એક મહિના પહેલા, ૧૦ જૂન સુધીમાં, કુલ વસૂલાતમાં ૪.૮૬ ટકાનો વધારો નોંધાયો હતો, જ્યારે આ આંકડો રૂ.૫.૪૫ લાખ કરોડ હતો. અગાઉ, ૧૯ જૂન સુધીમાં, ચોખ્ખી કર વસૂલાત વાર્ષિક ધોરણે ૧.૪ ટકા ઘટી હતી. ૧૦ જુલાઈ સુધીમાં, કોર્પોરેટ કર વસૂલાતમાં ૯.૪૨ ટકાનો વધારો થયો છે. જોકે, આ સમયગાળા દરમિયાન, સરકારે અત્યાર સુધીમાં કુલ રૂ.૮૯,૮૬૩ કરોડ ટેક્સ રિફંડના રૂપમાં પરત કર્યા છે, જે ગયા વર્ષ કરતા ૫૬.૮૫ ટકા વધુ છે.■

